

Studentski List

Broj 8 Travani 2008. Fakultet Organizacije i Informatike

Zašto FOI?

FOI Fembots

Intervju:
Vjeran Strahonja

Riječ urednice
Janja Petričušić
str. 3

Riječ dekana - Tihomir Hunjak
str. 4

Pogreške i zablude
vezane uz timove
Josip Požega
str. 13

Intervju
Ruben Picek
Iva Mihalic
str. 15

Završeno
natjecanje u izradi
programčića
Domagoj Pernar
str. 23

IT {budi} heroj
Domagoj Pernar
str. 24

The Secret
Josip Požega
Str. 29

Magic: The Gathering
Bojan Vukšić
str. 38

Zakon i Red
(Law & Order)
Bojan Vukšić
str. 33

Psihologija
investiranja - osvrt
na tržiste kapitala

Marina
Klačmer-Čalopa
str. 40

Bonton
Nikola
Krajačić
str. 50

AIESEC
Iva Tkalec
str. 53

FOI Corc
Andrea
Bradara
str. 55

Problem jedne
balonjke dio 2.
Marina Ivčin
str. 56

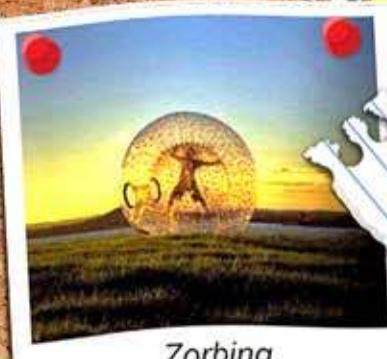
Križaljka
Dejan Franković
str. 58

Zašto FOI?
Dinko Galetić
str. 6

Intervju
prof. Vjeron Strahonja
Dražen Pavetić, Janja Petričušić
str. 7

Nove face FOI-a
Iva Mihalic
str. 19

Zorbing
Iva Mihalic
str. 26

Uvod u programiranje
Java aplikacija za
mobitele
Marko Škvorc
str. 21

Sport na FOI-u
Iva Mihalic
str. 28

Drava rock fest
Branimir Mihalic
str. 36

Ellen Page
Mario Kovačević
str. 35

SciBar
Renata Horvatek
str. 43

Fembots
Ivana Blažotić
str. 44

Riječ urednice

Poštovani čitatelji,

evo nas opet s vama, u novom broju Studentskog lista. Sve vas lijepo pozdravljam i nadam se da će vam se sljedeće stranice svidjeti.

Na sljedećim stranicama se nalazi trud studenata, a i asistenata, profesora koji su se potrudili nešto napisati, te urednika, lektora i DTP-ovaca Studentskog lista koji su to sve lijepo obradili i dali konačni oblik prije nego što je list otisao u tisk. Iz broja u broj se trudimo povećati kvalitetu izrade ovog lista i moje skromno mišljenje je da nam to dobro polazi za rukom.

Studentski list još uvijek rade studenti FOI-a, ali od sljedećeg broja će se struktura malo promijeniti. Naime, STAK je postigao suradnju s Veleučilištem u Varaždinu (VELV), tako da smo uspjeli dobiti nekoliko njihovih studenata za pomoć pri izradi. To me posebno veseli, jer je trenutno glavni cilj STAK-a širenje.

Da malo podsjetim one koji su zaboravili te naučim one koji nisu to ni znali: STAK (STudentska AKtivnost) je udruga koju je osnovalo nekoliko studenata FOI-a. Ti studenti većinom od prošle godine nisu više na fakultetu, a mi, mlađe generacije, smo preuzeли njihov posao s ciljem poboljšanja postojećeg te uvođenja novog. Od tada se puno toga promijenilo, a broj članova STAK-a je znatno porastao.

Trenutno STAK broji oko četrdeset članova. Moram napomenuti da smo nedavno dobili puno novih članova. Neki od njih imaju svoje ideje, vizije, a mi kao udruga ćemo im pokušati pomoći u njihovom ispunjenju. To mi je također jako dragoo, jer sav naš trud, rad i uloženo vrijeme neće otici u zaborav kad odemo s ovog fakulteta nego će mlađe generacije nastaviti gdje smo mi stali i, nadajmo se, biti će još uspješniji.

Glavni projekt STAK-a je upravo izrada ovog lista, ali uz to STAK ima jako puno drugih projekata, kao što su darivanje krvi, Kickoff predstavljanje udrug, suradnja s drugim udrugama, organizacija poduzećima i sl., STAK je pokrenuo i održava FOI-forum, itd.

STAK je zapravo udruga građana, tako da imam slobodu pozvati sve koji imaju neku ideju, zainteresirani su za bilo kakav oblik suradnje ili nešto slično, da nam se javi.

Još bi se na kraju htjela zahvaliti svima koji su na bilo koji način pomogli pri realizaciji ovog broja. A sad vas prepuštam zanimljivim stranicama 8. broja Studentskog lista.

Srdačan pozdrav,

Iz uredništva STAK-a zamolili su me da napišem „Riječ dekana“ za ovaj broj. Naravno, obećao sam, prilika je to nešto priopćiti studentima... Ostaviti utisak... I tako to. New Blank Document i - ? Što poručiti studentima? Nešto smirujuće, poruku trajne vrijednosti, standardne fraze iz prospekata renomiranih sveučilišta? Ili grube istine o proračunu koji je sve prije nego li razvojni i s kojim bi trebalo provoditi Bolonju? Ako napišem benigno očinsko pismo prošarano sitnim upucavanjima studentskoj populaciji pročitat će me nakon nekoliko rečenica i sigurno ne želim znati što će misliti o meni. Kako se nisam sjetio! Forum! Tamo piše što ih muči, što ih zanima, tamo je inspiracija! Ključne riječi „forum, FOI, uprava“ ulaznica su za grubo suočavanje s realnošću neispunjениh očekivanja i ponekad nainvo datih obećanja, s briljantnim stilskim figurama pomoću kojih mi studenti, koji na ispitu često djeluju tako nemušto, rasturaju taštinu i ne daju mi uživati u spokoju dekanskog mandata.

I tako sam zapeo u „bespućima povijesne zbiljnosti“ foruma FOI-a. Stavovi koje studenti iznose na tako jasan i beskompromisan način jednostavno mame čovjeka da uleti, objašnjava, dokazuje i brani se iako mu životno iskustvo govori o tome da u toj igri nema šanse ni za neriješen rezultat, a kamoli nekakvu pobjedu. Studenti i kada su u krivu imaju pravo na to. Kad prokazuju ovo

Riječ dekana

što im se prodaje pod „Bolonja“ imaju pravo ne prihvaćati argumente tipa „svaki početak je težak“ i ne treba ih zanimati spada li FOI među vodeće fakultete u ovom procesu ili među one čiji dekani mirno javno izjavljaju da u idućih deset godina neće biti u stanju izvoditi nastavu po bolonjskim standardima. Bili smo među prvim fakultetima koji su izračunali da Bolonja traži najmanje 30% veća sredstva od postojećih. Ta sredstva država nije osigurala. Naravno da bi se nastava mogla izvesti po bolonjskom standardu kad bi upisivali samo 200 studenata – ali gdje da se upišu ostali? Kako da to objasnim frustriranom studentu i zašto bi on to trebao prihvatiti?

Drago mi je kad vidim da studenti prepoznaju dobrog profesora. Oni koji će zamijeniti profesora Cingulu imaju težak zadatak, ali bilo bi čudno da nikada nitko s ovog fakulteta ne uspije pronaći sredinu u kojoj vidi bolju priliku i prirodno je da takvu bolju priliku dobivaju oni najbolji.

Teško mi je čitati Forum i ostati cool. Želim najbolje, a čitam da me ne zanimaju problemi studenata! Studenti su pisali peticiju dekanu, a ništa se ne događa! Zaboga jesu li studenti uopće pogledali kakvu su peticiju potpisivali? Jesu li vidjeli ono što sam ja video – nekoliko nejasnih rečenica, kemijskom dopisano

dodatno tumačenje zahtjeva (dopisano prije ili nakon potpisivanja)? One koji su mi donijeli tu peticiju zamolio sam samo da mi odgovore na nekoliko jednostavnih pitanja. Otišli su s peticijom i nisu se vratili! Siguran sam da nakon što se provedu studentski izbori neće biti potrebe za peticijama.

Dosta o forumu, mislimo pozitivno. Što me motivira raditi posao dekana? Većini studenata koji danas upisuju FOI ovaj je fakultet prvi izbor. Sjećam se vremena kad je veći dio studenata u FOI-u video varijantu za spas. Veseli me činjenica da studenti uporno uzimaju vodeća mjesta u natjecanjima u kojima sudjeluju i studenti FER-a i FESB-a jer nema dobrog fakulteta bez dobrih studenata. Zadovoljan sam kad vidim da među studentima postoje oni koji dio svog vremena posvećuju zajedničkom dobru jer bez takvih pojedinaca ne bi bilo STAK-a, radiionica i ostalih aktivnosti za koje se ne daju ECTS bodovi. Veseli me broj novaka na fakultetu i entuzijazam većine članova Fakultetskog vijeća. Ponosim se činjenicom da smo vodeći fakultet na Sveučilištu u e-učenju, da smo prvi prošli prosudbeni postupak sustava za upravljanje kvalitetom i da će to sigurno dati dodanu vrijednost nastavi i istraživanjima na FOI. Sve su to indikatori stalnog napretka.

Zasto FOI?

Činjenica je da ni u jednoj djelatnosti buduća potreba za stručnjacima nije tako velika kao u ICT sektoru. Iskustvo pokazuje da studenti na FOI stječu znanja koja im omogućuju prilagodbu novim zahtjevima koji proizlaze iz brzih tehnoloških promjena u ovom sektoru. Zbog toga diploma FOI-a znači siguran posao i mogućnost stalnog razvoja.

Prof. dr. sc. Tihomir Hunjak, Dekan

FOI je dinamičan fakultet koji se razvija u skladu s razvojem informatičke struke, ali i prema zahtjevima kvalitete u obrazovanju i istraživanju. Studenti na FOI-u se cijene i snjima se radi na osmišljen i moderan način. Plan i program studija je interdisciplinarni, što predstavlja imperativ za sva tražena zanimanja. Istimem da je FOI dobro opremljen i atmosfera je poticajna i ugodna.

prof. dr. sc. Blaženka Divjak

Budući da FOI nije dovoljno poznat kao neki nama srodni fakulteti (FER, PMF...), ovo je najčešće pitanje i na njega treba dati kvalitetan odgovor. Preciznije: Što je to što razlikuje FOI od srodnih fakulteta? Što nam on može ponuditi, a drugi ne mogu?

Prvo je važno uzeti u obzir točan naziv našeg fakulteta. Za usporedbu će uzeti FER jer nas za njega najčešće pitaju :) Dok se oni bave "elektrotehnikom" i "računarstvom", nas zanimaju "organizacija" i "informatika". Razlika računarstva i informatike na hrvatskom nije previše jasna; engleski izrazi "computer engineering" i "information systems", "informatics" ili „information science" daleko su prikladniji. Krajnje pojednostavljeno:

Ukoliko se želi držati korak s novim tehnologijama u području IT-a uz to dobiti i znanja iz ekonomsko-organizacioniskog područja tada je FOI svakako pravi izbor. Kvaliteta FOI-a jesu njegovi kadrovi koje čine vrhunski stručnjaci u svom području a zajedno s njegovom cjelokupnom infrastrukturom garantiraju siguran uspjeh.

Tatjana Zrinski,
tajnica Fakulteta organizacije i informatike

elektrotehnika i računarstvo bave se sklopovima, radom računala na strojnoj razini, dok informatiku zanima softver i ono što krajnji korisnik vidi kad se služi računalom. FER uči ljudе što je u računalu, a FOI što je računalo u okolini. FER-ovac će isprogramirati server, FOI-evac će isprogramirati aplikaciju koju će tvrtka koristiti u svom poslovanju.

Ono što ljudi vrlo često previđaju (i zatim odustanu od faksa do kraja druge godine i prigovaraju da se kod nas radi previše

Na FOI-u volim raditi, prije svega, zbog samog posla koji radim, ali i zbog odlične ekipe s kojom svakodnevno surađujem. Tu sam stekla dobre prijatelje i gotovo mi je nezamislivo da mi prođe dan, a da s nekim od njih nisam barem nakratko popričala ili popila kavu. Sve je u ljudima i radnoj atmosferi!

mr. sc. Marina Klačmer Čalopa

ekonomije) je onaj "Organizacija" dio. Za koga informatičar radi program ili web stranicu? Gdje se informatičari zapošljavaju? Uvijek u nekoj tvrtki. Na FOI učimo organizaciju upravo kako bismo bili sposobni sagledati poduzeće za koje radimo i shvatiti njegovo poslovanje. Ne možeš napraviti program za banku ako ne shvaćaš

što su poslovne funkcije, zar ne? Upravo zbog toga na FOI prolazimo kroz osnove ekonomije, računovodstva, statistike, marketinga i funkcioniranja tržista kapitala.

Osim toga, slušamo i predmete poput Poslovnog komuniciranja kako bismo bili sposobni pregovarati ili držati poslovnu prezentaciju klijentima.

Fakultet organizacije i informatike Vam nudi mogućnost učenja u poticajnom okruženju uz primjenu najsvremenije tehnologije. Programi obrazovanja su vezani uz struke koje se razvijaju i još će se više razvijati u budućnosti. Naši diplomirani studenti vrlo brzo nalaze zaposlenje, cijenjeni su na radnim mjestima i napreduju u stuci.

dr. sc. Violeta Vidaček-Hatnš

Spomenuo sam da studenti često prigovaraju na količinu i propituju svrhu ekonomskih predmeta, koje slušamo paralelno s informatičkima. Ista stvar je i mene mučila/zanimala i nikako nisam uspjevao naći odgovor. Sve do trenutne treće godine :) Tada se te dvije strane skladno ujedinjuju i, vjerujte mi, rad kroz prve dvije itekako ima smisla. Ovo ide i studentima koji su trenutno na tim godinama i ne vide svrhu svega :) Ako ste bili marljivi, do kraja treće godine osjećate se sposobnima ući u poduzeće, analizirati ga u detalje, skicirati njegovo poslovanje i napraviti im softver koji ćete poštено naplatiti.

FOI je institucija na kojoj možete ispuniti svoje potencijale i ambicije. Izazovna sredina, u kojoj se rade kreativni projekti, što je najvažnije od svega - u izvrsnom timu. Timski rad se ovdje izuzetno cjeni. Naravno, uz puno rada, svi se ovdje kvalitetno i družimo, što je bitan motivirajući faktor.

Zapravo, meni je to najveća motivacija - super ekipa!

Renata Horvatek, prof.

Vred za međunarodnu suradnju

Ono što nas na fakultetu uče jest da je računalo samo dio većeg sustava koji cijeli moramo dobro sagledati kako bismo to računalo upotrijebili na način koji će olakšati rad sustava. Nas zanima odnos računalo-čovjek i računalo-okolina i zbog toga je naš fakultet

STUDENTSKI LIST BR. 8

klasificiran kao društveni; tehnički fakulteti bave se odnosima računalo-računalo i računalo-sklopovi.

Volim raditi na FOI-u, dinamično je, razvijam više disciplina, i imam iskustva sa interdisciplinarnošću što je intencija FOI-a. U fokusu su mi studenti, zanimljivo je raditi s njima, nastojim ih razumjeti i pomoći im, stroga sam i pokušavam biti pravedna.

doc. dr. sc. Ružica Brčić

Još jedna stvar koju nam „organizacija“ dio naziva fakulteta pruža je da se nakon diplome bavimo i stvarima koje veze nemaju s informatikom. Bankari, brokeri, voditelji investicijskih odjela, poduzetnici? Ima nas i tamo. Često se dogodi da se netko naš zaposli u poduzeću kao programer, a ubrzo bude promaknut na menadžersku poziciju upravo zbog razumijevanja poslovanja. Upravo je zbog te svoje raznolikosti FOI meni pomogao propitati se koji su mi točno interesi i otkrio mi

FOI je sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, najuglednijeg i najstarijeg sveučilišta u ovom dijelu Europe. Nastavni plan i program FOI razvijen je u skladu sa suvremenim trendovima visokoškolskog obrazovanja. Studij je otvoren i prilagođiv potrebama i sklonostima studenata, s mogućnostima nastavka znanstvenog i stručnog usavršavanja do najviših akademski stupnjeva i specijalizacija u okviru cjeloživotnog obrazovanja. Studenti studiraju u ugodnoj okolini, što prepoznaju i oni, a i njihovi roditelji već pri prvom dolasku na fakultet. Na kraju, ali kako važno, ugledni poslodavci prepoznaju naše studente, završeni studenti lako nalaze posao, mnogi već pri kraju studija.

prof. dr. sc. Vjeran Strašonja

tu zanimljivu ekonomsku stranu svega.

Eto, to su (iz moje perspektive) prednosti FOI-a. Nisam ga zato upisao jer ih tada nisam znao, ali zbog njih mi je danas draga što sam tako učinio. Vidimo se najesen!

Disclaimer: nisu svi korišteni stručni izrazi i opisi najtočniji, ali su tako napisani kako bi lakše dočarali cijelu sliku.

Dinko Galetić

Veliki intervju:

Vjeran Strahonja

Od ove godine je Fakultet organizacije i informatike dobio i Prodekanu za poslovanje, i to ni manje ni više nego prof. dr. sc. Vjerana Strahonju. Ne duljimo previše nego pročitajte kako se on snašao s našim nimalo jednostavnim pitanjima...

STAK: Lako je zaključiti da ste uspješan poslovni čovjek, pa nas zanima, zašto i FOI?

V. STRAHONJA: Kako ste to zaključili?

STAK: Google zna sve :-)

V. STRAHONJA: Zašto na FOI? Gledajte, čovjek u životu ima različite faze, a u tim fazama ima različite prioritete. Ja sam svoj radni vijek započeo kao inženjer elektrotehnike u Zagrebu na institutu R. Končar. Onda sam se vratio u Varaždin, gdje nije bilo baš puno posla, i onda sam došao na FOI u Centar za informatiku. U tom Centru za informatiku sam na neki način promijenio struku. S elektrotehnike sam prešao na informatiku. Onda su došle devedesete godine, vrijeme privatizacije, promjena cijelog društvenog i ekonomskog sustava. Bio je izazov u to se uključiti. Odjednom su svi mogli imati nekakvu firmu, što dotad nije bilo moguće. S grupom svojih prijatelja i poznanika osnovao informatičku firmu te sam bio direktor te firme 10 godina. To je bila faza u kojoj sam mislio da više nikad neću biti na FOI-u. Moram napomenuti da sam to cijelo vrijeme bio na Fakultetu s dijelom radnog vremena, i meni i Fakultetu je to tako odgovaralo. Cijelo to vrijeme sam zadržao svoje predmete, a onda u trenutku života kad čovjek riješi neke svoje poslovne ambicije, opet pomisli da je zgodno vratiti se onome što je u nekom drugom trenutku bilo zanimljivo. Zato FOI. Inače, mislim da oni koji čvrsto dijele akademski svijet i svijet biznisa jako grijese, barem u informatici.

STAK: I zato baš FOI?

V. STRAHONJA: A zašto FOI?! Zato jer je FOI u Varaždinu, zato jer je to dobar fakultet, zato jer je to najbolji fakultet takve vrste u Hrvatskoj, zato jer tu rade dobri ljudi, zato jer su tu dobri studenti :-). I ne treba vam više, zar ne? Sve su to razlozi zašto...

STAK: Koliko dugo radite na FOI-u?

V. STRAHONJA: Na FOI-u radim od 1985. ili 1986. godine. S time da sam od 1994. pa do 2005. godine bio samo s dijelom radnog vremena. Znači, tada sam bio samo u nastavi i nisam bio s punim angažmanom na FOI-u.

STAK: Znamo da je nova uprava uvela prodekana za poslovanje, pa nas zanima što je zapravo glavni zadatak prodekana za poslovanje?

V. STRAHONJA: Statutarne je ta mogućnost postojala i ranije, ali na neki način su taj posao dijelili, i to uspješno, prodekan za nastavu, dekan i prodekan za znanost. Sada smo došli i do psihološke granice jer ima više zaposlenih. Kad imate više od sto zaposlenih i vrlo razgranate aktivnosti onda nije loše da ima netko tko se s nekim stvarima malo detaljnije bavi. E sad, što je moj posao? Moj posao je upravo to, da se brinem za ekonomsko-financijsko poslovanje, iako moram reći da mi i to radimo timski. I kad kažem timski, onda možda previše stvari radimo skupa, još uvijek nismo tu podjeli do kraja napravili, ali zapravo ono za što ja na neki način, brinem je dio zajedničkih službi i materijalnog poslovanja, recimo oprema, investicije i slično. Vjerojatno, do kraja mandata ću se baviti novom zgradom fakulteta. To će mi biti najveći posao, vjerojatno.

STAK: A gdje bi ta nova zgrada trebala biti?

V. STRAHONJA: Trebala bi biti na Dravi.

STAK: Ozbiljno?

V. STRAHONJA: Najozbiljnije, evo vam skica.

STAK: Sve bi se trebalo prebaciti tamo?

V. STRAHONJA: Ne, samo jedan dio aktivnosti bi se prebacio tamo. Gledajte, neće vjerojatno sve biti naše, tu bi vjerojatno bilo i drugih visokoškolskih ustanova, sad da ne govorim tko sve. Mi ozbiljno računamo s jednim dijelom prostora (prikazano na skici). Tu vam je predviđeno, sad govorim o urbanističkom planu, tri zgrade za fakultete (različite), deset paviljona studentskog doma, nekakva upravna zgrada, stanovi za nastavnike, restoran, društveni prostori, tipa velike sale, bejzbol igralište i slično.

STAK: To uopće nismo znali...

V. STRAHONJA: To vam je friška stvar. To vam je ekskluzivna vijest za vas... :-) U petak je sjednica Gradskog vijeća te mi sad moramo vidjeti da li će se sve odvijati po planu. Malo nas muči industrija u susjedstvu, nije baš zgodno raditi tako veliki kompleks neposredno uz hale, jer to je prostor koji je za zadovoljavanje dugoročnih potreba visokoškolskog obrazovanja. Mi sad imamo rezervnu lokaciju FOI 2 (bivša muzička škola), ali smo došli do zaključka da je ta lokacija dosta ograničena. Tamo bi zgrada bi bila jako skupa po kvadratnome metru. Znate, kad morate rješavati podzemnu garažu rješavati i još neke stvari, onda vam je to jako puno novca odjedanput. Zato je kampus uz Dravu dugoročna perspektiva. Zgodno izgleda, zar ne?

STAK: Da, super izgleda.

V. STRAHONJA: I to bi trebalo izgledati nekako kako i izgledaju kampusi.

STAK: Koliko je to dugoročno, za koliko vi to planirate napraviti?

V. STRAHONJA: Mi imamo novce za projektiranje. Pazite, to je ogromna investicija, govorimo o stotinama milijuna kuna. To je recimo posao za tri do pet godina. Sada se tu gradi sportska dvorana, ona mora biti gotova do druge godine, do rukometnog prvenstva. To je prednost, jer onda budu gotovi i putovi, ceste... To je složena infrastruktura. S obzirom da se ova dvorana dobro gradi, pretpostavljam će taj dio infrastrukture biti napravljen. E sad, ne može se sve napravi odjedanput, ali glavno je da imamo prostor rezerviran, a to vam je danas najveći problem. Kad imaćete prostor, onda to može čekati i duži niz godina, ali mislim da za tri do pet godina možemo napraviti prvu fazu, znači fakultet i eventualno koji paviljon studentskog doma. Međutim, za svaku sveučilišnu instituciju, visokoškolsku instituciju, morate imati ljude koji su kompetentni i kvalificirani, a morate im stvoriti i odgovarajuće životne uvjete, morate ih pridobiti da dođu tu živjeti ako su sa

STUDENTSKI LIST BR. 8

strane, a za to vam trebaju godine. Da bi asistenta ili novaka doveli do doktorata, treba vam najmanje pet godina. Zato mislim da su važniji dobri ljudi na fakultetu, nego ono materijalno.

STAK: Bit će i menza?

V. STRAHONJA: Predviđeno je da bude menza, ali ovo je urbanistički plan. Da li se bude gradilo ili ne, to je druga stvar. To sve planiramo u budućnosti, a za sada imamo FOI1 i FOI2. A FOI1 ostaje i tada, nema razloga za suprotno.

STAK: Koji su vam izvori financije?

V. STRAHONJA: Mi smo u sustavu javnog školstva, znači iz državnog proračuna, odnosno proračuna Zagrebačkog sveučilišta.

STAK: Varaždin ima velikih problema s domovima i menzama.

V. STRAHONJA: Mislim da će jako brzo trebati riješiti problem studentskih menzi u Varaždinu, jer taj problem nije riješen. Pritom skupa moramo biti štedljivi i racionalni.

STAK: Jeste li zadovoljni imidžom koji FOI trenutno ima?

V. STRAHONJA: I da i ne. Zadovoljan sam zato jer je on danas prepoznat, i zato jer je situacija svakim danom sve bolja. Ako gledamo poslodavce u Hrvatskoj, onda sam zadovoljan jer naših studenata baš i nema na burzi, a to je glavno. A ako gledam na neke nacionalne projekte gdje bi se rado uključili, ako gledam nekakve projekte u odnosu na Zagrebačko sveučilište, onda nisam baš zadovoljan. Još uvjek prepoznajem taj mentalni sklop provincija-metropola. Nama bi puno stvari bilo lakše da smo u Zagrebu.

STUDENTSKI LIST BR. 8

STAK: Što biste mijenjali na FOI-u?

V. STRAHONJA: Gledajte, mijenjao bih puno stvari, ali za sve te stvari treba imati odgovarajuće resurse. Vjerujem da pri tome ljudi obično podrazumijevaju novac, ali od novca je još važnije vrijeme. Znači, nama nedostaje vremena. Imamo strašno puno projekata i razvojnih planova, ali ako vrijeme ukradete s jedne strane, onda fali na drugoj strani. Recimo, sutra imamo procjenu sustava kvalitete, s time se bavimo intenzivno već nekakvih mjesec dana. Također smo se godinu i pol intenzivno bavili Bolonjskim procesom. Zatim, zadnjih nekoliko godina se bavimo europskim projektima, jer je to jako važno. Onda se bavimo e-učenjem, e-learningom i kad se bavite sa tako puno stvari onda neke druge stvari moraju stradati. Znači, najviše nisam zadovoljan onim gdje si ne možemo ni pomoći, a to je vrijeme. Nedostajalo nam je i nekoliko ljudi, sad smo dobili pet-šest znanstvenih novaka, i to je veliki preokret za nas. Bili smo u situaciji da su naši asistenti imali dvostruku ili trostruku normu. A ako me pitate što bih mijenjao u cjelini, onda bih vam rekao da bih mijenjao čitav sustav financiranja na zagrebačkom sveučilištu, ali i u visokom školstvu u cjelini. Naime, mi dobivamo samo novce za mali dio materijalnih troškova, sve ostalo financiramo vlastitim prihodima. Prošle godine smo dobili samo deset računala, a sve ostalo smo sami financirali.

STAK: Zašto je to tako?

V. STRAHONJA: Zato jer je to naslijedeni sustav koji se vuče uz određenu modifikaciju dvadesetak godina, zato jer ne postoje odgovarajući normativi, zato jer ne postoji odgovarajući sustav planiranja... Možda sustav ide nabolje iz godine u godinu, ali dosta stvari je ostalo naslijedeno. I tako dođe do toga da na istom sveučilištu postoje institucije s viškom prostora i viškom ljudi, ali i manjkom istoga. Mi smo institucija koja je izrazito štedljiva i racionalna. Ali zato svoje račune sami plaćamo, čak i u onom djelu koji bi trebao ići iz državnog proračuna. Tu je naš problem. Konkretno, mi imamo komercijalni stručni studij PITUP, a iz tih novaca koje priskrbimo plaćamo dobrim dijelom vlastitu znanstvenu djelatnost, razvoj mladih nastavnika, materijalne troškove, to da nam je zgrada tako lijepo uređena, itd. S tim nisam zadovoljan. Rado bi da u našoj domovini imamo transparentniji sustav financiranja visokog školstva

STAK: Dakle, to je razlog zašto mi plaćamo višu školarinu nego na nekim drugim fakultetima?

V. STRAHONJA: Jednim dijelom je upravo to razlog, zato jer nekim drugim institucijama država plaća za više studenata ili više novaca po studentu. Drugim dijelom je to što mi pokušavamo držati visoki standard. Vidite da je zgrada uređena, u WC-u uvijek imamo toalet papir, sapun. Iako je to dio svakog civiliziranog društva, možete vidjeti

da nije svugdje tako.

STAK: Baš nam nije jasan taj stav Ministarstva prema Varaždinu, i u vezi FOI-a i studentskih domova...

V. STRAHONJA: Mislim da tu postoje dva problema. Jedan problem je koliko studentski centar u Varaždinu i studentski standard u Varaždinu dobiva iz državnog proračuna u odnosu na neke druge sredine. Drugi problem je koliko je privilegiran onaj koji ima priliku biti u studentskom domu u odnosu na onog koji nema. Ta dva problema čine velike razlike među vama studentima, jer ni u Varaždinu ni igrdje drugdje nisu svi studenti u istoj situaciji. Ja mislim da taj sustav nije pravedan i da u našem društvu nisu dobro postavljeni prioriteti. Školovanje nije privilegija, to je pravo.

STAK: Kad će "glavonje" na vrhu to shvatiti?

V. STRAHONJA: *Mi imamo novce za projektiranje. Pazite, to je ogromna investicija, govorimo o stotinama milijuna kuna. To je recimo posao za tri do pet godina. Sada se tu gradi sportska dvorana, ona mora biti gotova do druge godine, do rukometnog prvenstva.*

V. STRAHONJA: To nisu stvari koje idu same od sebe. To je pitanje promjene društva. Mi smo još uvijek društvo u tranziciji, društvo koje nema definirana pravila za određene situacije, ili ima, ali su ta pravila naslijedena. Ali neke stvari se mijenjaju, uvodi se europski sustav vrijednosti i svi ga skupa prihvaćamo. Jednim djelom nas i Europa tjera da prihvativimo europski sustav vrijednosti.

Nadam se da će uskoro na dnevni red doći pitanje pod kojim uvjetima tko studira i postoje li pravila u sustavu trošenja javnog novca.

STAK: Da, baš nije u redu da ljudi koji studiraju u Zagrebu plaćaju studentske domove ispod dvjesto kuna mjesечно, a mi u Varaždinu plaćamo petsto mjesечно, a u Zagrebu ima isto tako uređenih domova kako što je naš u Varaždinu.

V. STRAHONJA: To nije dobro, vi stvarno skupo plaćate studentski dom. Ali onaj tko je u privatnom smještaju, taj ima još lošije uvjete za još više novaca. Tu vam postoje dvije nepravde.

STAK: Sve bi bilo dobro kada bi povećali subvencije.

V. STRAHONJA: I kad bi postojala određena pravila. U moje vrijeme je dom bio „naslijedan“, pa su u domu mogli biti i oni koji i ne studiraju. Ali mislim da su tu dvije nepravde, jedna je cijena koju vi plaćate u odnosu na studentski dom u Zagrebu, a druga nepravda se odnosi na studente koji uopće ne konzumiraju to pravo, oni su u izuzetno lošem položaju. Ukratko ja mislim da bi školarine trebale biti manje, a to bi se moglo postići racionalnijim korištenjem novca poreznih obveznika.

STAK: Zanima nas što Vi mislite o sadašnjoj upravi, hoće li ona uspjeti donijeti bolje promjene na FOI-u?

V. STRAHONJA: Ovako, ja vam nisam čovjek koji će reći da prošla uprava ili preprošla nije dobro radila. Mi

radimo svoj posao, radimo ga najbolje što znamo, tako je radila i ona uprava prije nas. Mi se trudimo poboljšati stvari. Ja se nadam da budemo uspjeli riješiti neke stvari koje do sada nisu riješene, kao što je i prošla uprava napravila određene pomake. Prošla uprava je uvela Bolonjski proces, ne samo uprava, nego i zaposleni i studenti. Mi sad rješavamo neke druge stvari, dakle, pokušavamo napraviti određene korekcije kako bi studiranje bilo kvalitetnije i na dobrobit studenata. Probamo riješiti neke materijalne uvjete u mogućnostima kojima možemo, probamo obnoviti kadrovska strukturu dovođenjem mlađih ljudi. Nikada do sad nismo imali toliko mlađih asistenata i znanstvenih novaka, nikada nismo imali situaciju da se dvoje usavršavaju na najuglednijim američkim sveučilištima. Trudimo se. I naravno, uprava poslije nas će isto imati puno posla.

STAK: Da li se vidite na mjestu dekana u budućnosti?

V. STRAHONJA: Ne, nemam nikakvih liderskih ambicija. Činjenica je da se ja nisam vidio ni na mjestu prodekana, a život vam svašta doneše. Zbilja nemam takvih ambicija u ovom času. Sve moje liderske i menadžerske ambicije u životu su realizirane.

STAK: Što mislite o studentima FOI-a?

V. STRAHONJA: O studentima FOI-a imam dobro mišljenje. Od dana kad sam ja došao na FOI do danas, vidljivo se poboljšava struktura i kvaliteta studenata. Tu nam neke stvari idu na ruku, ali i neke stvari nam ne idu na ruku. Ne ide nam na ruku to što je u društvu općenito loša gospodarska situacija i što se smanjuje pokretljivost radne snage, smanjuje pokretljivost studenata. Kad studenti i njihovi roditelji nemaju novaca, onda pokušavaju situaciju sa studiranjem riješiti tako da studiraju negdje blizu doma. Tome na ruku ide otvaranje sličnih programa iz informatike svuda po Hrvatskoj. To za nas znači da smo, jednim manjim dijelom, mi ostali bez kvalitetnih studenata koji bi htjeli kod nas studirati, a ne mogu doći. S druge strane ja mislim da nam neke stvari idu na ruku, a to je da danas ljudi bolje vide isplativost ulaganja u vlastito obrazovanje. To vide i onda su i oni i njihovi roditelji spremni odabrat malo teži put, ali znaju da je to za cijeli život. Zato vidim da mi i dalje imamo puno studenata sa strane, da nismo lokalni fakultet. Inače, što se tiče studenata, mislim da se stvari bitno mijenjaju, studenti su postali poduzetniji. Prihvaćaju nove inicijative. Shvaćaju da se mijenjaju i zahtjevi koji se pred njih postavljaju pa ulazu i neke dodatne napore. Znači, spremniji su prihvatići zimske škole, ljetne škole, dodatne seminare i takve stvari. Spremni su biti aktivniji. Ne prihvaćaju samo minimalnu obvezu da bi položili ispit, jer znaju da to nije dosta. To me veseli.

STAK: Koje vam je najbolje/najgore sa studentima FOI-a?

V. STRAHONJA: Sad ste me zatekli s tim pitanjem. Nemam nikakvih loših iskustava. Zbilja, ne mogu se sjetiti ni jednog lošeg iskustva. A dobrih imam puno. Stjecajem

okolnosti, budući da imam kolege na završnim godinama, imam puno diplomskih radova. I onda pokušavam studente navesti da ulože dodatni napor, da ne shvate studentsku praksu olako, nego da odu na pravu praksu u firmu i da probaju tako napraviti diplomski rad. Jako dobro iskustvo mi je kad čujem da su ih nakon prakse zadržali za stalno. Takvo iskustvo imam sa tri ili četiri studenta u zadnjih godinu dana. Eto, to su mi najbolja iskustva. Onda imam jedno dobro iskustva prošle godine, student je htio diplomirati „deskriptivnom“ radom. Malo Internet, malo surfanje i literatura, nešto malo opisati i da to bude diplomski rad. Na neki način sam ga stimulirao da nadoknadi stvari u koje nije ušao dosta duboko tokom studija. Recimo programiranje u Javi. Stvar je završila tako da je s tim svojim znanjem našao dobar posao na dan diplomiranja. Možda je taj diplomski trajao mjesec dana duže, ali se isplatio.

STAK: Recite nam sada, koji vam je najdraži vaš kolegij?

V. STRAHONJA: Ovako, teško mogu reći koji mi je najdraži. Svaki mi pruža nekakvo veselje. Ali u zadnje vrijeme sam se, najviše stjecajem okolnosti, bavio Upravljanjem informatičkim uslugama. Prvo zato jer to zahtjeva Bolonjski studij, drugo zato jer nikad nisam na drugoj godini predavao i treće jer je to jedan novi kolegij i za nas na fakultetu. Jako me veseli doktorski studij jer se odvija na drugačiji način. Studenti moraju raditi projekte, moraju istraživati za svoje doktorske disertacije te me to jako veseli.

STAK: Što mislite o svojim asistentima, jel dobro rade svoj posao?

V. STRAHONJA: Zapravo imam dva asistenta, tri asistenta na neki način i mislim da dobro rade posao. Kolega Picek će uskoro doktorirati i on je jako posvećen nastavi. Kolega Stapić je relativno mlađi asistent, ali s obzirom da je i kao student aktivno radio i one projekte i Imaging cup i sl., mislim da će unijeti novu kvalitetu na kolegije, bar što se tiče praktičnog rada. Kolega Spahić je sada na Upravljanju informatičkim uslugama, mislim da to bude dobro jer on radi u jedinici za međunarodne projekte. Slažem se s njima, ne gnjavim ih, ne mučim ih i tak :-). Kolega Picek je možda bio žrtva kada sam na Fakultetu bio dijelom radnog vremena pa malo dulje traje taj njegov doktorat.

STAK: S kime najviše volite suradivati šta se FOI-a tiče?

V. STRAHONJA: Postoje tu nekakve prirodne suradnje, po interesima i potrebama posla. Po interesima, to su ljudi koje se bave sličnim stvarima, recimo kolega Vrček, a po potrebama posla, s članovima uprave, a moram dosta raditi i s našim stručnim službama. Suradnja s ljudima mi je posao, a ja idem s veseljem na posao. Pokušajte u životu s veseljem ići na posao, to je dobar osjećaj.

STAK: Da li se s kolegama s posla družite i privatno? Ako da, s kime?

STUDENTSKI LIST BR. 8

V. STRAHONJA: Da, ali to vam isto ima nekakve uspone i padove, u različitim sam se fazama družio s različitim ljudima Na FOI imamo druženja koja nas vežu, recimo svake godine imamo i izlete. To je prilika da čovjek stvori prisnije kontakte. Inače, privatno sam se najviše družio s profesorom Cingulom, prof. Hunjakom, prof. Hutinski, prof. Divjak. S obzorom da sad imamo i međunarodne projekte, putujemo ponekad, a to mi je prilika da se i s asistentima družim.

STAK: Da li planirate u budućnosti mijenjati posao ili ste zadovoljno sa svojim?

V. STRAHONJA: Ne, ne, nikako. Ja sam nekoliko puta u životu mijenjao posao, ispunio sve ambicije i sad je ovo posao koji mi najviše odgovara.

STAK: Koji poslovni potez smatrate svojim najboljim, a koji najgorim u dosadašnjoj karijeri?

V. STRAHONJA: U životu ili na FOI-u?

STAK: U životu.

V. STRAHONJA: Najbolji i najgori potez mi je bio kad

V. STRAHONJA: To nije dobro, vi stvarno skupo plaćate studentski dom. Ali onaj tko je u privatnom smještaju, taj ima još lošije uvjete za još više novaca. Tu vam postoje dvije nepravde.

sam ušao u privatni biznis. To vam je uvijek tako, čovjek ima jedan život i ono vrijeme koje provedete u najvećoj snazi, u najvećim ambicijama, to vam je ujedno i najbolji dio, a i obično ste onda i najviše grijesili. To ćete vidjeti, samo problem je da se danas to seli na mlađu dob, na ljude do tridesete, trideset i pete godine, zato ne smijete dugo studirati. Morate početi rano raditi. Danas imate problem ljudi koji dugo studiraju i onda više ništa ne stignu, a jako su genijalni. Ja sam imao sreću što sam se zaposlio sa dvadeset i dvije godine, FER sam završio s dvadeset i dvije godine i zaposlio sam se ravno s fakulteta. Tako da sam relativno rano puno stvari uspio napraviti. Nisam uspio bankrotirati, tako da nemam nekakvih jako loših iskustava :-). Ali kažem, najveći angažman mi je bio privatni biznis, to me je najviše trošilo.

STAK: Što Vi mislite, da li je bolje biti menadžer ili programer?

V. STRAHONJA: Najvažnije je da čovjek radi posao kojeg voli. A onda, druga stvar je da čovjek treba raditi posao kojeg zna raditi. Kad čovjek radi posao kojeg ne zna raditi, onda to stvara frustracije itd. I još kako bitna stvar je da to i drugi prepoznaju i da vam daju za to novce. Znači, postoje nesretni menadžeri, a sretni programeri i obratno.

STAK: Mislite li da je bolje završiti tri godine i recimo, dobiti neki certifikat, nego ići pet godina na fakultet ili obrnuto?

V. STRAHONJA: Najbolje je studirati pet godina i dobiti certifikat :-). Dobro je što prije završiti fakultet, te što prije početi raditi jer vam tako ostaje više vremena za postići nešto. Znači, mislim da je bolje pet godina, ali završiti u pet godina. A sami industrijski certifikati vam nisu dovoljni. Za uspješnu karijeru potrebno vam je i jedno i drugo. Studirajte i ako imate novaca idite na industrijski certifikat već tijekom studija. Ako imate ušteđevnu, najbolje ulaganje je u vas same, ta vrijednost raste brže od bilo koje vrijednosnice.

STAK: Što mislite tko je bolji pregovarač, žena ili muškarac?

V. STRAHONJA: Ne znam... Teško pitanje :-). Pokušavam razmišljati s kime sam u životu radio i opet teško pitanje... Ako smo ozbiljni, onda vam ne mogu odgovoriti na to pitanje, ako smo neozbiljni onda vam mogu :-).

STAK: No, odgovorite nam nešto..

V. STRAHONJA: Znači, ako smo ozbiljni, onda vam ne mogu odgovoriti, a ako je to neozbiljno pitanje, onda bude i odgovor neozbiljan onda sam skoro siguran da su žene bolje.

STAK: Recimo uzmite profesoricu Divjak, ona bi potukla svakog muškarca, u svemu... (profesor je zamolio da objavimo točno kako smo rekli – pa eto, ispuniti ćemo mu želju :-))

V. STRAHONJA: Slažem se, ona je izuzetna osoba. Izuzetna osoba, izuzetno sposobna i tako, ali mislim ne treba generalizirati.

STAK: Da li ste oduvijek htjeli biti profesor ili ste imali neke druge želje recimo dok ste bili u srednjoj školi? O čemu ste razmišljali dok ste bili klinac?

V. STRAHONJA: Dok sam bio klinac onda sam valjda htio biti policajac ili vlakovođa. Nisam htio biti profesor. U zreloj dobi sam htio biti inženjer. Sad sam profesor, ali ne bi mogao imati samo akademsku karijeru.Znači cijelo vrijeme sam radio nekakve projekte,ne bi mogao samo predavati.Jedno sam vrijeme predavao u srednjoj školi i cijelo vrijeme sam tražio način da moj rad bude podržan projektima. Puno stvari bi radio s veseljem. Čovjek si uvijek nađe nekakvi put. Smatram da sam kao menadžer imao uspjeha, a ako sam ga imao, onda je to zato jer sam to radio relativno nekonvencionalno. Mislim da ljude ne treba oponašati. To ne znači da ne treba učiti i slično, ali vi ne možete nikoga oponašati.To je ključna stvar, jer čovjek mora biti spontan, mora biti iskren. Znate, danas ima dosta moderni menadžerskih tečajeva i onda ljudi idu na trening i nauče nekakve obrasice i onda ispadnu kao nekakve klonirane karikature svojih predavača. Odnosno,to funkcioniра na određenoj razini poslova, međutim, gdje god se traži nekakva kreativnost,to ne funkcioniра. Znači, morate biti spontani.

STAK: Kako je živjeti tri metra od FOI-a?

V. STRAHONJA: Kako je živjeti tri metra od FOI-a?! S jedne strane dobro, s druge strane loše. Zapravo ovako, ja sam cijeli život posao imao relativno blizu. Međutim, bilo je vremena kada sam dosta putovao, ispadalo je da mi je

radno mjesto 5 metara od kuće, a zapravo sam bio često na putu. nače, ako mislite kako je živjeti u centru grada, onda je moje mišljenje podijeljeno. S jedne strane je jako lijepo, a s druge strane nije lijepo, nije ugodno, zato jer je danas jaki pritisak na ljudе koji žive u centru grada da se nekud odsele. Puno je ljudi otišlo iz centra grada. Ali ja mislim da će se stvari promijeniti.

STAK: Čime se bavite u slobodno vrijeme osim što šećete svog malog psa?

V. STRAHONJA: :-)) Nemam nekakav poseban hobi. Zapravo, posao mi je vezan uz ono što me zanima, pa mi je to ujedno i hobi. Ali ne mogu si zamisliti ljeto bez godišnjeg odmora, znači, bez mora. Strašno volim more, čak smo godinama imali brod. Nikakvim sportom se ne bavim intenzivno, ali redovito idem na skijanje. Onda, volim uživati u gradu: Drava, bicikl. Volim kuhati, ali mi to nije hobi.

STAK: Što ste zadnje skuhali i kad?

V. STRAHONJA: Što sam zadnje?! Ne mogu se sjetiti, ali dosta često, svašta. Ne mislim da kuham savršeno, ali to me veseli.

STAK: Tko pere suđe?

V. STRAHONJA: Mašina. Iako mi nije teško oprati suđe, mašina pere :-).

STAK: Odakle vam pas i imate li još kojeg kućnog ljubimca?

V. STRAHONJA: Psa smo dobili od susjede, kad su djeca bila mala.

STAK: Očekivali smo neku veću priču oko tog psa, niste nam ništa zanimljivo rekli, pa nam sada recite volite li putovati, te koliko često putujete?

V. STRAHONJA: Eto, sad budete dobili priču oko psa. Kad imate psa i kad ga nemate kome ostaviti, onda je pas dio obitelji. Tako da taj pas s nama ide na skijanje, ide na godišnji, ide na brod, kud god idemo mi, ide i ona.

STAK: Znači, i ona je puno putovala :-)

V. STRAHONJA: Da. :-) Ali pas je ujedno i ograničenje. Tak dugo dok imamo psa, nekih stvari smo se odrekli. Jednostavno ga ne možemo ostaviti doma, ako mi idemo negdje, to je član obitelji koji ima svoje zahtjeve... :-)

STAK: Koliko često putujete i koje vam je jedno od najzanimljivijih iskustava s putovanja?

V. STRAHONJA: Putujem manje nego bih trebao i manje nego bih možda želio, ali to je ipak često. Eto, sad sam bio u Londonu, u rujnu sam bio u Irskoj, onda sam godinu prije bio u Kanadi, Francuskoj. Trebao bih drugi tjedan ići u Litvu, ali ne mogu zato jer imamo procjenu kvalitete i tako. A najzanimljivije putovanje koje je na mene ostavilo najdublji utisak u životu, je bilo negdje 1989. na Zapadnu obalu SAD, tamo smo prošli Silicijsku dolinu i to mi je bilo savršeno.

STAK: Da li pratite FOI forum i jeste li registrirani?

V. STRAHONJA: Pratim FOI forum, ali se ne javljam.

STAK: Kao i većina profesora...

V. STRAHONJA: Kao i većina profesora, ali eto ja ču vam reći i zašto. Kad čovjek počne to raditi, onda se mora kontinuirano javljati i kontinuirano pratiti. E sad, ja imam ponekad želju odgovoriti, ali znam da to zapravo zahtijeva dosta angažmana. Inače mislim da je FOI forum jako dobar, mislim da su i ovi forumi koje smo otvorili za studente jako dobri i da su to jako korisne informacije. I to za mene više znači nego neki kanali koji su se prije koristili. Prije smo informacije dobivali od nekih studentskih predstavnika, a sad ipak dobivate i drugačije mišljenje. Recimo, kako dobro to vidite kod uvjeta za upis na četvrtu godinu, na diplomski studij. Znači, mi smo uvjete dosta olabavili da bi omogućili upis studentima, koji se stjecajem nisu najbolje snašli u Bolonjskom procesu, da nastave studij. A onda su se javili i oni koji traže da uvjeti ostanu čvrsti jer oni znaju da su uložili malo više napora.

STAK: Da li čitate Studentski list i koje je vaše mišljenje o njemu ?

V. STRAHONJA: Čitam ga redovito i imam jako dobro mišljenje o Studentskom listu. Mislim da je to dobro i potrebno...

STAK: I tradicija je postao vic na kraju, pa nam i Vi ispričajte jedan!

V. STRAHONJA: Ovako, neću vam ispričati vic, jer sad kad me pitate ne mogu se nijednoga sjetiti. Ne pamtim viceve. Obično pamtim zadnji vic, a zadnjeg sam čuo od dekana prije sat vremena. Taj vam neću ispričati jer baš nije primjerjen.

Na kraju, hvala profesoru na iznimno ugodnom druženju. Nadamo se da se intervjusu svidio i našim cijenjenim čitateljima, a tko će biti naša sljedeća „žrtva“ pročitajte u 9. broju Studentskog lista.

Janja Petričušić
Dražen Pavetić

Pogreške i zablude vezane uz timove

Piše: Požega Josip

Nakon uočene sve veće tendencije traženja članova za timske projekte preko foruma i news-grupe, odlučio sam dati kratak osvrt na najčešće pogreške i zablude vezane uz takav način formiranja timova. U načelu vrijede tri „zlatna pravila“:

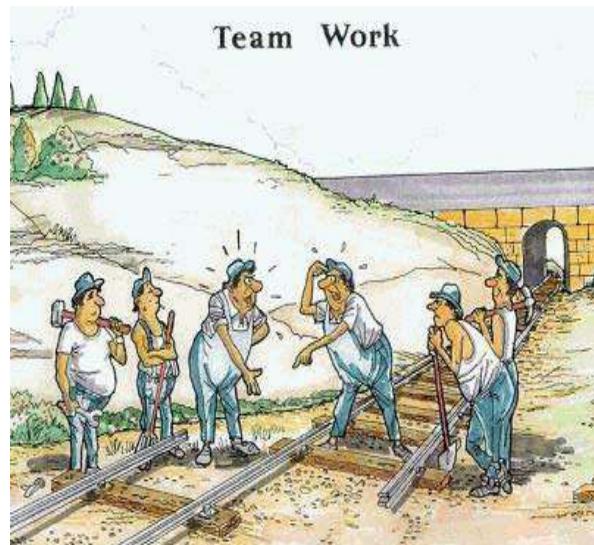
- 1) ZNAJTE TKO ULAZI U TIM
- 2) ZNAJTE TKO ULAZI U TIM
- 3) POPUNJAVANJE KVOTE

Hmm... to su dva „zlatna pravila“? Pogreška autora? DTP? Ne.... nego je u svakome trenutku poželjno imati saznanje o tome tko ulazi u tim iz percepcije samoga sebe i drugih ljudi oko Vas. Dakle, prvo pravilo se odnosi na Vas same. Saznajte koja je tema projekta koji radite, raspitajte se za materijale i sve vezano uz temu, praktički kao da sami radite projekt, samo ga, naravno, nemojte sami raditi. Saznajte koliko već od prije znate o temi i da li ste već na nekom drugom kolegiju nešto spominjali u vezi toga. U svakom slučaju, raščistite sami sa sobom na koji način želite napraviti određeni projekt.

Drugo je pravilo mnogo delikatnije jer se odnosi na ljude oko Vas, na Vaše kolege i tu ne smijete pogriješiti jer jednom kada odaberete (ili bolje rečeno: jednom kada složite tim) teško se je kasnije bez određenih konzekvenci izvući te takve slučajeve želimo izbjegći. To je zapravo razlog pisanja ovoga članka. Budite svjesni jedne činjenice: iako je dobro imati određene stvari pod vlastitom kontrolom te delegirati zadatke u timu, samo jedna osoba ima isključivu kontrolu nad svojim djelima – a to je ona sama. Samo zato što ste Vi formirali tim, ne implicira da će taj tim biti potpuno funkcionalan te da će projekt biti

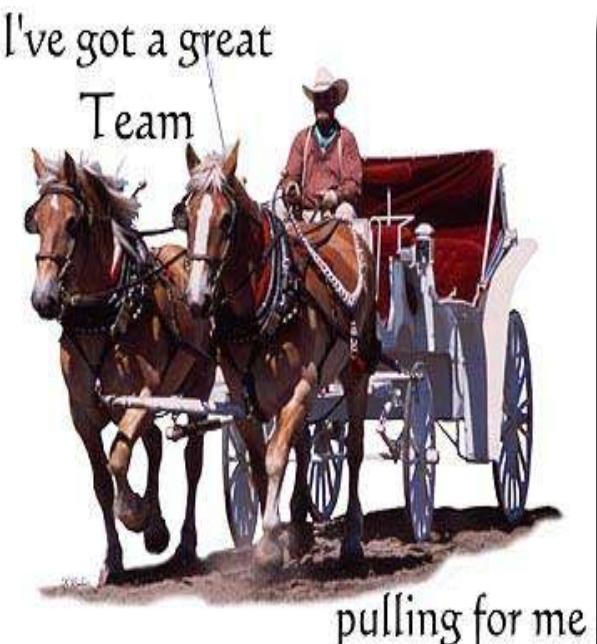

napravljen, da će svaka strana odraditi ono što se od nje očekuje, i što je još važnije – da će projekt biti napravljen u roku. Puno je veća mogućnost da će Vam se određeni članovi tima željeti „provući“ kroz tim radeći minimalno ili gotovo ništa ako o toj osobi znate gotovo ništa i ona je svjesna da znate gotovo ništa. Dakle, nastojite izbjegavati „strance“ u timu te formirajte tim od pouzdanih ljudi, prijatelja te kolega o kojima barem nešto znate (dobra bi bila spoznaja na koji način su odradili prethodne projekte). Iako niti to nije garancija uspjeha jer uspjeh sam po sebi je nešto što se teško može garantirati.

Da bih Vam prikazao kakve sve komplikacije mogu nastati dat ću Vam primjere iz osobnog iskustva što sve (primjerice) može krenuti neželjenim tijekom. Ja sam osobno takav da projekte radim na principu ili/ili. Ili ću napraviti projekt kako valja i zaista se potruditi pa na takav način nešto i naučiti ili ga neću napraviti nikako. Znam da smo svi mi različiti i različito pristupamo određenim zadacima, ali postane frustrirajuće kada se primjerice tim od

pet ljudi svede na jednog čovjeka. Određeno vrijeme nastojite ne obazirati se jer na kraju krajeva – bodove prikupljate i za sebe, ali vjerujte mi na riječ – kada vidite da Vam ostali članovi tima rade ništa ili gotovo ništa – postane frustrirajuće i ja sam od takvoga tima odustao. Čak sam i nekoliko puta isprobao – svaki puta kada se ja nisam javljao i uključivao u rasprave na konto tima je sjela nula. I to je bila moja pogreška jer nisam poznavao ljude s kojima sam u timu i vjerovao sam da samo zato što su u timu da će biti kooperativni – pogriješio sam, nemojte i Vi.

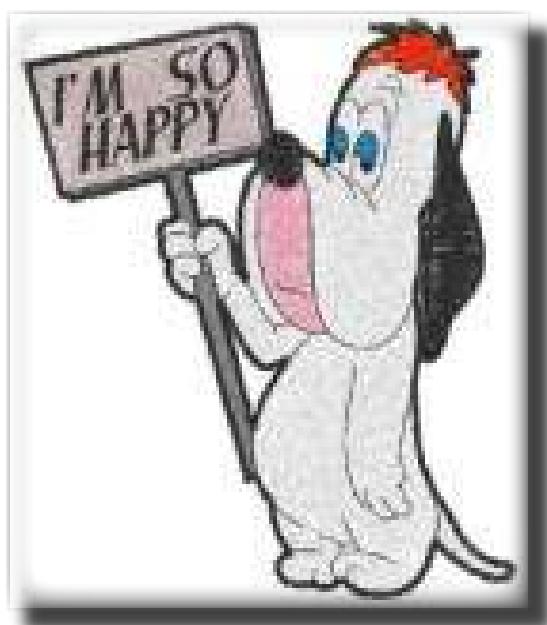

Još jedna situacija je, primjerice bila, kada se članovi tima počnu samoinicijativno razdvajati iz tima (poput jedne bivše kolegice) samo zato što njima tako bolje odgovara bez prethodne konzultacije s ostalim članovima tima i baš zato što nije bilo razgovora, dolazi do situacija kada se govore neistine kolegama, asistentima i slično. A takve situacije u svakom slučaju želimo izbjegći.

I treće pravilo koje je zapravo derivat drugoga jest popunjavanje kvote za tim. To je sigurno put u nepoznato i na kraju – najvjerojatnije – u neuspjeh. Nikada nemojte „pošto-poto“ formirati tim jer nikada ne znate koliko netko nešto zna (ili ne zna), radne navike drugih i slično.

Sve u svemu, kada se formira tim imate priliku napraviti nešto, pokazati se kroz tim i projekt, svoje znanje i svoje mogućnosti. Imate priliku još više se zbližiti s ljudima koji su Vam u timu i ostvariti dobra prijateljstva te dobre kolegijalne odnose i sigurno ne želite da Vaš potencijal koji nosite u sebi ostane neiskorišten samo zato što ste bili brzopleti i niste razmišljali ili samo zato što Vas jednostavno – nije bilo briga.

Intervju - Ruben Picek

Bio je to lijep, sunčan dan, bez ijednog oblaka na nebu. Ugodni vjetrić je puhal iznad Varaždina. Kolegica i kolega STAK-ovci su bili opremljeni pitanjima te su krenuli na intervju sa asistentom Rubenom

Picekom. Sat i pol vremena je prošlo u ugodnom razgovoru i boljem upoznavanju jednog od asistenata na FOI-u. Nama je bilo zabavno, a nadamo se i njemu. Ovako je tekao naš razgovor:

STAK: Kakvi ste bili kao student? Ocjene?

R. PICEK: U moje vrijeme postojala su 2 tima koja su se isticali u generaciji - ja sam bio u jednom od njih. Naravno znao se "protokol" za pojedina predavanja, a on je u najvećoj mjeri ovisio o samom profesoru i/ili trenutnom prioritetu studenta. Moram priznati da se na pojedina predavanja nije išlo, ali sebe bi svrstao u onu skupinu studenata koji su bili redoviti na predavanjima, naravno ne baš na svim (dozvoljeni minusi su se koristili, ali nikad nisam pisao neku nadoknadu - imao sam respeksa prema asistentima i profesorima). Kako sam dobio stipendiju grada Varaždina i trebao mi je minimalan prosjek od 3.5., na početku svake godine znao sam si napraviti projekciju ocjena, naravno s "letvicom" uvijek nešto višom nego što bi u tom trenutku bilo realno. Što se prosjeka tiče, mislim da je bio oko četiri. Naravno imao sam i ja "odstupanja od plana" i nekako mi je bio zaštitni znak na godini pokupiti jednu dvojku.

Moram priznati da se na pojedina predavanja nije išlo, ali sebe bi svrstao u onu skupinu studenata koji su bili redoviti na predavanjima, naravno ne baš na svim

STAK: A kakav vam je bio studentski život? Izlasci?

R. PICEK: Uvijek sam birao krug ljudi od kojih sam nešto mogao naučiti, pretežno su to bili gimnazijalci; predavanja, knjige i sl. pa nismo puno izlazili. Nisam bio u ekipi partijanera. Iskreno, u srednjoj sam se nagledao takve zabave tako da me to nije zanimalo i dan danas ne mislim da sam baš nešto propustio. No u gradu baš i nije bilo studentskog života koliko sam pratio priče. Odlazilo se u diskoteke u ČK (tada je bio in EX, drugih se ni ne sjećam), ili je "zabava" bila privatna. Kad je bila neka rupa u rasporedu išao sam doma, čak niti u Rupu nisam izlazio jer je tada to bila zbilja rupa.

STAK: Ima možda neki događaj koji vam je ostao u sjećanju?

R. PICEK: Ajde izdvojiti ču svoja "odstupanja". Vježbe iz matematike kod prof. Divjak. Ja sam volio matematiku, ali volio bi se bar malo praviti pametan. Znam da smo morali predavati zadaće, i u drugoj zadaći u jednom zadatku rješenje je bio korijen iz tri, a ja sam se napravio pametan i napisao 1.73. Nije previše raspravljava, vratila mi je zadaću i rekla neka je dođem predati na konzultacije. Tad me zapamtila. Slijedeći put kad smo nešto derivirali, a ja sam pričao, rekla je: "Picek dovrši, na pamet s mesta". Sjećam se ko' da je bilo jučer: DV 7, oni drveni stolci, a ja u 4, 5 redu - ali znao sam.

Onda kad sam dobio dva kod prof. Kermeka, pa sam htio odgovarati za više jer mi nije odgovaralo za prosjek, on mi je rekao da je to isto kao i kad dođete u Casino s 1 000\$ i onda ili ostanete bez toga ili dobijete 10 000\$. Nakon toga sam rekao da upiše dva.

Ali bio sam hrabriji tamo gdje mnogi baš i ne bi riskirali - Metode, dobio sam minus dva, pa sam odgovarao za više i dobio tri, na što sam jako ponosan. Pričalo se o tome po hodnicima.

Marketing kod pokojnog prof Bratka, imali smo pismeni i upis ocjene: Svi izlaze s 4, 5 i bio sam uvjeren da sam dobio 5, a ono kad sam izšao iz kabineta u indexu 3. Hladan tuš ali, nisam više imao mogućnost da kažem da ja neću trojku već da hoću odgovarati za više. I tak...

bio sam hrabriji tamo
gdje mnogi baš i ne bi
riskirali - Metode

STAK: Što vam je draže, zanimljivije ISP ili Programsko inženjerstvo!?

R. PICEK: To vam mogu diplomatski odgovoriti. Programsko je kolegij koji bi trebao predstavljati jedan od temelja studentova znanja. Pomojem one ulazi u tzv. svetu četvrtorku: baze, PIS, mreže i PI su predmeti koji bi diplomiranom informatičaru trebali osigurati kruh. Ovo ne povlači da su ostali irelevantni, ali studenti koji usvoje praktična znanja iz tih predmeta sigurno neće imati nikakvih problema oko zaposlenja. Što se tiče ISP-a, tu se promatra samo jedna domena - proizvodnja. Osobno forsiram ERP sustave jer se na tržištu traže ljudi koji znaju domenu i tehnologiju pa se studenti zapošljavaju u nekom obliku konzultantstva, teško da će se netko zaposliti kao CNC programer ili tome slično. No ako mislite da vam predmeti tipa ISP, RIS i slični, gdje se uče pojedine poslovne domene, neće trebati gadno se varate.

STAK: A profesor Strahonja ili profesor Vrček!?

R. PICEK: (smijeh) Kad sam došao na faks došao sam kao asistent profesoru Strahonji i to sam još i dan danas. Profesor Vrček je izvodio dio nastave na PI, pa smo na neki način bili tim. Volim raditi i s jednim i drugim. Profesor

Strahonja s malo rečenica kaže toliko korisnih i praktičnih stvari. Jako ga cijenim i poštujem. Profesor Vrček je nešto mlađi pa sam više na user-friendly razini te sam trenutno na njegovom projektu. Generalno, nema crno-bijelo odgovora, lijepo mi je raditi s jednim i drugim, eto sad već 8 godina.

STAK: Kako ste završili kao asistent na FOI-u?

R. PICEK: A to je duga priča, ali ču ju skratiti. Znao sam da hoću ići na magisterij, tj. dalje se školovati. Tu moram spomenuti prijatelja Matiju Tomaškovića koji mi je zapravo vratio uslugu, da tako kažem. Tražio sam posao već pred kraj studiranja kako bi stekao sigurnost i nastup na razgovorima za posao, i imao sam već neke opcije (Vindija, Tomić BMW, PBZ). Mjesto asistenta je bilo ponuđeno kolegi Matiji, ali je on već imao dogovor za posao u inozemstvu pa je preporučio mene. Ja sam se javio profesoru Strahonji, nakon toga je krenula procedura i evo me. Sviđa mi se, mislim da nisam fulao.

Na početku kad se predstavim, valjda im je smiješno kad čuju prezime

STAK: Koji su Vam planovi dalje!? Ostajete na FOI-u? Doktorat?

R. PICEK: Procedura oko doktorata je pri kraju - bar se nadam. Vidim se na faku i htio bi ostati na faku, zato se i trudim riješiti sve obaveze koje Ministarstvo traži. Trebao bih se angažirat malo više oko projekata, no za sve ima vrijeme pa je to na tapeti kada završi priča s doktoratom.

STAK: FOI 1 ili FOI 2?

R. PICEK: Nisam imao nikakvu nastavu na FOI 2 pa s te strane ne mogu odgovoriti. Jedino što sam jednom s Kornelijem tamo igrao ping-pong i nije mi se svidjelo. Arhitektonski mi se ne sviđa. A ja sam malo „opičen“ na tu arhitektonsku stranu, jer sam to htio i studirati. Vruće je tamo, a ja ne volim kad je vruće. No sad vjerujem da se sve to „posložilo“.

STAK: Kako je raditi sa studentima?

R. PICEK: To čovjek ili voli ili ne voli. Meni osobno je lijepo, nije da sam se zasitio, jedino ima stvari koje studenti ne razumiju, pri tome ne mislim na gradivo. Teško je za vrijeme nastave djelovati na njihovu svijest, da uče, da će im to trebati. Studenti uče na kraju ili pred kraj semestra samo da polože ispit. Trebali bi promijeniti percepciju. No budimo realni, i ja sam isto bio student, pa ih s jedne strane razumijem. A i studentski živo pun je čari, ali to Vi znate bolje od mene, zar ne? Imam osjećaj da su Bolonjci malo drukčiji studenti, ove godine ćemo prvi put izvoditi Programsko za Bolonje pa će vidjeti koliko sam u pravu.

STAK: Smiješno iskustvo sa studentima!

R. PICEK: Znate da sam ja dosta fleksibilan i pristupačan te pokušavam razbiti dojam da smo mi s jedne strane katedre a vi s druge. Na početku kad se predstavim, valjda im je

smiješno kad čuju prezime, a sad baš nekog smiješnog iskustva se ne mogu sjetiti.

Čovjek i njegova zvjerka!

STAK: Biste li bili u vezi sa studenticom kojoj predajete?

R. PICEK: Huh, vidim krenulo je malo s paprenijim pitanjima. O tome sam puno razmišljao kad sam došao na faks, jer sam predavao ljudima koji su mi bili kolege. Cure uvijek pokušavaju iskoristiti svoj šarm, ali ja to pokušavam odvojiti od posla. Osobno smatram da nije problem ako odeš na kolače ili sok, ali da mi baš pomuti pamet... business je business, and pleasure je pleasure. Možemo razgovarati na hodniku, u gradu ili otici na piće, ali držim se pravila da bi u nekom solo aranžmanu to moglo biti tek kad izvrši sve obaveze na kolegijima na kojim predajem. Mislim da ne bi prošlo da mi studentica bude cure. Ne zbog toga što drugi misle ili kažu, nego jednostavno zbog razine profesionalizma.

STAK: Homoseksualnost?

R. PICEK: Meni je to totalno neprirodno, ne podržavam.

STAK: S kime se družite s faxal?

R. PICEK: Ja sam user-friendly sa svima na faku. S dosta ljudi komuniciram. Ako baš moram izdvojiti nekoga, evo recimo Robi Mužar je bio tu kad sam došao na faks, pa je došla Marina, Kornelije, Sandro, Miran, pa sad Dušan. Gospođa Ana, spremačica, nju ne smijem zaboraviti, njoj

sam ja zaštitni znak s nadimkom Rubenek. Cure u referadi, dečki iz CIP-a. Joj zbilja mi je sad teško nabrajati. Uvijek nastojim sa svima razmijeniti koju riječ na hodniku, pa i sa studentima. Ima i dosta studenata koji se i nakon što završe ostanem u kontaktu. I tak, imam kontakt s dosta ljudi i sad se budu neki naljutili jer ih nisam poimence izdvojio!

STAK: Najzgodnija asistentica?

R. PICEK: Prije sam očekivao da me budete pitali za neku studenticu. Ovo moram sad diplomatski odgovoriti. Nije kolegialno da izdvajam cure. Ja se družim sa svima, sa svima mi je lijepo pričati.

STAK: Što radite u slobodno vrijeme?

R. PICEK: Trenutno je situacija takva da sam cijeli dan na faksu pa i nemam neko slobodno vrijeme. A kad ga nađem, pošto nisam lik za „studentski život“ (kafići, fešte), ja više preferiram prirodu, volim otići na Ivanšćicu, pa na plivanje, jogging! I volim se voziti s svojom Policom.

Crtice volim, Štrumfovi
su crtić mog djetinjstva,
mrak su mi

STAK: Izlazite li?

R. PICEK: Nisam ja za dugonoćne izlaske po kafićima. Prije svega je bučno, smetaju mi cigarete, a ne može se ni porazgovarati u miru. Nije mi to kvalitetno provedeno vrijeme. Puno je ljepše kad se društvo nađe te odu u prirodu. Imam krug ljudi a kojima se nađem na kavi kako bi popričali što ima. Evo baš se u subotu našla ekipa iz ona dva tima s uvoda pa smo se malo prisjećali naših studentskih dana.

STAK: Koju vrstu glazbe služate?

R. PICEK: Mogu reći ovako: ne volim one bučne, kaj se ni ne razumije kaj pjevaju, metal i taj štih. A slušam svašta od Vivaldia ili neke druge klasike do romantičnih. Sve ovisi o raspoloženju. Recimo Nina, Vanna, Tony, Prljavo Kazalište, Gibboni, Oliver, Cranberries, Depeche Mode, Dire Straits talijani EROS, NEK, Laura Pausini ... Ne volim narodnjake i cajke, to mi se totalno ne sviđa.

STAK: Film?

R. PICEK: SF mi nije baš nešto, ne volim nasilne filmove, ubijanje, a ostalo bi se sve dalo pogledati. Najdraži film, ako vam kažem budete mi se smijali, to bi bio neki iz djetinjstva. Dragi su mi Vlak u snijegu, pa oni iz II. svjetskog rata: Bitka na Sutjesci i Neretvi, kao klinac sam volio i kaubojske, a od ovih modernih sviđao bi mi se bilo koji u kojem ima akcije s autima, avionima, podmornicama. Npr. Gone in 60 seconds.

Crtice volim, Štrumfovi su crtić mog djetinjstva, mrak su mi.

STAK: Čitate u slobodno vrijeme?

R. PICEK: Čitam navečer prije spavanja. Neću vam reći što sam zadnje pročitao jer ćete mi se smijati, pa će reći što

sam predzadnje pročitao: "Muškarci su s Marsa, a žene s Venere". Ima još par knjiga koje sam pročitao nedavno, a vezane su za prehranu, dijete... npr. "Fit For Life".

STAK: Da li se bavite nekim sportom?

R. PICEK: Ako je sjedenje sport, onda da! Nemam dvije lijeve noge. Igrao sam nogać tu na faksu. Plivanje, trčanje te razmišljaj da si sad nabavim neki bike da se malo vozim. Planinarenje je još uvijek sport, e to mi je super. Jako volim odbojku. Uglavnom imam volje više-manje za bilo koji sport.

STAK: Imate li kućnog ljubimca?

R. PICEK: Nemam, jedino prašinu.

STAK: Imate li plišanu igračku?

R. PICEK: Ja sam jako nostalgičan lik. Imam plišanog medeka, ali je u stanu mojih roditelja. A u stanu imam par plišanih medeka koje sam dobio za poklon, još zapakirane, da ne skupljaju prašinu.

Debela knjiga, nema šta!

STAK: Što mislite o nakitu na muškarcima?

R. PICEK: Ja nosim prsten koji mi je mama poklonila za diplomu. To me je držalo dok sam studirao, i to mi je ok, i lančić i narukvica mi je ok. Al ono, piercing, lanci, to mi je odbojno, ne dopada mi se.

STAK: Kuhate li?

R. PICEK: Kao klinac dosta sam vremena proveo s mamom, pa sam se brzo naučio i kuhati. Znao sam si puno puta skuhat nešto, tak da mi kuhinja leži. Ali kako sad živim sam ne volim kuhati; kuhaš sat i pol i onda moraš sam pojest i oprati. Uvijek kad sam s dečkima na moru zadužen sam za kuhanje i uvijek se vraćamo s + 5 (kila).

STAK: Da li ste oženjeni? Kakve žene volite?

R. PICEK: Nisam. Ja volim reći da cura mora imati viziju svog života i ako se uklopi u moju viziju onda to ima smisla. Prvenstveno mi se sviđa inteligentna, bistra cura, da nije previše ovisna (da me ne zove doma da dođem promijeniti žarulju) i da je sposobna. A što se tiče fizičkog izgleda, prijateljice mi komentiraju da padam na plavuše i da, kad neka druga cura razgovara sa mnom, a nije plavuša je po defaultu eliminirana, ali ja to nisam primijetio, a sad, možda to je tak, a možda i nije.

STAK: Volite li novac? Voli li on vas?

R. PICEK: Odrastao sam u radničkoj obitelji i od malena me mama učila štedjeti. Dosta sam šparan lik. Zato mi Mužar kaže da sam kalkulator, volim sve imati pod kontrolom što se tiče financija. Ne mogu reći da mi novac nije bitan, ali ne volim da novac upravlja sa mnom nego da ja upravljam s njim. Nemam namjeru u životu "trčati" za novcem, ali ako nešto želiš imati ne možeš ga rasipati na svakom čošku. Mogu reći da sam naučio živjeti bez njega i zato ga sad znam i cijeniti.

STAK: Da li ste radili kao student?

R. PICEK: Radio sam kao student. Tada je SC bio u dvorani 15, dečki su uglavnom radili na istovarima robe. Čak sam i u srednjoj radio da si zašparam za vozačku. Taj segment studentskog života mi nije stran.

STAK: Duhovne discipline? Smireni um i duh? Religija!?

R. PICEK: Mislim da je religija u životu bitna. Ja sam

UPORNOST I ODLUČNOST SU SVEMOGUĆE!!!

pripadnik vjerske zajednice Jehovinih svjedoka te se držim načela koja su zapisana u Bibliji i onoga što ona uči. Nisam vjerski formalista, smatram da ako je Bog dao čovjeku Bibliju kao vodič kroz život, onda se toga treba držati kako bi bio sretan.

STAK: Nezavisnost Kosova? Utjecaj na dionice?

R. PICEK: Politika je priča za sebe, bilo kakav komentar nema smisla. Vrijeme će pokazat kako će se sve razvijat. Nema zakonitosti.

STAK: Internet, web dizajn? Facebook?

R. PICEK: Dizajn je definitivno broj jedan po važnosti za Internet stranice. Ne svidaju mi se, evo ovih dana gledam nove VIP-ove stranice, imam mobitel jedan od rjeđih primjeraka na tržištu (op. Nokia 3310) pa puno koristim VIP stranice za slanje SMS poruka. FOI stranice, koristim za što mi trebaju, ne bi baš previše htio komentirati, takve kakve jesu takve koristim. To se stalno mijenja, sigurno će ubrzo osvanuti nešto novo. A vi studenti zazirete od takvih projekata, niste entuzijasti da sugerirate nešto novo. Nisam na Facebook-u, a trebao bi biti!?

STAK: Socijalne (društvene) stranice?

R. PICEK: Misliš Iskrica!? (smijeh) Nemam login niti na jednoj takvoj stranici.

STAK: Tko Vam je odabrao ime? Ima li neka priča vezana uz to?

R. PICEK: Ime je Biblijsko, Ruben je bio Jakovljev sin, on je bio prvorodenac, pa mi je po tome mama dala ime.

STAK: Kakav vam se čini Studentski list!? Jel' redovito sve pročitate?

R. PICEK: Imam sve primjerke do sad (op. pokazao nam

je sve primjerke). OK mi je ta inicijativa, teme mi se svidaju, ima dosta tema iz tehnologije. Jedino dizajn naslovica, a sad opet ne znam da li ste ograničeni zbog sredstava, a opet o ukusima se ne raspravlja. Al' bitno je da to izlazi i da studenti i mi nastavnici to volimo čitati.

STAK: Najdraža rubrika u listu?

R. PICEK: Volim pročitati te intervjuje. Mada, više me zanima tko potpisuje koje članke.

STAK: Pratite li FOI-forum?

R. PICEK: Pratim, ali nisam registriran, ne bi se htio miješati. Volim pratiti što se kod studenata događa, ali sad neke prepucalice ne volim. Ako imaš nekaj, dodi k meni, pošalji mi mail. A i nemam previše vremena oko svega toga, još odgovarati na tim forumima!

STAK: Poruka za studente!

R. PICEK: Ja svake godine, pošto sam predavao na četvrtoj godini, ispričam studentima što ih očekuje u životu, da se malo pripreme. Životopis, traženje posla. Naši studenti su traženi, ne mislim na one koji imaju dobar prospekt ocjena, nego one koji su stekli praktične vještine. Svi koji su uporni će doći do diplome, samo je pitanje vremenskog intervala. E sad, koliko će uspješno naplatiti tu diplomu, ovisi o njima. Više bi volio da se studenti tijekom studija angažiraju u segmentu koji njih zanima. Neka generalna poruka, to mi je malo teško, ali umjesto "Just do it!" reći su nešto što je mene uvijek podiglo: UPORNOST I ODLUČNOST SU SVEMOGUĆE!!!

STAK: I vic za kraj!

R. PICEK: Ja čujem vic ali ga teško zapamtim. Ajde onda jedan informatički, ako se ne budete smijali, nisam ja krv.

Fata se zaposlila u informatičkoj firmi, bila je dobra i kvalitetna djelatnica, međutim jednog dana se razboljela. Nije došla na posao, nitko nije mogao doći do njezinog računala, a bila je bitna na jednom projektu. Zovu oni nju i kažu da im da login da se prijave na njeno računalo te da pokupe te datoteke. Kaže ona ok, zapišite velkom. Probaju oni welcome ništa, welkomen, velkom. Zovu oni Fatu natrag i pitaju, kaj nas zezaš, daj nam pravi password, i kaže ona pa jesam: M (vel'ko m).

Razgovarali:

Bojan Vukšić

Iva Mihalic

NOVe Face FOI-a

Sigurno ste primijetili da hodnicima našeg dragog nam fakulteta šeću neka nova lica, nove face. Sigurno ste se pitali tko su oni. E pa, to su naši novi asistenti u ovoj akademskoj godini. Vjerujem da ćete imati priliku upoznati ih, ako već do sada niste, a tko su i kakvi su saznat će te na seminarima, vježbama... Ovdje je samo kratak pregled kako ne bi hodali zbumjeni nego da ih pozdravite na hodniku! ☺

Iva Gregurec

Nova asistentica na kolegiju Marketing, odnosno Informatički marketing (IS). Diplomirala je 2007. godine na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu na smjeru Marketing. Trenutačno je na doktorskom studiju na istoimenom fakultetu. Evo što očekuje od kolegija i studenata:

„Ono što očekujem od kolegija je veća povezanost marketinga s praksom, u ovom slučaju s informatikom te prenošenje znanja studentima preko primjera iz prakse i kroz interakciju što bi im trebalo pomoći u dalnjem radu. Ono što očekujem od studenata je veća aktivnost, dobar i korektni odnos prema meni i marketingu, za koji sam svjesna da im nije glavni predmet, ali je predmet koji im uvelike može pomoći u poslovnom svijetu u koji će ubrzo ući. Također, da na kraju zavole marketing bar upola kao ja.“

Goran Hajdin

Asistent od prosinca prošle godine. Do sada je držao vježbe na kolegiju Obrada teksta i slike (OTIS), a od ovog semestra i na kolegiju Informacijski sustavi u uredskom poslovanju (ISUP). Ima 24 godine, diplomirao je pedagogiju i informatologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 2006. godine. Voli svoj posao i lijepo mu je raditi sa studentima, pogotovo dok pokazuju interes. Osim samog gradiva pokušava studentima prenijeti i razne životne situacije, te o tome prodiskutirati.

„Od kolegija očekujem da studentima pruži zadovoljstvo i znanje koje će moći iskoristiti, a od studenata očekujem interes i motivaciju za taj kolegij.“

Tonimir Kjišasondi

Od ove godine asistent na kolegijima Sigurnost informacijskih sustava i Operacijski sustavi 1. Ima 23 godine, a diplomirao je na FOI-u u studenom prošle godine. Evo koja su njegova očekivanja:

„Od studenta očekujem da pitaju ako im nešto nije jasno te se nadam da ih mogu zainteresirati za nove trendove u znanosti i praksi te da ta ista znanja mogu primijeniti jednog dana.“

Igor Pišir

Asistent na kolegiju Organizacijsko projektiranje i Teorija sustava. Ima 24 godine, diplomirao na FOI-u 2006. godine. Evo što kaže za studente i kolegije na kojima predaje:

„Od kolegija na kojima radim očekujem da će ih studenti rado polaziti i da će im biti zanimljivi, što se pak tiče samih kolegija očekujem da se redovito unapređuju postojeći nastavni programi kako bi se studentima prenosila znanja koja će im pomoći da jednog dana pronađu posao za sebe i to znanje koje su dobili iskoriste. Do sada je suradnja sa studentima i kolegama na fakultetu bila izvrsna i mislim da će se tako i nastaviti. Svi funkcioniрају као jedna velika obitelj i lako se je uklopiti.“

Amir Spahić

Od prošle godine suradnik na kolegiju Upravljanje informatičkim uslugama, a od ove godine asistent. Inače već tri i pol godine radi na FOI-u u Jezgri za međunarodne projekte. Ima 28 godina, diplomirao je na FOI-u 2004. godine. Trenutačno je na poslijediplomskom studiju Menadžment poslovnih sustava, smjer Korporativno upravljanje. Evo što on kaže za kolegij i studente:

„Od kolegija očekujem da će biti od koristi studentima, a od studenata očekujem fer odnos i suradnju na kolegiju. Kolegij se izvodi tek drugu godinu i trebalo je vremena da se sve uhoda. Pogotovo jer nisam imao ranijeg iskustva u nastavi.“

Bojan Žugec

Od ove godine asistent na kolegijima Matematika 1 i Matematika 2. Ima 26 godina, diplomirao je prošle godine na PMF-u, matematički odjel na smjeru dipl. inž. matematike-Primijenjeni matematika i na smjeru profesor matematike. Evo što kaže:

„Od studenata očekujem jednu kvalitetnu i konstruktivnu suradnju i neka slobodno pitaju što im nije jasno ili ih zanima (ja ne grizem...). Što se tiče kolegija, ja vjerujem da će isto imati pune ruke posla kao i studenti (zadaci, administracija, moodle...)“

Iva Mihalic

Uvod u programiranje java aplikacija za mobitele

Vjerujem da danas nema studenta koji nema računalo i mobitel. Isto tako vjerujem da nema studenta koji nije isprogramirao barem jednu aplikaciju (svi ste slušali ili ćete slušati Programiranje). No, koliko vas je napravilo aplikaciju za mobitel?

Mnogi misle kako je programiranje java aplikacija za mobitel prilično teško i komplikirano, no zapravo nije ništa teže od programiranja standardnih Windows aplikacija, uz uvjet da se koristi odgovarajući programski alat o kojem uvelike ovisi složenost izrade aplikacije. Jedan od takvih alata je i **NetBeans IDE** (trenutna verzija 6.0). **NetBeans IDE** je, za razliku od drugih programa slične namjene, otvorenog koda i potpuno besplatan. Sadrži alate za izradu profesionalnih aplikacija za PC, Web i mobilne uređaje, a podržava C/C++, Javu i Ruby. Uz to, dostupan je za Windows, Linux, Mac OS X i Solaris.

Kako je ovaj članak namijenjen programiranju java aplikacija za mobitele, ograničiti ćemo se na mobilni paket (eng. **Mobility Pack**). Pregledajmo najprije nekoliko osnovnih karakteristika mobilnih aplikacija:

- koriste Java Micro Edition (**Java ME**) platformu, koja je zapravo nastala iz **Java SE** platforme izbacivanjem, za mobilne telefone, suvišnih komponenti i API funkcija.

Postoje dvije osnovne konfiguracije **Java ME** platforme:

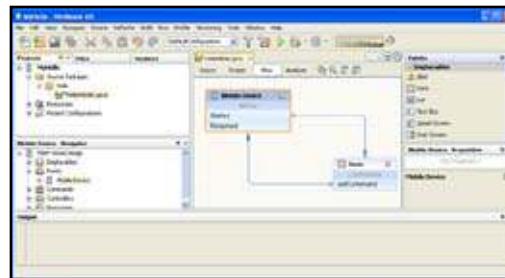
- **CLDC** (Connected Limited Device Configuration) je namijenjena uređajima sa malo memorije i procesorske snage kao što su prosječni mobilni telefoni
- **CDC** (Connected Device Configuration) je namijenjena uređajima sa puno memorije i procesorske snage kao što su, danas sve popularniji, *smart phone* uređaji.

Za izradu mobilnih aplikacija, uz već opisani NetBeans IDE, potrebno je instalirati i **JDK 6.0** ili **JDK 5.0** (Java Development Kit), a poželjno je instalirati i emulator mobilnog uređaja za koji je aplikacija namijenjena (emulatori su dostupni na stranicama proizvođača mobitela) kako bi aplikaciju u procesu izrade mogli pokrenuti na računalu, umjesto da je svako malo kopirate na mobitel.

Nakon što su svi preduvjeti ispunjeni, možete početi sa izradom aplikacije. NetBeans IDE sadrži čarobnjaka koji omogućuje brzu izradu projekta. Za početnike, a i za ostale, korisno je odabrati razvoj aplikacije u vizualnom načinu koji omogućuje grafički prikaz sučelja aplikacije i tokova u aplikaciji.

Krenimo s izradom jednostavne i dobro poznate "Hello world" početničke aplikacije.

1. Odaberite File > New Project. Odaberite Mobility, zatim MIDP Application i kliknite Next.
2. Upišite naziv projekta (npr. HelloWorld) i odaberite lokaciju na disku na koju želite spremiti projekt
3. Odaberite emulator (ako niste instalirali nikakav dodatni emulator odaberite *Sun Java Wireless Toolkit 2.52 for CLDC* koji ste prethodno instalirali) i mobilni uređaj koji želite koristiti za razvoj aplikacije. Kliknite Finish.

4. S lijeve strane možete vidjeti datoteke koje su uključene u vaš projekt, a koje je izgenerirao čarobnjak. Na sredini prozora možete birati između nekoliko prikaza aplikacije: prikaz koda (**Source**), grafički prikaz (**Screen**) i prikaz tokova (**Flow**).

5. Promijenimo sada tekst koji se prikazuje prilikom pokretanja aplikacije. Odaberite grafički prikaz aplikacije (**Screen**). U **Properties** prozoru upišite neki tekst u **Text** polje (npr. *Moja prva aplikacija*)

6. Pokrenimo sada aplikaciju. Odaberite Run > Run Main Project.

7. Otvara se emulator mobilnog telefona, koji ste prethodno odabrali, i automatski se (ili pritiskom na tipku Launch) pokreće se aplikacija.

Preostaje još jedino kopirati aplikaciju na mobitel. Iz poddirektorija *dist* direktorija u koji ste spremili projekt kopirajte *.jar* i *.jad* datoteke na vaš mobitel preko USB kabela ili bežično. Zatim pronađite kopirane datoteke na mobitelu i pokrenite.

I to je to. Uspješno ste izradili svoju prvu aplikaciju za mobitel, a da niste upisali ni jednu liniju koda. Naravno da je za bilo kakvu ozbiljniju aplikaciju potrebno dodati i nekoliko linija koda ovisno o složenosti problema koji se rješava. Dopunimo sada našu aplikaciju s još jednim zaslonom i malo koda.

1. Odaberite prikaz tokova (eng. Flow) i dodajte jedan zaslon tipa **Form** (odaberite ga na paleti s desne strane) i pridružite mu naziv (**Instance Name**) *frmPrijava*.

2. Dvostrukim klikom na novostvoreni zaslon otvara se njegov grafički prikaz (**Screen**). Dodajte na zaslon dvije kontrole tipa **TextField** i jednu kontrolu tipa **OK Command**.

3. Uredite svojstva tekstualnih kontrola (**Label** = "Upišite ime:", **Instance Name** = *txtIme* i **Label** = "Upišite lozinku:", **Instance Name** = *txtLozinka*)

4. Vratite se na prikaz tokova (**Flow**) i povežite početni objekt (**Mobile Device**) s novostvorenim zaslonom *frmPrijava*.

5. Odaberite prikaz koda (**Source**) i pronađite funkciju **public void commandAction()**. Unutar funkcije pronađite uvjet **if (command == okCommand)** { i ispod njega dodajte sljedeći kod:

```
String lozinka = "lozinka";
if(lozinka.compareTo(txtLozinka.
getString())== 0) {
getDisplay().setCurrent(get_Form());
Form.setTitle("Pozdrav " + txtIme.
getString());
}
```

Vjerujem da prvu liniju koda ne treba objašnjavati. Drugom linijom se provjerava da li je upisana lozinka jednaka sadržaju varijable **lozinka** i ukoliko je jednaka prikazuje se zaslon iz prvog dijela članka čiji je naslov oblika "Pozdrav Ime", gdje je Ime upisano ime na zaslonu za prijavu.

6. Pokrenimo sada ovu nadopunjenu aplikaciju. Odaberite Run > Run Main Project.

7. Upišite svoje ime, a za lozinku upišite **lozinka**, ukoliko je niste mijenjali u kodu aplikacije.

8. Pritiskom na OK pojavljuje se već poznati zaslon s vašim imenom u naslovu.

Svi oni koje je ova tema dovoljno zainteresirala sada mogu samostalno nastaviti nadogradjivati ovu aplikaciju ili krenuti s razvojem vlastite nove aplikacije. Sretno!

Marko Škvorc

Korisni linkovi:

- <http://www.netbeans.org/>
- <http://java.sun.com/javase/downloads/index.jsp>
- web stranice proizvođača mobitela

Završeno Natjecanje u izradi programčića (Gadgetcompetition)

O čemu se radi?

Gadgetcompetition je natjecanje u izradi programčića za Vista. Pod programčićima ovdje podrazumijevamo Web programčice te programčice za bočnu traku (sidebar).

Web-programčići su mini web-programi koje možete dodati vlastitoj stranici Live.com. Svaki korisnik može stvoriti vlastitu osobnu stranicu pomoću programčića koji prikupljaju i prikazuju njemu važne podatke, pružaju lako upravljiva sučelja prema drugim sustavima ili sustave koji olakšavaju svakodnevne zadatke.

Programčići za bočnu traku također nude slične funkcije, a pokreću se na bočnoj traci sustava Windows na vašem PC-ju. Oni vam ujedno omogućuju da obuhvatite informacije ili servise koje vam pruža sustav Windows Vista.

Sam razvoj programčića je zapravo vrlo jednostavan, a opet zanimljiv. Naime, Microsoft je ponudio cijeli SDK (paket za razvoj softvera) koji pruža opširne upute za izgradnju web-programčića i sastoji se od sljedećih poglavlja:

- Vodič za razvojne inženjere web-programčića
- API Reference
- Vodič za dizajn programčića
- Projektni predložak za web-programčić
- Dodatni primjeri
- Kontrolni popis za razvojne inženjere
- Odgovori na najčešća pitanja razvojnih inženjera
- Razvojni resursi

U sklopu natjecanja, pokrenuta je i lokalizirana verzija <http://gallery.live.com> portala na kojem korisnici mogu preuzeti sve najnovije hrvatske Gadgete za bočnu traku ili web stranice te dodatke za Live Messenger, kao što su emotikoni (smajlići), slike za prikaz i šaljive animacije. Ovaj portal će biti mjesto na kojem će biti postavljeni svi hrvatski Gadgeti. Sam portal je integriran u Windows Vista operativni sustav. Korisnici Windows Viste tako će desnim klikom miša u bočnoj traci odabrati opciju „Dodaj programčić“ odnosno „Add Gadget“ te će biti preusmjeren na ovaj portal.

Sam natječaj je trajao od rujna 2007. godine, a pobjednike su odabrali Internet glasači od 1. do 20. veljače ove godine. Među prijavljenima se našlo mnogo različitih sadržaja od kojih su se neki fokusirali na praktične primjene, a drugi na zabavu. Primjeri Gadgeta uključuju raspored TV programa, ponuda poslova s portalom MojPosao, tečajna lista i pretvarač valuta Splitske Banke, najnovije vijesti iz IT industrije, praćenje prometa putem kamera Hrvatskog autokluba, dnevni strip Nik Titanik, praćenje potrošnje ADSL prometa i drugi.

Pobjednici su...

Autori prvih triju najboljih Gadgeta, prema Internet glasačima su Gadget **IT-infoNEWS** portal, **WikiGadget** i **Tečajna lista Splitske banke**.

Podjela nagrada te konferencija za novinare se održavala u prostorijama

Microsoft Hrvatska u Zagrebu, na kojoj sam imao prilike sudjelovati jer sam primao nagradu za prvo mjesto u ime ITinfoNEWS portala.

Svakako moram priznati da mi je to bilo jedno iznimno ugodno i korisno iskustvo. U četvrtak 28. veljače 2008 sakupili smo se svi u prostorijama Microsofta, malo popričali i upoznali te je nakon toga krenuo službeni dio, dakle, prezentacija te pitanja novinara. Darko Jovišić iz Microsoft Hrvatska je vodio prezentaciju, a svatko od nas troje je odgovarao na neka pitanja vezana uz naš Gadget. Na završetku prezentacije, podijeljene su nagrade od prvog pa do trećeg mesta ; plazma TV Vivax, navigacijski uređaj mio C250 te Microsoft Reclusa tipkovnica i Microsoft Habu miš. Posebna vrijednost za pobjednike ovog natjecanja jest i to što će njihovi Gadgeti biti pred-instalirani na sva nova računala koja proizvodi M San Grupa, a to, moram priznati, je bio glavni razlog prijave našeg ITinfoNEWS portala na natjecanje.

Domagoj Pernar

IT {budi} HEROJ svakodnevno – izvještaj s konferencije

Iza ovog nadasve zanimljivog naslova krije se, zapravo, Microsoftov launch novih proizvoda, odnosno, Windows Servera 2008, SQL Servera 2008 te Visual Studio 2008. Lokalizirani naziv tog launch-a je IT {budi} heroj svakodnevno, dok se u svijetu održavao launch pod nazivom Heroes happen {here}.

U Hrvatskoj se Launch odvijao četiri dana za redom, kako slijedi:

- 4.3.2008 Zagreb
- 5.3.2008 Split
- 6.3.2008 Rijeka
- 7.3.2008 Osijek

Osobno sam bio u Osijeku i pokušat ću vam prikazati kako je to tamo izgledalo te vam otprilike dati prikaz važnijih značajki spomenutih proizvoda. Zajedno sa mnom na eventu su bili i kolege Microsoft Student Partneri Vibor Cipan, Darko Čengija te Stjepan Vuković. Našli smo se u Osijeku dan prije same konferencije oko 22:00 sata. Launch se održavao u jednom od boljih Osječkih hotela, hotelu Osijek. Čim sam došao bio sam vrlo impresioniran samim hotelom, a pogotovo kad sam došao u sobu. Naime, hotel je vrlo moderan, pa kada prvi puta ulazite u rezerviranu sobu pali se TV na kojem se ispisi „Dobrodošli gospodin Domagoj Pernar“. Naravno to se ispisivalo u mom slučaju, vjerujem da drugima nije moje ime pisalo na TV-u (: . Nakon kratkog upoznavanja sa sobom te malo obilaska Osijeka u potrazi za radećom pekarom, vratili smo se u hotel oko ponoći gdje nas je čekao

posao. Naime, trebali smo postaviti u dvoranu dva servera za predavače te još pet računala koja su se nalazila u predvorju i na kojima smo mi pokazivali znatiželjnim korisnicima nove značajke proizvoda.

No, tim je izvrsno funkcionirao, pa smo sve to posložili vrlo brzo te krenuli na spavanac jer nas je čekao dugi dan sutra.

Probudili smo se oko sedam, pa na doručak i nakon toga na mjesto događaja, a to je bilo kat iznad u jednoj od dvorana. Ljudi su se počeli sakupljati oko pola devet. Simpatične hostese dočekale su informatičare željne znanja te im uručile torbicu i promotivne materijale. Uskoro se zbrka smirila, svi su polako ušli u dvoranu, gdje je launch službeno otvorio direktor Microsofta Hrvatska, Davor Majetić. Kasnije su slijedile prezentacije afirmiranih stručnjaka sa spomenutim proizvodima. Prezentacije su se odvijale do 17 sati, kada je konferencija i službeno zatvorena.

U nastavku ću dati kratki pregled novosti u Windows Serveru 2008, SQL Serveru 2008 te Visual Studiu 2008.

Hotel Osijek

IT {budi} HEROJ svakodnevno – izvještaj s konferencije

Windows Server 2008

Na ovom proizvodu ču se najviše zadržati jer mi je osobno najinteresantniji, a i jer sam bio na jednodnevnom treningu u Zagrebu za spomenuti proizvod. Taj trening vodio je Robert Petrušić iz Algebre. Čovjek je stvarno vrsni stručnjak u tome području i užitak vam ga je slušati cijeli dan pa makar i ne znate puno o Windows Server platformi. Ovdje ču pokušati spomenuti samo neke novosti jer kada bih sve spominjao morao bih znatno proširiti ovaj članak.

Windows Server 2008 izgrađen je na istoj kodnoj bazi kao i Windows Vista pa stoga dijeli dosta sličnosti u arhitekturi i funkcionalnosti kao Windows Vista. Kao jednu od najznačajnijih novosti svakako bih spomenuo Windows Server Core. Windows Server Core je zapravo jedna od mogućih varijacija instalacije kod koje nema instaliranog Windows Explorer Shell. Pitate se zašto je to bitno? Naime, time se mnogo dobiva na sigurnosti i na brzini, a Server bi to zapravo i trebao pružati.

Dakle, kad imamo Windows Server Core, zapravo

Konferencijska dvorana

nemamo nikakav GUI, ali opet ga imamo. Naravno, ovo malo čudno zvuči, no to zapravo znači da sve radimo pomoću komandnog sučelja, ali opet pomoću nekih naredbi možemo dobiti GUI za neke programe.

Također deployment u ovoj verziji je znatno bolji. Sada se više ne zove Remote Installation Services (o tome sam pisao u jednom od prošlih brojeva) već Windows Deployment services. Mnoge novosti također su napravljene u Terminal servisima, rolama

Active Directory, novom IIS serveru te virtualizaciji. Također treba spomenuti da je Windows Server 2008 prvi Windows operacijski sustav koji dolazi u paketu s Windows Power Shellom. Windows Power Shell može se koristiti umjesto Command Prompta i baziran je na objektno orijentiranom programiranju te verzijom 2.0 .net Frameworka.

SQL Server 2008

Kao što sam rekao sva tri nova proizvoda donose mnoštvo novosti, pa ču ovdje spomenuti samo neke:

Visual Studio 2008

Nasljednik Visual Studia 2005 uglavnom je fokusiran na razvoj Vista, Office 2007 te Web aplikacija.

- Transparent Data Encryption – mogućnost da se zaštitno kriptira cijela baza.
- External Key Management – spremanje ključeva odvojeno od same baze.
- Hot Plug CPU – dodavanje CPU-ova on Fly
- Dynamic Development - nove ADO i Visual studio mogućnosti kao i .Net 3.0.
- LINQ – Development Query Language za pristupanje različitim tipovima podataka(XML...)
- Spatial Dana – novi dana type za storanje longituda i GPS lokacija.
-

Donosi novi feature spomenut već kod SQL-a LINQ, novu verziju C# i Visual Basic jezika. Također, tu je i WPF visual designer te poboljšanja u .NET Frameworku. Kao zanimljivu novost spomenuo bih još i novi HTML/CSS editor na kojeg je znatno utjecao Microsoft Expression Web koji je zapravo WYSIWYG HTML editor te općenito Microsoftov alat za web dizajn.

Ovom prilikom samo bih još spomenuo da svi već imate priliku preuzeti novi Visual Studio 2008 sa MSDNAA stranica našeg fakulteta.

Domagoj Pernar

PIŠE: IVA MIHALIC

Možda ste već čuli za zorbing, a možda i ne! Baš me zanima što vam prvo pada na pamet na spomen riječi 'zorbing'? Što bi to moglo biti, hm....?

E pa to je sport! Nije kao nogomet, rukomet, skijanje i ostali nama „normalni“ sportovi i bez problema ga možemo smjestiti u kategoriju čudnih sportova!

Mjesto radnje je Novi Zeland, godina je 1990., u pitanju su dva čudaka, Dwane van der Sluisa i Andrew Akersa, koji su napravili plastičnu sferu u kojoj će biti osoba koja će se kotrljati niz padinu! Zvuči zanimljivo! Slično kao i u Zagorju, s time da Zagorci prvo gledaju u čašu i ili bocu i zatim se skotrljaju niz brije! :-)

Ajde sada malo ozbiljnije!

U pitanju je novozelandska opsjednutost adrenalinom; nakon što su smislili bungee jumping, iz Novog Zelanda stiže nam zorbing, genijalna ludost!

U kuglu promjera 3,2 m napravljenu od prozirne plastike, koja se naziva zorb, smješta se još jedna manja kugla promjera 1,8 m u koju ulaze sudionici, tzv. zorbonauti. Dakle, imamo dvije kugle povezane s nekoliko stotina konopaca i sve zajedno teži oko 80-90 kg. Prostor između dvije kugle ispunjen je zrakom, a tunel povezuje unutrašnju kuglu sa vanjskim svijetom. Osoba ulazi u unutrašnju kuglu kroz tunel, a zatim premješta svoju težinu hodanjem, valjanjem, skakanjem, te na taj način pokreće zorb, koji se može kretati i do 50km/h. Sloj zraka od 700mm štiti od udaraca, stoga je zorbing sasvim siguran sport za razliku od nogometa, skijanja i ostalih nama dobro poznatih sportova.

Uz sam zorbing spominje se još i pojam zydro. Zydro je vožnja u zorbu, tzv. hidro zorbu, kada se kugla napuni vodom (ljeti hladnom, zimi topлом) pa zorbonaut, osim što se nalazi u kugli, još i pliva u vodi. Dobro, nije baš da pliva jer stave jednu kantu vode tek toliko da se smočiš i skližeš unutar kugle. Također je moguće u vožnji uživati s prijateljem, tatom, bakom ili nekim

četvrtim, jer je moguće da u zorb uđe dvoje do troje ljudi istovremeno.

Zorbing je siguran i popularan u cijelom svijetu te je službeno uvršten među mnogobrojne ekstremne sportove današnjice, a NASA razmišlja o tome da princip zorba iskoristi kao temelj za stvaranje vozila čiji je zadatak istraživanje Marsa.

Kao i sve drugo, zorbing je moguće pronaći u Guinnessovoj knjizi rekorda. Najduža vožnja zorbotom, koju je 2006. godine odvozio Steve Camp, iznosi 12,850 m. Rekord najbrže vožnje u zorbi od 52km/h postavio je Keith Kolver također 2006. godine.

Prošle godine zorbing je predstavljen i u Hrvatskoj, u Zagrebu i Splitu, gdje su se svi zainteresirani mogli prijaviti za sudjelovanje i punjenje baterija adrenalinom u zanimljivoj utrci! U nekim državama, zorbing se već nudi kao turistička atrakcija. Neke od njih su SAD, Japan, Kina, Koreja, Tajland, Australija, Irska, Velika Britanija, Švedska, Češka, Austrija,

....ukoliko ste željni adrenalina, a sve ste već isprobali, zorbing vas zove!

Poljska, Njemačka, Mađarska itd.! Dok čekate da zorbing stigne u Hrvatsku, a sve ove države čine vam se predaleko ili vam se jednostavno ne sviđaju iz bilo kojeg razloga, a htjeli biste isprobati zorbing, uvijek se možete uputiti u susjednu nam Sloveniju jer je i ona jedna od država gdje već postoje tzv. zorbing staze! ☺ Hehe, opet nas Slovenci preduhitrili!

Dakle, ukoliko ste željni adrenalina, a sve ste već isprobali, zorbing vas zove! Ako dodete u priliku isprobati, nemojte se dvoumiti, svakako isprobajte, znam da ja hoću! ;)

Osjećajte se kao hrčak bar na trenutak!

Evo nas opet sa sportskim događanjima na našem dragom fakultetu! U prošlom broju Studentskog lista nas nije bilo jer su sportaši uzeli odmor, ili su malo produžili ljetne praznike! ☺ Ali ubrzo su oni krenuli dalje sa osvajanjem prvih mesta! Slijedi kratki osvrt na sportska događanja u organizaciji Sportske udruge FOI (SUFOI) tijekom zadnjih nekoliko mjeseci.

Nakon odmora koji je trajao do prosinca, krenula je, sada već tradicionalna, malonogometna liga FOI. Podsjećam one koji ne znaju što je to; to je malonogometno prvenstvo studenata FOI-a koje organizira Sportska udruga FOI. Igra se po pravilima da u jednom timu bude pet igrača plus golman te postoje dva poluvremena od 12 minuta. U Ligi FOI-a mogu sudjelovati svi studenti i djelatnici Fakulteta organizacije i informatike koji su članovi Sportske udruge FOI. Ovogodišnja malonogometna liga započela je 3.prosinca 2007. sa 14 prijavljenih ekipa, a samo finale očekujemo početkom ljetnog semestra. Do sada je odigrano 26 utakmica po grupama i tako se je stiglo do četvrtine finala. Parovi četvrtine finala su: El Fenomenos-Legija stranaca, Isto konji-Tuljani, Idemo dalje-Caffe bar Aquamarine i Ne znam-Brucoš!

Svi koji žele bodriti svoje kolege mogu doći na utakmice koje su se, do sada, igrale ponedjeljkom od 14:30 do 16:00 sati u sportskoj dvorani "Graberje". Ukoliko dođe do promjena, bit će te obaviješteni preko web stranice Sportske udruge FOI, za koju se nadam da znate gdje se nalazi! ☺

Nadalje, moram spomenuti i jednu vrlo važnu nedavno odigranu utakmicu. To je tradicionalna utakmica "FOI profesori" vs "FOI studenti", dakle naši dragi profesori protiv studenata. Utakmica je odigrana u ponedjeljak 4.veljače 2008. godine u 13:00 sati u sportskoj dvorani "Graberje". Kao i svaki puta, utakmica je bila vrlo zanimljiva i neizvjesna, ali kao i svaki put, pobjedu su odnijeli studenti, rezultatom 7:4. Profesori, više sreće idući put! ☺

To je ono što se je, za sada, događalo na sportskom planu. Za ljetni semestar u organizaciji Sportske udruge FOI planira se košarkaška liga, zatim stolni tenis, tenis, šah, cross te na kraju će sve završiti Fojadom, kao i svake godine.

Iva Mihalic

The Secret (Tajna)

Pisac: Požega Josip

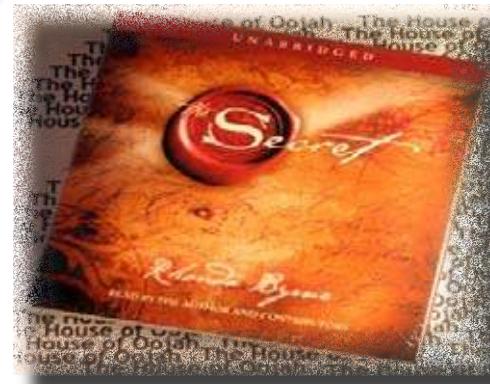
Da li ste ikada čuli za Tajnu? Znate li što je to? "Tajna" koja je obišla svijet, zahvaljujući Australijanki Rhonda Byrne i Oprah, koja je nedavno "Tajni" posvetila čak dvije emisije, zapravo, i nije Tajna. Svima je dostupna i svi je možemo primijeniti. Ja će Vam ukratko pokušati pojasniti o čemu se tu zapravo radi...

Istražujući relevantne informacije kako bi bio kompetentan govoriti o ovoj temi naišao sam na dosta skepticizma kada se govorilo o Tajni. Jedna strana je zagovarala američki senzacionalizam (što je besmisleno s obzirom da je cijela inicijativa pokrenuta od strane australijanke), drugoj pak strani nije to sve skupa najbolje „sjelo“ i slično. Proučavajući temu, shvatio sam da retroaktivno sam i sam bio dijelom Tajne, a da toga nisam bio niti svjestan, pa će paralelno kako se tema bude razvijala i Tajna otkrivala, davati i primjere iz svojega života koji se mogu aplicirati govoreći o Tajni.

Za početak – znate li što je bilo zajedničko najvećim svjetskim ličnostima poput Galilea, Beethovena, Edisona, Einsteina? Svi su oni živjeli u različitim vremenima, ali imali su jednu zajedničku nit – bili su svjesni Tajne i naučili su živjeti po njoj.

Da li ste se ikada zapitali što želite zapravo biti, što želite raditi, imati, u kakvom okruženju želite živjeti, kakav biznis bi voljeli voditi, da li biste željeli biti milijunaš, da li želite više uspjeha.... Što zapravo želite?!

Vjerljivo sada sjedite negdje na fakultetu u nekoj dvorani ili u stanu, kod kuće i pitate se o čemu ovaj lik govori? Koja je to toliko velika tajna koja mi može drastično promijeniti život i da li je to uopće moguće? Ukratko će Vam pojasniti kako je ja shvaćam:

Svi radimo s jednom, istom i beskrajnom silom i svi živimo po istim i točnim zakonima. Prirodni zakoni su toliko točni, da nemamo poteškoća u gradnji svemirskih brodova, slanju ljudi na Mjesec i možemo precizno, u djelić sekunde, odrediti vrijeme slijetanja. Uopće nije bitno da li ste iz Dalmacije, Istre, Prigorja, Slavonije, Indije, Australije, Amerike, jer svi imamo posla s jednom silom, jedinim zakonom – zakonom privlačnosti (atrakcije). Sve što vam se događa u životu, vi privlačite da se dogodi. I sve se odigrava zbog slike koje imate u svojem umu. To je ono o čemu razmišljate.

Što mislite zašto samo 1% populacije zarađuje 94% prihoda? Mislite da je to slučajnost?

Vidite, štогод vam se dešava u mozgu, vi privlačite k sebi. Zašto su to ljudi oduvijek znali? Možete se vratiti na početku teksta pobrojanim velikim ličnostima, a i mnogim drugima, oni su to oduvijek znali. To je mala odabrana grupa ljudi. Što mislite zašto samo 1% populacije zarađuje 94% prihoda? Mislite da je to slučajnost? To nije slučajnost! To je tako osmišljeno. Oni razumiju Nešto - razumiju Tajnu. Ja vas želim upravo sada upoznati sa njome.

Najlakši način za objasniti zakon privlačnosti je da sebe predstavim kao magnet. Jednostavno, zakon privlačnosti kaže da slično privlači slično. Ali pričamo na nivou misli. Kao i drugi ljudi, trudimo se prvo izgraditi u mislima ono što želimo. Imajući kristalnu

sliku onoga što želimo, stavljamo u pogon najviši zakon svemira, a to je zakon privlačnosti. Postajete ono o čemu najviše razmišljate, ali i privlačite ono o čemu najviše razmišljate. I taj princip se može sažeti u tri jednostavne riječi: 1- Misli, 2 – Postati, 3- Zahvalnost.

Mnogo ljudi ne zna da misao ima frekvenciju (i to je znanstveno dokazano). Možemo izmjeriti misao. Tako, ako iznova razmišljate o toj misli,

...bilo tko koji je nešto postigao u životu, nije znao kako će to izvesti. Sve što su znali jest da će to učiniti. Ne trebate znati kako će se to izvesti. Ne znate kako. Biti će vam pokazano. Privući ćete način. Da li je itko od vas znao kako će završiti FOI kada ste ga upisivali i kada ste bili brucoši? Zanimljivo, zar ne?

ako je zamišljate, da imate taj najnoviji auto, da imate novac koji vam je potreban, da izgradite kompaniju, da nađete srodnu dušu. Ako nešto imate u mislima, stalno odašiljete specifičnu frekvenciju.

Misli šalju signale koji vam se vraćaju nazad. Tipičan problem je u tome što mnogi ljudi misle o onome što NE žele i onda se pitaju zašto im se to onda stalno događa. Zakon atrakcije ne mari da li vi smatrate da li je nešto dobro ili loše ili da li to ne želite ili želite. Reagira na vaše misli. Tako da ako sjedite i gledate u gomilu dugova i osjećate se užasno zbog toga, to je signal koji vi odašiljete. "Ajme, što mi je trebalo ovoliko ispita na kraju, još sam i preko studentskog kredita u minusu...." Samo potvrđujete to sebi samom i osjećate to svakim djelićem sebe. Tada ćete toga dobiti još više.

Dakle, dok gledate u stvar koju želite, aktivirate misao. I zakon privlačenja odgovoriti će toj misli. Donijeti vam stvari koje se pridružuju tome. Ali kad gledate u nešto što ne želite i kažete "ne", vi u stvari to ne odguravate od sebe.

Umjesto toga, vi aktivirate misao o onome što ne želite i tada vam zakon privlačenja donosi baš takve stvari. Živimo u svemiru koji je baziran na gravitaciji. Sve je u vezi sa gravitacijom. Zakon atrakcije, kao i gravitacija, uvijek radi. Bilo da vjerujete ili ne. Razumijete ili ne. Uvijek radi.

Znači, kada smo pozitivno orijentirani imamo tendenciju da privlačimo pozitivne ljude, događaje i okolnosti. Ako pažljivo promatraće, kad je u pitanju Tajna, moć uma, namjere, u svakodnevnom životu, svuda je oko nas, samo treba dobro otvoriti oči i vidjeti. Vidite zakon privlačenja u svakodnevnom životu, uočite da oni koji najviše pričaju o bolesti, jesu bolesni, tada vidite da oni što najviše pričaju o uspjehu, imaju ga.

Oke, sada da bi još malo pojednostavio poslužiti će se jednom pričom (zapravo više metaforom). Ako razmislite o "Aladinovoj čarobnoj lampi", a vjerojatno vam je svima priča dobro poznata. Aladin uzme lampu. Protrlja je. I iz nje iskoči duh. Duh uvijek kaže jednu stvar "Vaša želja je za mene zapovijed". Mislimo da ima samo 3 želje, ali ako pogledate izvorni tekst vidimo da ne postoje nikakve granice željama. Razmislite o tome.

Sada, posudimo ovu metaforu i primijenimo je na naš život. Sjetite se da Aladin uvijek zatraži ono što želi. Onda imate svemir koji je taj veliki duh. Možete ga nazvati "nebom", čuvarem, vašim višim bićem. Možemo ga nazvati bilo kako. Vi izaberite ono što vama najviše odgovara. Ali svaka tradicija nam govori da postoji nešto veće od nas. Duh uvijek kaže samo jednu stvar: "Vaša želja je za mene zapovijed".

malо istražite, postati će vam očigledno da bilo tko koji je nešto postigao u životu, nije znao kako će to izvesti. Sve što su znali jest da će to učiniti. Ne trebate znati kako će se to izvesti. Ne znate kako. Biti će vam pokazano. Privući ćete način. Da li je itko od vas znao kako će završiti FOI kada ste ga upisivali i kada ste bili bručoši? Zanimljivo, zar ne? I na ovom primjeru vam još ukratko želim opisati svoj jedan slučaj.

Na ovom jednostavnom primjeru vam zapravo želim pojasniti proces STVARANJA i njegova tri koraka. Prvi korak je - MORATE TRAŽITI ONO ŠTO ŽELITE. Ne treba koristiti riječi da bi tražili. Svemir ne čuje i ne razumije vaše riječi. Svemir će uvijek i u potpunosti odgovoriti na vaše misli. Što zaista želite? Sjedite i zapišite na papir. U sadašnjem vremenu. Onda objasnite kakav život želite da vam bude. U svakom pogledu. Drugi korak je ODGOVOR. Odgovor na ono što tražite. I to nije vaš posao. Svemir će učiniti taj korak

Kada smo 1998. godine počeli rušiti staru kuću od sedamdesetak kvadrata u Sesvetama i kada je sve što je ostalo bilo zemljište, nismo znali način KAKO ćemo napraviti novu, ali znali smo da budemo. Godinu po godinu, ciglu po ciglu, crijeplju po crijeplju, kuća je poprimala svoje konačne konture, ali se je onda u jednome trenutku zastalo. Upisao sam se na FOI i sve financije koje su bile usmjerene u kuću trebale su biti preusmjerene na školovanje. Stalo se je. I nije se znalo kako dalje. A onda....od nekuda (nije sad bitno kako, ali posve je legalno) došla je financijska injekcija koja nam je ne samo omogućila da završimo kuću nego i da bude jedna od najmodernijih: plazma 107 cm, hidromasažna kada, video-speakerfon, kućno kino, moderni satelitski sustav, garažna vrata na

Kupujete auto? Idite na probnu vožnju tog auta. Idete na ispit? Svaki dan pripremanja nekog ispita gledajte u mjesto u indeksu gdje bi vam trebala biti zapisana ocjena. Više puta. Zamislite da je već u indeksu. Zaista, napravite to i vidjeti ćete koliko je to zapravo stvaran osjećaj. Sjetite se osjećaja entuzijazma, sreće, zahvalnosti – prisutni su zar ne?

umjesto vas. "Vaša želja je za mene zapovijed" – sjećate se toga? I svemir će se reorganizirati da bi vam to ostvario.

Znam da vam se trenutno ovo čini kao nekakva fikcija i teško prodavanje magle, ali ako samo

daljinsko otključavanje, klima, uglavnom, kuća od kojih 130 kvadrata poslovnog i još toliko stambenog prostora. Mislite da sam je tako zamišljaо kada sam kao još osnovnoškolac maljom od 20 kila udarao po staroj kući? No, da ne odemo predaleko, postoji još jedan korak koji moramo razumjeti.

Treći korak koji se naziva PRIMANJE. Što znači - moraš se dovesti u ravninu sa onime što tražiš. To je entuzijazam, sreća, zahvalnost, to je ono osjećanje strasti. To je, ukratko, proces stvaranja.

Kupujete auto? Idite na probnu vožnju tog auta. Idete na ispit? Svaki dan pripremanja nekog ispita

Kako možete očekivati da neko drugi uživa u vašem društvu ako sami ne uživate u njemu. Tako da se zakon atrakcije iliti Tajna vrti oko toga da unesete takav stav u svoj život. Pitanje je da li se odnosite sami prema sebi onako kako bi željeli da se drugi odnose prema vama?

gledjajte u mjesto u indeksu gdje bi vam trebala biti zapisana ocjena. Više puta. Zamislite da je već u indeksu. Zaista, napravite to i vidjeti ćete koliko je to zapravo stvaran osjećaj. Sjetite se maloprije spomenutih osjećaja entuzijazma, sreće, zahvalnosti – prisutni su zar ne? Učinite štogod treba da biste dobili osjećaj da to imate sada. I zapamtite ga. Možda se probudite. I već je tu. I još jedna sitnica: svemir voli brzinu. Nemojte odugovlačiti. Nemojte se preispitivati. Nemojte sumnjati. Kada je prilika tu, kad je nagon tu, kada vas intuicija prodrma, djelujte. To je vaš posao. I to je sve što trebate učiniti.

Možete početi ni sa čime. I iz ničega i bez načina, način će se stvoriti. Razmislite ovako. Auto ide noću. Svijetla se kreću samo par metara ispred vas. I možete stići iz Donje Voće do Dubrovnika, vozeći po mrklom mraku. Zato što samo treba vidjeti ono što je ispred vas. Tako se i život nastoji odvijati se ispred nas. I ako samo povjerujemo da će se u sljedećih par metara put izravnati. Vaš život će nastaviti odmotavati se i vremenom će vas dovesti do mjesta koje zaista želite. Zato što želite.

Za svemir, pravila ne postoje. Osjećaj da imaš to sada i odgovoriti će. Ljudima je lakše sa malim stvarima. Kažemo, počni sa nečim manjim. Npr. šalica kave. Odluči se privući šalicu kave. Zadržite sliku u glavi da pričate sa starim prijateljem koga niste odavno vidjeli. Netko će početi pričati o toj osobi. Ta osoba će vas pozvati ili ćete dobiti pismo od nje.

Većina ljudi gleda na njihovo trenutno stanje i kaže: to sam ja. To nisi ti. To si bio. Ako gledate na sadašnje stanje, i na primjer nemate novca, ili vezu koju želite, ili vam zdravlje nije u redu. To nije ono što vi jeste. To je rezultat ishoda prošlih misli i djela. Tako da konstantno živimo u tom rezultatu misli i djela u prošlosti. Kada pogledaš svoje trenutno stanje i odrediš se po tome, ti osudiš sebe da u budućnosti nemaš ništa više osim istog.

VIZUALIZACIJA

– nevjerojatno jaka stvar. Kada zamislite, onda i ostvarite. Interesantna stvar u vezi sa umom je, bila su izuzeta dva vrhunska olimpijca i bila su prikopčana na sofisticiranu

opremu koja daje biološke podatke i bilo im je rečeno da zamisle da sudjeluju u trci. Nevjerljivo, isti mišići su aktivirani kao i kada su trčali u pravoj trci. Kako je ovo moguće? Zato što mozak ne može razlikovati da li nešto stvarno radite ili je to samo vježba.

Sada ukratko želim sumirati sve do sada rečeno i to će početi sa jednom izjavom Alexandra G. Bella: "NE ZNAM ŠTO JE MOĆ, ALI ZNAM DA POSTOJI." Da li biste vi znali točno definirati što je to moć? Naš cilj nije shvatiti KAKO? KAKO će se pokazati iz naše vjere i predanosti od ŠTO.

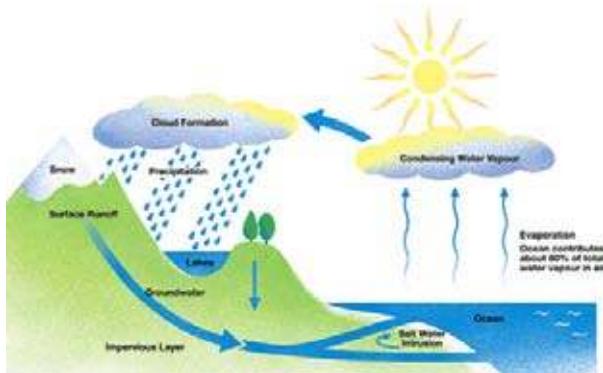
Poanta Tajne je: osjećati se dobro. Prava razlika između ljudi koji žive na ovaj način i onih koji ne žive u čaroliji života jest da ljudi koji žive u čaroliji imaju ustaljeni način življenja, naviknuti su na taj proces. I sreća ih prati gdje god se okrenuli. Zato što pamte, rade to stalno. Ne gledaju na to kao da se dešava samo jednom. Odlučite što želite. Vjerujte da možete to i imati. Vjerujte da to zaslužujete. Vjerujte da je moguće. Cijelo vrijeme „laprdam“ o nekakvim materijalnim stvarima, idemo se prebaciti na emocionalne. Što se tiče veza, jako je bitno da znate tko ulazi u vezu. Ne mislim na vašeg partnera. Mislim na vas. Kako možete očekivati da neko drugi uživa u vašem društvu ako sami ne uživate u njemu. Tako da se zakon atrakcije iliti Tajna vrti oko toga da unesete takav stav u svoj život. Pitanje je da li se odnosite sami prema sebi onako kako bi željeli da se drugi odnose prema vama? Vi postajete rješenje za samog sebe...

Zakon i red (Law & Order)

Zakon i red su dva pojma koja su veoma blisko vezani. Jedan proizlazi iz drugog i, po prirodi, svi ljudi teže i osjećaju ta dva pojma same po sebi. Pošto, povijesno gledano, zakon proizlazi iz reda (poretka), prvo ću objasniti misaoni koncept reda. Red je, prema definiciji, shvaćan kao logički i razumski shvatljivi način na koji se odnose elementi unutar sustava. Elementi su u međusobnoj interakciji te se ta interakcija događa prema određenim pravilima. Pravila jer se unutar reda pokazuju da se svi odnosi ponavljaju ukoliko se ponove isti ili slični uvjeti kao u prethodnom slučaju. Pojam koji je suprotan redu je kaos tj. nered. To je sustav tj. cjelina koja je puna konfuzije i nema redoslijed odvijanja događaja, nema određene odnose i slično.

Red se doživjava prvenstveno iz prirode i svemira. Očiti su primjeri reda unutar sustava prirode, ekosustava, i svi ih znamo. Postoji osjet za neki viši red koji vlada svime. To nešto se može nazvati, na određeni način, božanskom silom. Spoznavši red u prirodi, ljudi traže red i u onome što nije direktno priroda tj. u sebi samima i društvu. Traže se povezanosti i način kako društvo funkcioniра. Red ima u sebi smisao, postoji razlog takvom uređenju. Sve je dio jedne veće cjeline koja je dio veće zajednice. Tako je lišće dio reda koji u sebi sadrži drveće, drveće dio šuma, a šume su dio reda (poretka) koji je ostvaren u ekosustavu. Smisao mu je održavati život, dozvoliti materiji da kruži i energiji da protječe.

Svaki red u sebi sadrži i klicu nereda, ta dva pojma su istodobna. Red ima u sebi primjere nereda, kaotičnog ponašanja i fatalnih iznimaka koje nastoji razriješiti. Red (sustav) se, bilo sam po sebi ili posredstvom drugih, nastoji održati i ispraviti te pogreške. Unutar ljudskog društva, situacija nije ništa drugčija. Društvo nastoji da njegovi članovi budu produktivne jedinke, radna snaga, da se teži, na neki način, višem cilju. Društvo će se pobrinuti da ima poljoprivrednika koji će druge dijelove društva opskrbljivati hranom, da ima zanatlija koji će proizvoditi alat, da ima osoba koje će se brinuti i o umjetničkim i duhovnim potrebama društva. Prisilno ili ne, uвijek se društvo pobrine da bude dovoljno tih djelatnika.

Na primjer, uzmimo neku imaginarnu srednjovjekovnu zajednicu ljudi, neki mali gradić s okolnim poljima. U gradiću postoje poljoprivrednici, zanatlije i svećenici. Poljoprivrednici proizvode dovoljno da nahrane sve tri skupine ljudi. Odjednom se sustav počne raspadati jer nema dovoljno hrane za sve (ovdje ćemo se voditi načelom da svi jedu isto i da nema da neko jede, a drugi gladuje, a sve radi lakoće primjera). Poljoprivrednika nema dovoljno da proizvedu dovoljno hrane za sve. Prijetnja propasti grada je nastala. Društvo ovaj problem može riješiti na nekoliko načina. Ili će ponešto zanatlija i svećenika početi obrađivati polja ili će se morati raditi više poljoprivrednika ili će jednostavno dio populacije grada umrijeti od gladi te će opet biti dovoljno hrane za sve. Bilo kako bilo, sustav je, unutar svojih granica, našao rješenje za svoj problem.

I u modernom svijetu informacijskih tehnologija je ista stvar. Društvo stvara programere i IT stručnjake za svoje potrebe. Dio ljudi koji to krenu postati, nikada neće to i postati zbog manjka razumijevanja i sposobnosti te će prijeći u neke druge discipline i radne sfere. Dio će otici zadovoljiti potrebe tržišta. Dok se tržište radne snage zadovolji programerima, doći će do povratne veze i smanjiti će se cijena rada te će tako opasti i poželjnost tog zanimanja te tako i broj ljudi koji će željeti to postati. Dok društvo treba određeni profil ljudi, ono se i potruđi stvoriti klimu za nastajanje tog profila. U slučaju da se, kako je ranije opisano, prirodnim putem ne određuje kvota ljudi u nekom zanimanju, umiješat će se određeni segmenti društva poznati kao vlast. Vlast određene države će pokušati raznim upisnim kvotama i/ili

stimulacijama kontrolirati nastajanje nefunkcionalnih i neželjenih dijelova društva. Tako se dio sustava brine o anomalijama koje nastaju unutar njega. Red biva održan.

Drugi način održavanja reda je preko zakona. Zakoni su skupovi pravila i društvenih normi koji se temelje na određenim vjerovanjima i uvjerenjima određenog doba u kojem nastaju. Pravo (provođenje zakona) donosi red među građane države. Taj red u državi je bitan jer zakoni pružaju osjećaj sigurnosti i zaštite. Nas zakoni štite, ali pošto je pravda dvosjekli mač, nas i kažnjavaju. Tu bih načinio podjelu između prava i pravde. Razlikovanje je veoma bitno. Pravo je skup zakona koji predstavljaju društvene norme i opća uvjerenja kako se ponašati i kako postupiti s ljudima i imovinom u određenim situacijama. Pravo je pisano "crno na bijelo". Pravda je viši pojam s mnogo bržom sposobnošću mijenjanja. Pravdu stvaraju ljudi sa svojim mišljenjima o tome kako bi se trebalo postupiti. Ponekad su potrebna desetljeća da mišljenje mase ljudi o tome što je pravedno, npr. ukidanje smrte kazne, prijeđe u pravo zakonskom zabranom izvršavanja smrte kazne. Pravo tj. zakoni uvijek kaskaju za pravdom i stvaranje zakonika koji bi bio oličenje pravednosti je nemoguće.

Devijantno ponašanje se često kažnjava. Zavisi u kojoj je mjeri devijantno. U smislu reda, devijantno ponašanje donosi nered u sustav, ali ujedno i njegovo poboljšanje ili barem priliku za isto. Društvo koje stagnira, propada. Društvo koje ima previše devijantnih pojedinaca se raspada. Ravnoteža između tog dvoje se mora pažljivo održavati. Uzet će kao primjer jedan od značajnih trenutaka zapadne civilizacija - smrt Sokratovu.

Sokrat je bio pojedinac koji je bio optužen za kvarenje mladeži svojim učenjem. On je unudio nered u red države. Pri suđenju se je došlo do dva moguća rješenja, smrt ili oslobođenje. Prvim je država riskirala da izgubi nevjerojatno inteligentnog pojedinca te, kao takvog, bitnog člana društva, ali i očuvanje države i reda u njoj. Drugim izborom je riskirala pojavu prevelikog devijantnog ponašanja u gradu i nereda, ali bi postojala i vjerojatnost ogromnog napretka. Suci su izabrali da će Sokrata osuditi na smrt. Izgubili su velikog čovjeka, ali su sačuvali red u državi, a njegovo (Sokratovo) učenje je preživjelo. Na neki način, to je sudbina svih velikih pojedinaca (to da ih društvo zbog neshvaćanja odbaci i ubije ma koliko oni veliki bili). Što se pak pravde tiče, građani su se prestali družiti sa svim sucima tog suđenja i oni su ostatak svog života proveli veoma nedruštveno. Moje je mišljenje da

su suci bili, prije svega, veoma pametni i da su znali za moguće posljedice svoje odluke te su prihvatali kaznu, u smislu kasnijeg odbijanja iz društvenog života, za dobrobit drugih.

Još jedan profil ljudi koji su opsjednuti redom, na pojedinačnoj razini, su matematičari i njima slični. Geometrija je puna reda i poretka koji je svojim pravilima općinjavajući. Tu sigurnost matematičkog svijeta mogu samo poremetiti koji neobjašnjiv zadatak i nerazrešiv problem. Ljudi vole biti u svijetu koji je poznat i koji je razumljiv jer se boje nepoznatog. Primjer jednog od takvih upadanja u svijet vlastitog viđenja reda je jasno vidljiv u knjizi Dobri duh Zagreba od Pavla Pavličića. U njoj se opisuje život pojedinca, statističara, koji ima uvid u tajanstveni poredak ubojstava u gradu (Zagrebu) te nakon što se ubojstva prestanu događati po shemi (redu), on kreće ubijati ljudi kako bi vratio red u društvo.

Koliko god da red daje osjećaj sigurnosti, toliko i njegov višak u pojedinačnom životu može dovesti do ludila jer nijedan čovjek ne može niti zamisliti sustav u cjelini niti izbjegći od njegovih anomalija. Red i njegova suprotnost postoje istovremeno i jedno drugom daju dinamiku koja služi kao mogućnost njegova poboljšanja i unaprjeđenja, ali i propasti.

Bojan Vukšić

Ellen Page

Ta Kanađanka visoka samo 155 cm oduševila je glumom u filmu Juno koji je nagrađen Oskarom i veliki je hit u SAD-u. Tema filma oduševila je filmske kritičare, ali izazvala oprečne reakcije američkih konzervativnih krugova. Scenarij potpisuje Diablo Cody, 30-godišnja striptizeta iz Minneapolisa koju je Ellen upoznala tek dva dana prije snimanja filma. Radi se o emotivnom filmu u kojem se 16-godišnja djevojka odluči za

prvo seksualno iskustvo i za to odabeze svog najboljeg prijatelja Paulieja. Ono što nije očekivala je da bi mogla ostati trudna. Igubljena i zbumjena kontaktira svoju prijateljicu koja joj daje podršku na bilo koju njenu odluku. Juno odbacuje ideju za abortusom i odluči dati dijete na usvajanje. Čitajući novine pronađe par koji naizgled izgleda pristojno i nisu u mogućnosti sami imati dijete. Odluči ih kontaktirati, a tu i veliku ulogu igra podržavanje njenih roditelja oko davanja djeteta na usvajanje. Tijekom trudnoće, Juno shvati da nije sve idealno kako se čini.

Film je snimljen za samo 7,5 milijuna dolara, a zaradio je 130 milijuna u Američkim kinima i Oskara za scenarij. Uzmemo li u obzir i X-Men 3 u kojem je Ellen također glumila, X-Men je snimljen za više od 200 milijuna dolara i snimanje je trajalo pet, šest mjeseci. Snimanje filma Juno trajalo je mjesec i pol dana. Filmofili poput mene bi rekli, dužina snimanja filma nije bitna ukoliko je film savršen. Malo sutra, razlikuje se stajalište nas publike i filmske industrije, no postoji sredina. Ellen je počela glumiti već s 10 godina. U početku je glumila u kanadskoj TV seriji Pit Pony, zatim su uslijedile uloge u par nezavisnih filmova, a uočili smo ju nakon uloge u filmu X-Men 3. Zanimljivo je kako je prije samo glumila žrtve nekih manjaka dok je u filmu Juno napravila potpuni preokret, što izražava osobnost glumca. I sama je izjavila da je prije filma

tražila neki duhoviti film s optimističnom porukom. Za audiciju filma Juno, Ellen je morala odglumiti par scena i to je već bilo dovoljno da joj redatelj Jason Reitman dodjeli ulogu. Prije filma nije znala ništa o trudnoći pa je, kako ona sama kaže, pročitala knjigu "Trudnoća za neznalice" i tad je shvatila da zapravo nema pojma ništa o tome. Ako ste gledali film, niste mogli ne zamijetiti glazbenu temu. Na trećem susretu s redateljem Jasonom Reitmanom, kad ju je pitao kakvu bi glazbu Juno slušala, ona je odgovorila da bi to sigurno bila grupa The Moldy Peaches na što je on rekao kako nikad nije čuo za njih. Odvela ga je do njenog kompjutera i pustila mu par pjesma. On se složio, tako da možemo reći kako je Ellen birala glazbu za film. Što kažu konzervativci, koga briga. Ne, šalim se, jedan dio publike je prigovarao kako film opravdava maloljetnički seks. No ono što je prikazano, događa se i u stvarnom životu. Tinejdžeri se seksaju i to je u današnje vrijeme normalna stvar. (nije da se ja slažem s tim) Ali to je istina i nemoguće ju je negirati. Ellen je izjavila kako bi bilo pametnije otvoreno pričati o tome u tim godinama kako bi se ljudi mogli informirati i zaštititi od spolnih bolesti. Neki gledatelji su izjavili da nije moguće da djevojka od 16 godina razmišlja na taj način. Ellen se uopće ne slaže s tim, misli da su to gluposti. Jer ljudi imaju predodžbu o 16-godišnjakinjama na temelju drugih filmova i ne mogu zamisliti da djevojke u tim godinama zrelo razmišljaju. To su im nametnuli mediji, a ja to zovem pranje mozga. Glavni lik tog filma je stvarno prikazan na vrlo slojevit

...jedan dio publike je prigovarao kako film opravdava maloljetnički seks. No ono što je prikazano, događa se i u stvarnom životu. Tinejdžeri se seksaju i to je u današnje vrijeme normalna stvar.

način. Naravno, znamo da se u filmovima pretjeruje s nekim stvarima kako bi se dao određeni dojam, ali film je stvarno realan. Većina srednjoškolki u Americi koje su pogledale film su rekle da su žudile za takvim filmom i da se suočjećaju s Juno. Inače, Ellen je prvi film odbila s 13 godina, najviše zbog zahtjeva roditelja. Radilo se o jednoj popularnoj Američkoj TV seriji, ali Ellen danas uopće ne žali zbog toga. Vjerovatno bi preko noći postala instant zvijezda, ali na ovaj način polako skuplja iskustvo od filma do filma i ovako joj se više sviđa.

Mario Kovačević - Webfreak

Drava Rock Fest '07

Ovaj tekst je napisan pomalo s moje perspektive kako sam ja to doživio i više je zabavnog nego ozbiljnog karaktera, pa ga tako možete i doživljavati. Trebao je i prije izaći ali nije, pa evo ga sad. Možda ni nije tako loše jer se bliži vrijeme kad bi se opet trebao održati neki sličan festival, pa možda nekog zainteresiram da ode i zabavi se.

U Koprivnici se organizira prvi Drava Rock Fest. Najavljuju nastupe mnogih zvučnih imena rock scene kao što su ZZ Top, The Cult, Ill Nino, ponovno okupljeni Majke, te manje poznati Vatra i Hard Time. Mjesec je dana prije održavanja Drava Rock Festa. ZZ Top otkazuju dolazak zbog bolesti jednog člana. Pomalo sam bio razočaran jer sam bio odlučio ići na koncert, pa zbog toga ozbiljno razmišljam o odustajanju. Također postojala je šansa da organizator oduštane od održavanja koncerta. Ubrzo saznamem da su Scorpionsi uskočili umjesto njih. Odlučio sam ipak poći jer mi je to jedan od boljih bendova koji postoje. Zadnji dan u svibnju (jer su karte bile jeftinije) odoh sa prijateljem kupiti karte. Kupio sam kartu i za svog brata i tako smo nas trojica trebali ići na koncerte.

Došao je 22.6. (dan održavanja koncerata). Ujutro se budim i polako spremam jer je polazak odmah poslije ručka. Pogledao sam malo na Internetu da li piše nešto o koncertu (možda neki zanimljiv detalj što bi bilo dobro znati), i usput, kako je prošla nagradna igra gdje su dijelili dvije karte za Drava Rock Fest, vidim da sam dobio dvije karte. Sreću nije bilo kraja i odmah sam zvao nekolicinu prijatelja da li idu na koncerte i trebaju karte jer sam ja svoju već kupio pred tri tjedna. Na sreću, dvojica su pristala i dogovorili smo se da se nademo na motorijadi.

Da spomenem da smo prvo trebali ići na motorijadu, a zatim od motorijade na stadiona Slaven Belupo gdje se trebao održati koncert. Trebao je biti i organizirani prijevoz. Prošao je ručak koji je bio točno u podne i krećemo prema Koprivnici. Kako nismo znali kamo točno ići odlučili smo pitati ljude koje sretnemo kad dođemo blizu. I tako se vozimo i nakon kojih 45 minuta stižemo u Koprivnicu blizu stadiona. Tamo je već bila policija koja je kontrolirala promet i upitali smo ih kamo trebamo ići da bismo stigli na motorijadu. Uputili su nas u mjesto Đelekovec koje se nalazi 18 km od Koprivnice.

Okrećemo se i odlazimo na motorijadu. Trebamo li napomenuti da smo kroz to mjesto prošli kad smo išli prema Koprivnici? Da smo se malo bolje raspitali ne bismo se vozili bez veze. Ali nema veze, stigli smo ubrzo. Postavili smo šatore odmah pokraj Šoderice gdje se održavala motorijada i zapalili roštilj. Nakon što smo ispekli i pojeli kaj smo mislili,

popili smo nekoliko piva, jedan rum Bacardi (tj. rum colu) i krenuli prema mjestu održavanja koncerta u organiziranoj koloni pod policijskom pratnjom. Na našu žalost, prijevoz nije bio organiziran (pa je trebalo paziti s alkoholom) i trebali smo ići s autom.

Konačno stižemo pred stadion. Podigao sam dobitne karte i krenuli smo unutra. Blizu ulaza je bio šank i pogledali smo što se nudi. Bilo je vode, sokova i sličnih napitaka ali nekim to nije dobro zbog rada bubrega, pa smo se bacili na točenu pivu. Bližilo se je vrijeme početka koncerta, ali je sve skupa kasnilo. Nije nas to previše zabrinjavalo jer smo imali dosta vremena, a na šanku je bilo dosta pića. Pošto je organizacija opet zakazala i sve je kasnilo već skoro 2 sata domaći bendovi su se morali požuriti i odsvirali su samo nekoliko pjesama.

Malo bez veze zvuči kad znamo da je onda sat i pol trebalo da se pripremi pozornica za Ill Nino i svirala je glazba koju su pustili na CD-ju. Za to vrijeme su naši domaći bendovi mogli odsvirati svaki još nekoliko pjesama. Ali ni to nas nije previše pogodilo. Ipak smo došli prije svega vidjeti Scorpions i The Cult.

Konačno počinje glavni dio večeri i na pozornicu dolaze Ill Nino. Koliko sam upućen, to su neki dečki iz New Yorka. Meni osobno to nije bilo nešto posebno, ali nije ni bilo loše. Svirka je bila odlična (ali uzmite u obzir da je već puno alkohola bilo u nama). Sviraju žestoki latin metal i svi koji vole takvu glazbu došli su na svoje. Treba reći da je na koncertu bilo posebno žestoko s obzirom kako to zvuči na albumima snimljenim u studijima.

Slika 1. Ill Nino

Nakon njih dolazi The Cult. Počeli su vrlo žestoko i ubrzo je nastala ludnica, pogotovo za njihove fanove. Oni su mi se ipak više svidjeli i pokazali su kako se svira. I tada odjednom nestane struje. Gitarist Duffy koji nije želio razg-

STUDENTSKI LIST BR. 8

ovarati s novinarima i dopustio je da ga samo 20 sekundi na koncertu snimaju, povikao je nešto u stilu: „Može li Hrvatska podnijeti toliko rocka“. Ubrzo su tehničari riješili i taj problem. Koncert se nastavio. Odsvirali su stvarno žestoko, glasno i onako rockerski kako su se nekad svirali pravi rock koncerti. Završnica je pripala jednom od najboljih rock albuma „Electric“.

Slika 2. The Cult

Nakon njim dolaze vremešni Scorpionsi. Bend zbog kojeg sam isao na koncert. Počeli su svirati u svojem poznatom stilu i pokazali kako se njihov način svirke nije promijenio s godinama. Ostali su isti kao i prije. Sam nastup nije bio spektakularan kao u Riu i sličnim velikim gradovima, ali ipak najviše su mi se svidjeli. Pogotovo kad su počeli svirati svoje stare hitove. Pokazali su kako su nekad svirali solaže na gitara, a i bubnjar je pokušao izvesti neki performans ali nekako mu nije bilo tako spektakularno kako je on to zamislio. Sve u svemu, nije loše ispalo. Bližio se kraj i svjetla pozornice su se ugasila. Bio sam začuđen kako nisu odsvirali svoju najpoznatiju pjesmu „Wind Of Change“. Nakon što su ljudi vikali da žele još, pojavili su se na pozornici i počeli svirati svoju najpoznatiju pjesmu koja ih je i proslavila. To je ujedno i bio završetak Drava Rock Festa.

Slika 3. Scorpions

Zatim smo u koloni krenuli prema motorijadi gdje smo postavili šatore i odlučili smo svi umorni odspavati da ujutro možemo krenuti kući. Kad smo tamo došli počeo je koncert neke grupe koja je svirala. Tako nismo baš previše spavali nego smo prisustvovali i tom koncertu. I naravno, kao da je to neko prokletstvo, počela je kiša koja je neke rastjerala. Konačno je završio i taj koncert i svi umorni pošli smo spavati. Nismo se baš previše ni nasnavali jer su bikeri cijelu noć

filmovi i glazba

s motorima radili svakakve ludosti i nije bilo mira za toliko potreban odmor.

Ali nema veze. Ujutro smo se spakirali i krenuli prema kućama. Moramo priznati da je to bio jedan od napornijih vikenda u našim životima, ali i jedan od najboljih koncerata na kojima samo bili.

Osvrt na organizaciju

Od samog početka organizacija nije bila savršena i posložena kako je to trebalo biti s obzirom na zvučna imena koja su nastupila na Drava Rock Festu. Prvo su dosta kasnili što je rezultiralo time da domaći bendovi mogu odsvirati samo nekoliko pjesama. Treba priznati da su domaći bendovi pokazali strpljenje i stvarno bili fer i pokazali veliku profesionalnost kad je u pitanju bio koncert. Mislim da im nitko ne bi smio zamjeriti da su odlučili ne nastupiti i odsvirati svaki po dvije tri pjesme jer se tu pokazala neozbiljnost organizatora.

Također, predugo je trajalo pripremanje pozornice za Ill Nino i onda su pustili glazbu s CD-a. Da smo željeli slušati glazbu s CD-a mogli smo ostati doma i to slušati. Svaka im čast što su uspjeli dovesti tako zvučna imena svjetske rock scene. Ipak je to popravilo dojam organizacije. Nadam se da su organizatori naučili nešto novo i da će se ugledati u svoje zagrebačke kolege koju su organizacijski puno bolji, te da ovo nije zadnji Drava Rock Fest.

Ako ništa drugo barem je neki poznatiji koncert bio izvan naše metropole. Vjerujem da ima još puno mjesta za napredak i da će sljedeće godine (ako se nastavi Drava Rock Fest) ispraviti svoje greške i ponuditi nam bolju organizaciju i program barem na razini ovoga. Uglavnom, nije bilo loše, ali ima mjesta za napredak. Nadam se da će se održati i sljedeće godine. Vidimo se.

Slika 4. Poslje Drava Rock Festa

Branimir Mihalic

MAGIC The Gathering®

Magic: The Gathering (Magija: Okupljanje; nadalje u članku mtg) je igra s igračim kartama koju je osmislio profesor matematike Richard Garfield. Igra je publicirana od strane Wizards of the Coast 1993. godine i to je bio prvi primjer igre s kartama koje se skupljaju, što će reći, sve one Pokemon, Digimon i Yu-Gi-Oh karte koje su uslijedile bile su kopija sustava igranja koji je prvi put predstavljen u mtg-u. Štoviše, Yu-Gi-Oh je crtić koji ima radnju temeljenu na načinu kartanja u stvarnom svijetu, svijetu mtg-a.

PLANESWALKERS

Svaki igrač ima šip od (najčešće) 60 karata od kojih su između 20 i 26 karte zemlje tj. land-ovi. Početni šip se može kupiti na prodajnim mjestima i s njime se kreće u igru. No, to je igra s kartama na skupljanje, što znači da se karte kupuju i zasebno te se stavljaju u šip kao zamjena za neke druge karte iz šipa. Igra je ispunjena mogućnostima za nebrojene načine igre i zbog toga predstavlja kontinuirani trošak jer će svaki "zagrijani" igrač nastojati dobiti što bolje karte tako što će kupovati "bustere". Busteri su paketići od po 15 karata koji u sebi sadrže oko deset običnih karata, oko četiri neuobičajene karte i jednu rijetku kartu. Razliku može svatko uočiti po tome što obične karte imaju logo (koji predstavlja ediciju) crne boje, neuobičajene karte imaju logo srebrne boje, dok one rijetke imaju logo zlatne boje. Što bolje karte imamo, to je veća vjerojatnost da ćemo pobijediti, iako to nikada nije sigurno. Sve zavisi od naše strategije, protivnikove strategije, sadržaja naših šipova i, naravno, sreće.

Nadalje, objasniti će razliku u kartama. Karte su podijeljene u sedam boja; pet osnovnih boja (crna, bijela, crvena, plava i zelena), zlatne (te karte su mješavina karakteristika prethodnih) i sive (razni artefakti). Pet

osnovnih boja predstavljaju pet vrsta magije. Bijela magija je magija "dobra", plodne ravnice su mjesta odakle igrač povlači energiju. Bijele karte se većinom temelje na zaštiti i liječenju, što znači, dok vas protivnik napada, vi ćete se stalno lječiti i vratiti si životne bodove te istovremeno ćete polako oduzimati njegove životne bodove napadajući ga. Crna magija je magija smrti, zastrašujuće moćvare su izvor njene moći. Crno obojane karte se bave zombijima, kosturima, vampirima i raznim stvorenjima koje ćete moći vratiti (i prije toga staviti) iz groba. Protivnik će vam ubijati stvorenja i vi ćete ih vratiti u (ne)žive. Plava magija je magija iluzija. Otoci su osnovne karte koje ćete koristiti ako se budete njome bavili. Izbiti neku kartu protivniku iz ruke, sprječiti ga da prizove neko stvorene ili u izricanju čarolije je ono što je obilježje plavih karata. Svaki protivnikov trud da vam učini neku štetu će biti osujećen. Zelena magija je magija Majčice Zemlje s obilježjem rasta i množenja, ipak su šume izvor njihove moći. U kratkom vremenu namnožiti mnogo malih agresivnih stvorenja i ojačati ih je ono što je zavidna prednost koju nemaju karte drugih boja. Crvena magija je agresivna magija napadanja i sukoba. Planine su mjesto odakle ćete vući energiju potrebnu za izricanje svih vaših čarolija. Zlatne karte su čarolije za čije je izricanje potrebno više vrsta magije, tj. trebate posjedovati npr. šume i planine. Sivi artefakti služe kao svojevrsna potpora vašim stvorenjima u bitkama.

Karte se, osim po boji, mogu podijeliti i prema vrsti. Postoje stvorenja (creatures), iznenadne čarolije (instants), čarolije (sorcery), začarane aure (enchanted aura) i tako dalje. Kako ćete početi igrati, tako ćete se upoznati s drugim vrstama karata kao što su legendarna stvorenja (legendary creature) i planeswalkeri (najmoćnije karte u igri sa svojim vlastitim setom specifičnosti i pravila).

Ovu sam kartu ja imao :)
(op. DTP)

Igra započinje s miješanjem špila karata te povlačenjem sedam karata s vrha špila u ruku. Igrači imaju mogućnost za mulligan, tj. ponovno povlačenje karata, ali ovaj puta za jednu manje (znači šest) ako su, prema svojoj procjeni, povukli loše karte tj. ako nemaju ni jedno stvorene ili nijedan land u ruci. Bacanjem kocke ili sličnom metodom se određuje koji će igrač igrati prvi. Prvi igrač spušta basic land kartu (planinu, otok, močvaru, šumu ili ravnicu). U slučaju da ima u ruci kartu čije je izricanje tijekom igre potrebno samo jedna mana (osnovna land karta, energija ili moć) može ju odigrati tako da prvo tapa taj land kartu vodoravno i onda spusti stvorene u igru (na stol). Nakon napada, koji može, ali i ne mora učiniti, igrač prepusta drugom igraču da on učini svoje poteze te se tako igra iterativno izvodi. Pobjednik je onaj koji uspije protivniku broj životnih bodova spustiti na 0 (ili manje) što se može napraviti napadanjem sa stvorenjima ili čarolijama. Početno bodovno stanje je dvadeset. To je ukratko o načinu igranja (gameplay-u), za detalje obratite se nekome koji već igra i po mogućnosti imajte špil kako biste naučili, vježbajući igru, igrati. Zapasti u monotoniju igranja je nemoguće jer imaju, doslovno, tisuće različitih karata, a na vama je kako ćete ih kombinirati.

Igra je mnogo komplikiranija i zbog mnogo mogućnosti akcija daje dinamiku i nepredvidljivost, ponekad do zadnjeg poteza. Jedino važno pravilo u sastavljanju špila i igranju je to da se skoro svako uobičajeno pravilo može zaobići. Na primjer, odredene karte vam daju da nakon što vaš red završi i trebate potez prepustiti protivniku, opet vi igrate.

Mtg je svojevrsni fenomen s početka devedesetih godina prošlog stoljeća. Ima svoj ciljni segment društva koji je veći od šest milijuna ljudi. Održavaju se razna natjecanja u mtg-u čije nagrade (onih službenih natjecanja) nisu male. Nedavno je izašla nova edicija seta karata koja nosi ime Morningtide. Ako uskoro krenete s igranjem, moći ćete reći da igrate od morningtide-a :). Za one koje se dvojume, postoji online verzija igre na kojoj mogu uzeti free trial i igrati te se upoznati s igrom.

Dodite i uronite u svijet Magic: The Gathering-a.

Autor: Bojan Vukšić

- 1 - Ime karte
- 2 - Tip karte i vrsta stvorenja
- 3 - Opis karte, njene sposobnosti i koliko njena sposobnost košta
- 4 - Količina mane potrebne za pozivanje karte
- 5 - Grafika koja ukrašava kartu. Zbog prekrasnih crteža, MTG karte imaju i kolekcionarsku vrijednost, pa ih ljudi kupuju iako neznaaju igrati
- 6 - Oznaka vrijednosti karte / edicije
- 7 - Snaga karte (napad/obrana)

PSIHOLOGIJA INVESTIRANJA - OSVRT NA TRŽIŠTE KAPITALA

**PIŠE: MARINA KLAČMER -
ČALOPA**

Ne mogu odoljeti, a da odmah na početku ne spomenem knjigu Inteligentni investitor čiji sadržaj inspirira na kontinuiranu edukaciju s ciljem razumijevanja složenog finansijskog sustava. Autor knjige je velikan i legenda u svijetu stvarnih poznavatelja funkcioniranja gotovo svemogućeg finansijskog tržišta. Naravno, riječ je o Benjaminu Grahamu. Isto tako, najavljujem da će kroz ovu kratku analizu koristiti njegova, ali i razmišljanja i promišljanja drugih pionira finansijskog tržišta. Sve njihove najave i slutnje, gotovo da postaju istina, jer kao što kaže jedan od proslavljenih američkih filozofa s početka 20. stoljeća "Tko je zaboravio povijest, osuđen je da je ponavlja"¹.

Na početku 2008. godine, hrvatsko tržište kapitala nije pokazalo svoju najljepšu stranu. Gotovo svakodnevno smo "bombardirani" s informacijama o nezadovoljavajućoj situaciji, o negativnim trendovima kretanja, a na svakom nas web – portalu o kretanju tržišta kapitala, crvene strjelice upućuju da je i dalje situacija bez bitnih promjena. Naravno, nešto optimističnije najave su u drugom kvartalu (Q2) kada je najavljeni dugo iščekivana stabilizacija tržišta. Zašto? Pa prije svega, iz razloga što dioničkim društvima uskoro ističe rok za objavljivanje godišnjih finansijskih izvještaja, a finansijski stručnjaci kažu da početak lošeg razdoblja na tržištu kapitala pod kraj 2007. godine nije poremetio rezultate dobre poslovne godine za većinu društava. Turistička sezona je isto pred vratima, što znači da bi najave dobre sezone i visoke popunjenoosti turističkih i smještajnih kapaciteta mogle crvene strjelice usmjeriti u zeleno polje.

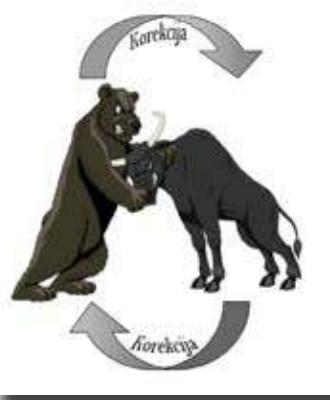
¹ George Santayana – američki filozof s početka 20. stoljeća

Na pitanje, KRIZA ili ŠANSA mnogi naši finansijski stručnjaci jednoglasno bi odgovorili KOREKCIJA. Takav odgovor jednostavno traži da se spomene jedan od ključnih principa Grahamovog uspješnog finansijskog djelovanja. Princip glasi:

"Tržište je poput njihalice koja se stalno ljujila između neodrživog optimizma (zbog čega su cijene previsoke) i neopravdanog pesimizma (zbog čega su cijene preniske). Inteligentni investitor je realist koji prodaje optimistima i kupuje od pesimista."

Logika tržišta nalaže potrebu da se kupuje jeftinije od cijene po kojoj će se prodati. Naši investitori su savladali tu logiku, ali često se tržište pokaže kao potpuna suprotnost i pitanje je koje je veličine udaljenost između granice optimizma i granice pesimizma. Povijest nas ipak uči da je nakon svakog rasta tržišta, kao što je intenzivan bio rast hrvatskog tržišta kapitala dolazi do pada, odnosno faze osvješćenja od prelagodnog ponašanja na finansijskom tržištu. Međutim, povijest nas i uči da nakon faze medvjeda, pa međufaze korekcije slijedi faza bika.² To je ciklus koji se kontinuirano ponavlja, svaki puta ostavljajući nas u neizvjesnosti pred vremenskom najavom sljedeće faze.

² Medvjed i bik su simboli tržišta, a ukazuju da li tržište pada ili raste.

Ciklus tržišta kapitala

Jedna od bitnih karakteristika psihologije investiranja je samopouzdanje. Samopouzdanje na tržištu kapitala se stječe i kustovom te kontinuiranom potrebom za učenjem i uvježbavanjem tehnika i metoda investiranja. Ne postaje se investitor preko noći, kao što su i rijetki oni kojima su zvijezde bile u tolikoj mjeri naklonjene da su svoje bogatstvo stekli na kratki dah. Većini, obično treba puno više vremena, iskustva, znanja pa i puno više zvijezda. Uz kombinaciju nabrojanog uspjeh ne može izostati.

"Tajna financijskog uspjeha je u vama. Ako o svemu razmislite kritički i ne prihvataće činjenice koje dolaze s tržišta na povjerenje, te ako investirate sa strpljivošću i samopouzdanjem, možete iskoristiti prilike i na najgorem tržištu u padajućoj fazi. Razvijanjem discipline i hrabrosti, tude promjene raspoloženja neće upravljati vašom financijskom sudbinom. Na kraju, mnogo je manje bitno kako se vaše investicije ponašaju nego kako se vi ponašate."

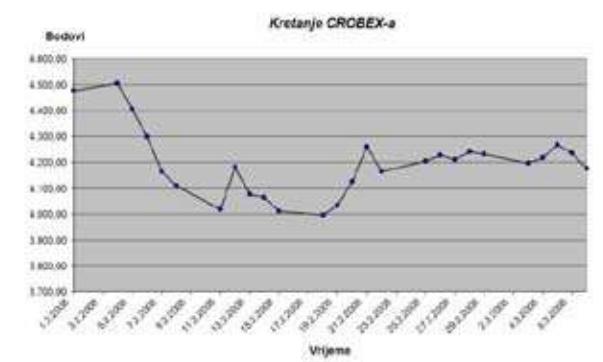
Analiza tržišta kapitala (01.01. 2008. – 10.03.2008.)

Kao osnovni pokazatelj kretanja hrvatskog tržišta kapitala koristit će se službeni dionički indeks Zagrebačke burze, a to je CROBEX čija je bazna vrijednost 1.000 bodova. CROBEX se revidira dva puta godišnje ili prema potrebi češće, te trenutačno sadrži dionice 30 izdavatelja. Neki od izdavatelja koji se nalaze u izračunu indeksa jesu: Atlantska plovidba d.d., Atlantic grupa d.d., Croatia osiguranje d.d., Tankerska plovidba d.d., Viro tvornica šećera d.d., Ledo d.d. i još 24 drugih izdavatelja. Kretanje CROBEX-a od početka godine više-manje ima silaznu putanju. Tek je u drugoj polovici veljače, po prvi puta ove godine CROBEX tjedne oscilacije završio s dobitkom. Najave pozitivnog kretanja CROBEX-a postoje, ali za sada je sigurno da je na dnevnoj razini CROBEX češće u minusu nego u plusu, a sukladno tome i kretanje prometa na Zagrebačkoj

off topic

burzi. Najviše razine CROBEX-a u 2008. godini postignute su u 2. mjesecu kada se je indeks popeo i na razinu od 4.500 bodova. Međutim, od tada indeks kontinuirano opada, s time da je u jednom trenutku bio i nešto ispod 4.000 bodova. Prosječno kretanje indeksa je 4.200 bodova, što je čak i do 20% niže u odnosu na početak godine.

Kretanje CROBEX-a

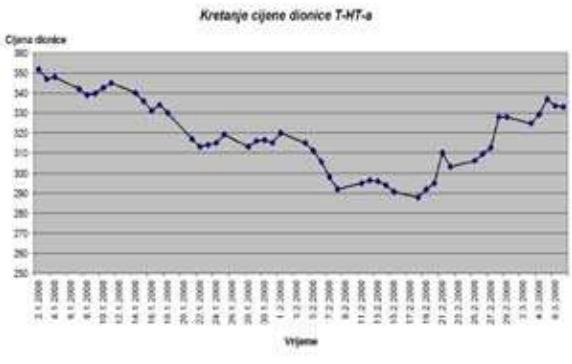

Analiza prometa na Zagrebačkoj burzi ukazuje na niznelogičnosti. A opet, prema svemu već viđenom, da li je tržište uopće logično? Iz prikazanog su vidljive konstantne oscilacije i skokovi iz jedne u drugu krajnost. U jednom trenutku promet gotovo da ukazuje kako je razdoblje medvjeda pri kraju, međutim već sljedeći dan nas brojke koje nikada ne varaju vrate u grubu realnost. A kako su nepredvidljivi putovi tržišta prikazat ćemo na kretanju cijene dionice čiji je izdavatelj Hrvatske telekomunikacije d.d. (HT-R-A), a za koju su mnogi financijski stručnjaci i analitičari još za kraj prošle godine predviđali iznos od 400 do 500 kuna po dionici. Hrvatske telekomunikacije d.d. nesumnjivo spadaju u sam vrh uspješnih poduzeća, a prema mnogima riječ je o dionici koja bi trebala biti apsolutni pobjednik tržišta kapitala. Analiza je rađena prema zaključnoj cijeni dionice na promatrani dan.

Kretanje prometa na Zagrebačkoj burzi

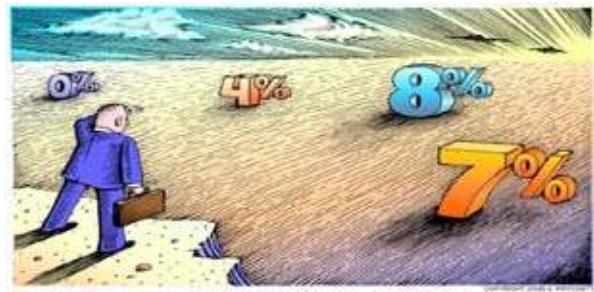

Kretanje dionice HT-R-A

Na grafu je prikazano kretanje ukupnog prometa na Zagrebačkoj burzi. Ukupan promet uključuje redovni promet, prijavljeni promet, institucionalni i blok promet vrijednosnim papirima. U odnosu na početak godine, promet na Zagrebačkoj burzi je u konstantnom padu, te je s 497.484.556,57 kuna pao ispod 100.000.000,00 kuna. U ukupnoj analizi ipak je najviše odskočio institucionalni promet. Što se dionice HT tiče, cijena te dionice se je kretala od 350 kuna koliko je iznosila na početku godine, da bi u jednom trenutku pala na 291 kunu. Međutim, s najavom isplate dividendi cijena dionice HT je počela rasti te je na dnevnim razinama tom dionicom ostvarivan i najveći promet. A da je situacija loša i za ostale dionice, pokazuje cijena dionice INE d.d. koja iznosi 2.222 kune, a na toj je razini zadnji puta bila u prosincu 2006. godine.

A da je situacija stvarno loša, pokazuju i loši prinosi koje ostvaruju otvoreni investicijski fondovi. Na tržištu je ukupno aktivno 79 otvorenih investicijskih fondova čiji broj i dalje raste unatoč lošim pokazateljima na tržištu kapitala. Analize pokazuju da su u veljači svi mješoviti investicijski fondovi završili s negativnim predznakom, dok su pozitivne rezultate ostvarili tek novčani fondovi i manji postotak dioničkih i obvezničkih fondova.

Pojedini fondovi će prvi kvartal poslovanja u 2008. godini završiti s istim iznosom kao i 2007. godine, ali suprotnog predznaka. Ali s obzirom na najave stabilizacije tržišta, postoji mogućnost da će prinosi fondova do kraja godine rasti. Najbolji prinos u veljači 2008. godine ostvario je fond Ilirika Azijski tigar (4,77%), međutim kao što i sam naziv fonda govori, ovaj fond najveći dio svoje imovine ulaže u vrijednosne papire izdavatelja s područja Azije, i to primarno u vrijednosne papire izdavatelja sa sjedištem u Japanu. Ostaje otvoreno, ali i vrlo neizvjesno pitanje da li će se otvoreni investicijski fondovi uspjeti toliko oporaviti da se visinom svojih prinsosa mogu približiti prošlogodišnjim prinosima. Prinosi najboljih otvorenih investicijskih fondova u 2007. godini su se kretali oko 50% na godišnjoj razini, dok je samo godinu dana ranije ostvaren prinos od skoro 70%.

Umjesto zaključka

Benjamin Graham: "Odlično društvo nije i odlična investicija, ako ste dionicu previše platili"

Warren Buffet:¹ „Ako ne možete gledati kako cijena vaših dionica pada 50% bez da se uspaničite, onda ne biste smjeli ulagati na burzi“

¹ Jedan od najuspješnijih investitora 20. stoljeća i prema Forbesovoj ljestvici bogataša najbogatiji čovjek na svijetu s imovinom od 62 milijarde dolara.

SciBar - znanstveni kafić

Razgovori ugodni o znanstvenim temama na FOI-u

Vec̄ pet godina za redom na Fakultetu organizacije i informatike organiziraju se neformalna druženja hrvatskih znanstvenika i šire publike - studenata i nastavnika FOI-a, građana grada Varaždina i šire. Da budemo precizni, prvi scibar organiziran je 26. rujna 2002. godine, u okviru bilateralnog projekta „*Popularisation of Science and Dissemination of Scientific Information*“, kojeg je koordinirala prof.dr.sc. Blaženka Divjak, a na projektu je uz članove tima s FOI-a sudjelovao tim sa Sveučilišta West of England iz UK, na čelu s Dr.sc. Frankom Burnetom. Od tada do danas scibar je postao omiljeno okupljašte svih onih koje zanimaju aktualne i zanimljive teme iz znanosti ili teme iz prakse utemeljene na znanstvenim inovacijama, diskusije sa znanstvenicima i profesionalcima, a sve u opuštenoj atmosferi prostora u kojima se okuplja najraznovrsnija publika, a to su obično kafići. Upravo iz tog razloga projekt nosi naziv Scibar - znanstveni kafić.

Scibar „BI/CI – Ništa nas ne smije iznenaditi!“

Ovaj model popularizacije znanosti preuzeли smo od engleskih partnera, a znanstveni kafići se organiziraju i u drugim EU zemljama kao što su Francuska i Nizozemska. Njihov je primarni cilj popularizacija znanosti, kao i - rušenje predrasuda o znanstvenicima kao osobama koje su izuzetnog kvocijenta inteligencije, a smanjene socijalne inteligencije; prezentiranje znanosti kao zabavne, a opet nezaobilazne za razvoj društva, otvorene i privlačne za sve skupine ljudi.

Značenje SciBAr-a i njegovu sve širu popularnost prepoznala je i Varaždinska županija koja sufinancira ovaj projekt i bez koje bismo ga teško nastavili. Naravno projekt ne bi imao smisla bez publike, jer je koncipiran na način da publika aktivno sudjeluje čak i u organizaciji scibareva. Naime, kroz ankete koje publika ispunjava na svakom scibaru ispitujemo ih o njihovim interesima i temama koje bi rado čuli, a prikupljamo i podatke koji nam pomažu kod evaluacije održanog scibara. Forma scibara je vrlo jednostavna - na samom početku scibara gost predavač ili gости predavači predstave temu, a nakon prezentacije ili uvodnog govora sljedi moderirana diskusija. Na taj se način razvija neformalna rasprava o

znanstvenim i aktualnim temama, kao i argumentirana diskusija. Isto tako diseminiraju se znanstvene informacije i rezultati znanstvenih projekata na neformalan način.

Scibar „Ponovno rođenje Apoxymenosa“

Do sada je na Fakultetu organizacije i informatike Varaždin ukupno održano dvadeset i jedan SciBar na kojima su se vodile rasprave o vrlo različitim temama. U početku su se održavali u gradiškoj kavani, a nakon njenog zatvaranja preselili smo ga u naš Info klub. Time smo i vrata FOI-a otvorili široj populaciji Varaždina, te uz popularizaciju znanosti postigli efekt i društvene angažiranosti FOI-a. Sve dosadašnje teme su objavljene na web stranicama scibara - <http://www.foi.hr/projekti/scibar/>. Na istoj adresi, naći ćete sve ostale informacije važne za ovaj projekt, kao i e-mail adresu na koju nam se možete javiti sa svojim komentarima ili idejama za nove teme scibara. Vidimo se na scibaru! Dobro došli :)!

Tim scibara čine:

Prof.dr.sc. Blaženka Divjak - voditeljica projekta;
mr.sc. Marina Klačmer Čalopa i **Renata Horvatek** - organizatorice i moderatorice;
dr.sc. Violeta Vidaček-Hainš - ankete i evaluacija;
Darko Grabar - web master.

Renata Horvatek

Scibar „Nastanak planetarnih sustava“

FOI Fembots

Za početak, znate li što je to fembot? Općenito, to je naziv za ženskog androida ili robota s oblinama. No, danas se taj naziv koristi kao sinonim za suvremenu ženu: emancipiranu, otpornu na hiperemocionalnost, cijepljenju protiv cmizdrenja, PMS-a i prepričavanja svojih problema prvoj ženskoj osobi na koju naleti.

Nije to ništa negativno. Dapače, smatra se da ovaj novi oblik ženstvenosti predstavlja upravo prilagodbu na nove, surove uvjete koje nam život nameće.

I kakve sad to veze ima?

Eto, nakon anonimne ankete koju sam provela među FOI-evkama, bez imalo razmišljanja proglašavam ih - femboticama!

Nadam se da će vas rezultati ankete u najmanju ruku oduševiti.

1. Smatraš li da je biti jedna od malobrojnih djevojaka na FOI-u prioritet ili nedostatak?

DobraVila: Definitivno je prioritet, baš zbog toga što nas je malo pa se boje da nas ne izgube, svi nas maze, paze...

Alex: Prioritet, dečki su uvijek bolji prijatelji i zanimljivije društvo od cura. Njih ne muče moda i frizura, s njima je sve jednostavnije.

Studentica1: Ni prioritet ni nedostatak, mislim da je profesorima svejedno. Jedino možda lakše dolazimo do kolega koji će nam nešto pokazati, dati materijale itd.

Stidljiva: Mislim da je čak možda i nedostatak jer ima premalo djevojaka, ne možeš se s nekom baš sprijateljiti, pa ti preostaju samo dečki kao „prijateljice”.

Ace: Ma kakav nedostatak, (kao što znaju reći za jednog muškarca među ženama) ovdje je obratna situacija - mi smo blažene među muškarcima.

Studentica3: Naravno da je prioritet!

Mimi: Ni jedno ni drugo. Osjećam se ravnopravnom s njima. Nikad se nisam osjetila niti podređeno niti kao da sam u boljem položaju. Jedino mi fali žensko društvo, ali

ga uspješno nadomještaju dečki. Čak i kad se razgovara o kozmetici!

Elektra Natchios, Studentice, XXY: Prioritet

Studentica4: Definitivno prioritet. Nema puno ženske konkurenkcije :)

Studentica5: Ni jedno ni drugo. Pomisliš da imaš više izbora, al' kad ih vidiš, shvatiš da uopće nemaš.

Studentica6: Pa naravno, prioritet!

M.: Prednost!! Ponekad te dečki (naravno, pojedinci) nose i čuvaju kao kap vode na dlanu!

Klokani: I jedno i drugo. Prioritet po tome što imaš više momaka serviranih na pladnju, bed je zato što te neki profesori tretiraju kao 'glupu' žensku na faksu za momke.

Alatheiia: Uh...nikad nisam o tome razmišljala... Ne gledam na to kao nikakav nedostatak, a kamoli prioritet.

Sugava: Prioritet. Osim što si blažena među dečkima, i profesori ti ponekad progledaju kroz prste. A i IT cure su danas cool :)

Cuteangellight: Prioritet - možda se dobiva malo više pažnje od dečki.

2. Kakav je odnos muških kolega prema tebi?

DobraVila: Kao prema kraljici.

Alex: Savršen, nikad nisam srela bolje dečke od ovih na FOI-u.

Studentica1: Ok, stvarno korektan.

Stidljiva: Jako dobar, sprijateljila sam se s lako s njima, vrlo su zabavni i pravi prijatelji.

Studentica2: Naš odnos je ok, štoviše, imam puno dobrih prijatelja.

Ace: Začuđujuće, ali bolji od nekih kolegica. Nisu picajzle kak' se to po domaći veli, duhoviti do daske - barem oni s kojima se družim.

Studentica3: Ok, možda mi više vole pomagati jer sam cura. Ne znam da li ima to neki veliki utjecaj, ali dobro se odnose prema meni.

Sexy naoružane fembotice iz Austin Powersa

Mimi: Svi su mi super!

Elektra Natchios: Pun poštovanja, dobro se slažem s njima.

Studentice: Većinom korektan.

XXY: Većinom dobar. Ponekad i ljugav.... Haha!

Studentica4: U pravilu korektan, ali zna se nekad primijetiti kako neki pojedinci misle da je ovo muški faks i da smo zalutale.

Studentica5: Pa, onih koji se usude pričat sa mnom je odličan, dapače, samo se sa muškima slažem.

Studentica6: Ovisi kako kojih, jako varira - ali uglavnom ok.

M.: Super! Zadovoljna!

Klokan: Super, jer sam otvorena i komunikativna. :)

Alatheia: Super! Imam jakoooooo puno muških prijatelja!

Dobro mi se s njima družiti, čak koji put više preferiram njihovo društvo nego žensko.

Šugava: Vrlo dobar. Dečki su otvoreni, iskreni i uvijek spremni pomoći. Naravno, ima nekih s kojima nikako na istu valnu... ovaj... takt :)

Cuteangellight: Ok, sviđa mi se što ti mogu pomoći u većini situacija vezanih za faks, a i nađe se dobrih prijatelja.

3. A ostalih kolegica?

DobraVila: One s kojima se družim su ok, a za ostale imam osjećaj da me mrze zbog nečeg.

Alex: Kolegice su super ako se druže s dečkima, one koje su isključivo dio „ženskog svijeta“

zaokupljene su samo sobom.

Studentica1: Ok, vise se družim s kolegama, kad njih ima više.

Stidljiva: E, tu je već mali problemčić - premalo kolegica, premalo prijateljica.

Studentica2: Ostale kolegice se također prema meni odnose dobro.

Ace: Kako koja. Ah, mi žene smo osjetljive biljčice, o tome bi se dalo raspravljati. Ima ih jednostavnih, ima ih i komplikiranih (nisam ni ja Bog zna kaj).

Studentica3: Isto su ok, nisam baš primijetila neku veliku razliku u ponašanju između kolega i kolegica prema meni, iako sam radije s kolegicama.

Mimi: Neke se ponašaju uobraženo, neke normalno, ali to valjda ovisi o karakteru. Bilo ih je takvih u srednjoj, bit će na poslu... Ništa čudno.

Elektra Natchios: Isto super, cure su jako dobre.

Studentice: Većinom korektan, iako ima slučaja da se ne

Što biste učinili da vam se jednog dana djevojka pretvori u ovo? Vanessa Kensington, the Austin Powers fembot

želi pomoći (kako se ne daj Bože ne bi imalo lošiji rezultat u testu), ali tuđu pomoći će rado iskoristiti.

XXY: E, o kolegicama bi se dalo duže pričati... Uglavnom, s većinom odnos i nije najbolji. A valjda me smatraju konkurenjom :P

Studentica4: Pokušavamo se držati zajedno, zajedno smo jače.

Studentica5: Ne baš dobar, cure nisu toliko za druženje kao dečki.

Studentica6: Isto, uglavnom, ok.

M.: Hm, neke su dobre, ali neke... Ne znam, ljubomorne, ovisi kak' se u koje društvo uklopiš!

Klokan: Isto. Ja sam otvorena, komunikativna, uvijek spremna za dobru vezanciju... :)

Alatheia: Dobar! S curama se isto dobro provodim, ali mislim da je vezancija više zastupljena kod muških.

Šugava: Uf, tu bi se dalo malo više pričati. Recimo da sam na prvoj godini naletjela na ne baš najbolje primjerke, pa danas moje društvo 90% čine dečki. Uglavnom, cure su komplikirana bića, poprilično zajedljiva i umišljena, posebice na FOI-u.

Cuteangellight: Malo teže. Mislim da su više konkurentne.

4. Osjećaš li se kao djevojka na FOI-u zakinutom na bilo kojem području?

DobraVila: Da - zato što cure ne znaju programirati kao dečki.

Alex: Ni u jednom.

Studentica1, Studentica3, Elektra Natchios, Alatheia: Ne.

Stidljiva: Mislim da ne, mislim da je sve korektno.

Studentica2: Ne, i mislim da se nijedna djevojka na FOI-u ne bi trebala tako osjećati.

Ace: Ne, kakva nam je reputacija ovisi o nama samima, bez obzira na spol.

Mimi: Nimalo. Ravнопravna u svakom pogledu. Mitovi da neki profesori ne vole informatičarke do sad se nisu pokazali istinitima.

Studentice: Da, diskriminirane smo na tjelesnom!

XXY: Ma ne... Jedino me smeta što većina dečki misli da cure nisu za FOI... E, pa sad otvorи anketu da se ispituju razlozi! Baš me zanima!

Studentica4: Ponekad se osjećam zakinuto, ali za to sam vjerojatno i sama ponekad kriva nezalaganjem za neke stvari.

Studentica5: Da, problem je u tome što nas smatraju manje sposobnima završiti ovaj faks i tretiraju nas glupljima i manje vrijednima.

Studentica6: I ne baš...

M.: Ne! Više prednosti imamo...

Klokan: Pa šta ja znam... valjda... Ma pišem gluosti, onaj pojedinac (bilo muški ili ženski) koji želi nešto napraviti od sebe za vrijeme studiranja to će i napraviti.

Šugava: Postoje neka područja u kojima su dečki bolji, pa se malo teže dokazati. No, trudim se. Za početak, naučila sam programirati :D

Cuteangellight: Možda. Ponekad dečki bolje prolaze od nas.

5. Koji je po tebi razlog za veći broj muških studenata na FOI-u?

DobraVila: Puno cura ne zanima ništa što je povezano sa kompjuterima, a one koje zanima se boje upisati.

Alex: Rijetko koju curu zanimaju procesori i memorija računala...

Studentica1: Strah djevojaka od ovakvog faksa, misle da su računala samo za muške.

Stidljiva: Ne bih znala...

Studentica2: Veće zanimanje muških za područje informatike.

Ace: Pa ona stara, muški su više za tehnologiju, a žene više za ekonomiju. Kad se malo bolje pogleda čak ispadne tako, prema tome možemo biti sretne što nas je ugrizla informatička buba i što smo ovdje, jer FOI je super, pruža toliko mogućnosti - samo ih treba iskoristiti

Studentica3: Muškarci su općenito više zainteresirani za područja koja obuhvaća FOI, ali to ne znači da nema izuzetaka u ženskom rodu.

Mimi: Pa... uvijek su muškarci bili skloniji proučavanju

Korejanci su počeli s ovim...

tehničkog područja, a djevojke društvenog. Ja sam od tate naslijedila izraženo zanimanje za to područje i eto me tu.

Elektra Natchios: Veći broj dečki zanima takav fakultet.

Studentice: Manji interes cura za IT? Ne znam.

XXY: Većina dečki je završilo srednju školu sličnog područja, a cure, po mom mišljenju, smatraju da npr. programiranje nije za njih, pa ni ne žele upisivati, jer koliko sam ja čula svi misle da se tu samo programira.

Studentica4: Informatika ipak nije tako privlačan faks za cure, ali ipak se popravlja prosjek cura koliko sam primijetila.

Studentica5: Zato što su muški općenito više zainteresirani za ovo područje. To je isto kao da pitaš zašto ima više žena koje studiraju za tetu u vrtiću.

Studentica6: Još uvijek pomalo uvriježeno mišljenje da je informatika „za dečke”, ali sve više ljudi prestaje tako misliti.

M.: Programiranje, i to kaj svi misle da ako znaju surfat po webu i igrat igrice do jutarnjih sati, da su odmah diplomirani informatičari.

Klokani: Još uvijek se smatra ‘muškim’ poslom, koliko god mi šutjeli o tome...

Alatheiia: Hmm... *Mejbi* jer kad se čuje za FOI, odmah se pomisli na bilo što vezano uz računalo, a cure se (najvjerojatnije) ne vide u tom području.

Šugava: Vjerojatno su mislili da će se na FOI-u nastaviti tradicija igranja sa satova informatike iz srednje :) Ok, neki su nastavili i zaglavili na prvoj.

Cuteangellight: Zato što svi smatraju da je to muški faks i da smo oni mogu znati nešto u vezi računala, to su primitivna razmišljanja.

6. Baviš li se nekim IT aktivnostima nevezanim uz sam plan i program fakulteta?

DobraVila: Ne. Voljela bih, ali ne stignem.

Alex: Ne, ne stigne se uz obaveze na FOI-u.

Studentica1: Ne nešto posebno.

Stidljiva: Ne, tko ima vremena za to?

Studentica2: Ne, jer nemam vremena od fakulteta i obveza na njemu.

Ace: Evo, detaljnije sam se počela baviti programiranjem (nakon programiranja 2 sam shvatila da nisam takva tuka za to područje :)). Kako je super kad otkriješ u sebi potencijale za koje nisi ni znao! To je područje koje se može naučiti uz puno rada (kao i sva druga). Savjet za sve buduće studentice: nemojte misliti da svи muški znaju programirati i da su bolji u tom području samo zato što su „muški”, imaju i žene potencijala i to mnogo više nego muški, bez uvrede!

Studentica3: Zasad ne, ali namjeravam.

Mimi: Stalno. Uvijek pronalazim nova zanimljiva područja, proučavam ih i učim raditi.

Elektra Natchios: Katkad.

Studentice: Pomalo

XXY: S vremenama na vrijeme.

Studentica4: Ne. I ovo mi je ponekad previše.

Studentica5: Ne.

Studentica6: Naravno!

M., Alatheiia: Pa ne baš....

Klokani: Ne, tokom studiranja su mi profesori / asistenti / plan rada tako ubili volju za studiranjem i IT-om da mi je sad trenutno jedini cilj dobiti diplomu i na kraju se baviti nečim totalno nevezanim uz područje studiranja.

Šugava: Uf, ja probam svašta, ali brzo odustanem. Primjerice: bloganje, web dizajn, CSS, Photoshop, InDesign, Maya, silni forumi, Facebook, Twitter, Java, slaganje neta po susjedstvu... Ne sjećam se više svega :) Sad planiram par sati robotike i krimpanje kablova, obećao nam jednom jedan dečko...

Cuteangellight: Imam svoju profil stranicu, volim on-line igre (ako se to tu podrazumijeva)...

7. Pratiš li aktivno novosti iz IT sektora? Koje najviše?

DobraVila: Pratim sve što se događa, sad nešto bas posebno... Mislim da ne.

Alex: Kako da ne, svaki tjedan na onih dva sata predavanja iz UIS-a.

Studentica1: Pratim, najviše upravljanje, projektiranje IS-a

Stidljiva: Da, sve po malo.

Studentica2: U zadnje vrijeme su me počela zanimat područja ERP sustava.

Ace: Moram priznati da su me zadnje vrijeme kolokviji / ispiti / projekti izmorili. Područje koje mi se čini zanimljivim, kao IT sektor, su mrežne tehnologije (kod nas popularno zvane mreže).

Studentica3: Nažalost ne, ali opet kažem, namjeravam!

Mimi: Pročitam povremeno Bug i VIDI. A i na portalima pročitam IT novosti. Većinom s područja internetskih tehnologija jer je takvih vijesti ipak najviše.

Elektra Natchios, Alathea: Ne.

Studentice: Razvoj software-a i Internet sigurnosti.

XXY: Aktivno, aktivno. Sve u vezi Interneta i računala.

Studentica4, Studentica 5: Ne.

Studentica6: Ono što pohvatam na netu, ne da mi se čitati časopise tipa BUG.

M.: Ne. Nemam vremena baš, nažalost.

Klokan: FACEBOOK, he, he :)

Šugava: Kupim BUG tu i tamo, al' uglavnom na netu. Ono, što mi se svidi.

Cuteangellight: Kupujem časopise kao Gameplay, BUG...

8. Možeš li navesti neke od tebi najzanimljivijih dosad odslušanih kolegija?

DobraVila: Oblikovanje teksta i slike, programsko inženjerstvo, biometrija, marketing.

Alex: Operacijska istraživanja. Super predmet, a još bolji predavač.

Studentica1: Projektiranje IS-a, Programsко inženjerstvo, ISP.

Stidljiva: Obrada teksta i slike, marketing, mreže.

Studentica2: Mreže, informacijski sustavi proizvodnje, teorija sustava, programsko inženjerstvo, modeliranje i simulacije.

Ace: Informatika1, Matematika 2 (jesam se namučila s njom, ali ju sad znam k'o vodu piti :), sve pohvale prof. Divjak i asistentu Mundaru), Mreže1, Obrazbeni informacijski sustavi, Informacijski sustavi proizvodnje, Programiranje 2...

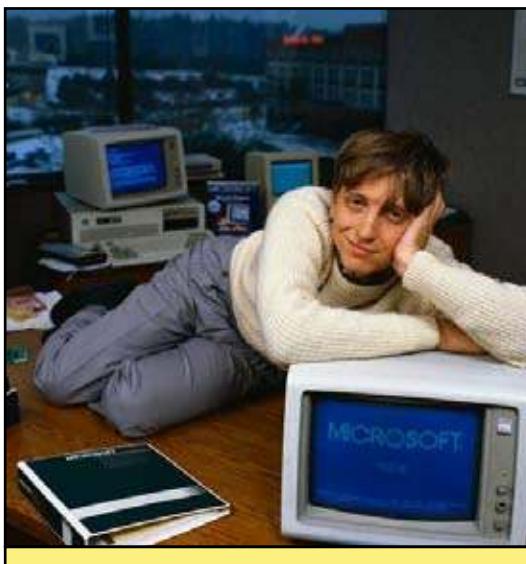
Studentica3: Nemam neki veliki izbor kolegija, zasad, jer sam tek završila prvi semestar. Možda matematika 1 i poslovno komuniciranje.

Mimi: Strukture podataka (postale su zanimljive tek kad sam ih počela učiti za ispit - dakle nakon nastave), Baze podataka, Mreže, Projektiranje IS, Modeliranje poslovnih procesa.

Elektra Natchios: ISUP, OIS, OTIS.

Studentice: Informatika I, ekonomija.

XXY: Financijske institucije i tržiste kapitala, poslovni procesi u organizaciji, obrada teksta i slike, informacijski sustavi u uredskom poslovanju...

Feminiziran ili fembot? :)

Studentica4: Hm.... Odabrane teme iz biometrije, informatički marketing i strategijski marketing.

Studentica5: Matematika 1.

Studentica6: Pa sad... Teško je to reći. Bitno mi je kakav je profesor, i zna se dogoditi da odličan profesor ima napor kolegij koji me ne zanima previše (recimo prof. Strahonja mi je skroz ok, a programsko i ISP katastrofa).

M.: Strategijski menadžment kod prof. Klačmer i Prof. Cingule.

Klokan: Ono što mi profesori / asistenti predaju zanimljivo, meni osobno je bez veze, dok predmeti za koje mislim da bi mi bili zanimljivi profesori predaju na način da... Ma mislim, svi znamo koji je to način!

Alathea: FITK-predavanja i vježbe su bili wow! Nisam u stanju navesti zanimljiv „odslušan“ kolegij iz razloga što ih ne volim slušati. Ali npr. PI mi

bio full zanimljiv, PzaWeb, PiS... Znači sami projekti koje sam sama morala raditi su mi bili fora - novi izazov.

Šugava: OTIS, marketing, FITK (i svi ostali kolegiji profesora Cingule osim OP, to mi nekako nije sjelo), mreže, pa čak je i programiranje na kraju postalo zanimljivo. U baze polažem nade :).

Cuteangellight: Nismo ih baš puno imali, ali mogu reći da mi je najbolji do sada obrada teksta i slike, i to laboratorijske vježbe. Super mi je što sam napokon naučila raditi u Photoshopu i InDesignu.

(Op.a. I još nam neka netko kaže da su cure ekonomistice! Dakle, rang lista je sljedeća: prvi s najviše glasova je OTIS, uvjерljivo druge mreže, a treće mjesto dijele programsko inženjerstvo i marketing).

9. Gdje se vidiš nakon faksa?

DobraVila: Zašto me to svi pitaju? Ne znam gdje će biti sutra, kako bih onda znala gdje će biti nakon faksa?

Alex: Na nekom radnom mjestu gdje je potrebna kreativnost i komunikacija s klijentima. Ako netko zna za takvo radno mjesto, molim javite! Častim kavom.

Studentica1: U nekoj maloj, lijepoj firmi...

Stidljiva: Sretno zaposlena.

Studentica2: Pa, htjela bih raditi negdje, bilo gdje, a da je povezano sa ERP sustavima.

Ace: U srednjoj/osnovnoj školi kako gnjavim klince. :) Šala mala. Kao profesor informatike, već sam navela gdje. Obožavam djecu i raditi s njima, super je „puniti“ mlade umove sa stvarima kojima nas ovdje uče na FOI-u i gledati ih kako upijaju novo znanje kao spužve.

(Op. lektora: tebe čekaju strašna razočaranja u djecu i njihovu volju za učenjem :()

Studentica3: Zasad nigdje konkretno. Na nekom poslu vezanom uz područje informatike.

Mimi: Kako radim u IT sektoru nekog velikog poduzeća, imam muža, djecu i sve ostalo potrebno za sretan život.

Elektra Natchios: Kao uspješna poslovna žena.

Studentice: S doktoratom, u jednoj od vodećih svjetskih IT tvrtki.

XXY: Hm... javim kad odem kod vidovnjakinje.

Studentica4: Daleko je to još.... Al kad završim, nadam se da će odmah naći posao, ne vidim se kao programerka. Htjela bih biti na nekom radnom mjestu koje uključuje komunikaciju i puno kontakta s ljudima te timski rad.

Studentica5: Uopće nemam ideju.

Studentica6: Na poslu, nadam se uskoro.

M.: Menadžerica ili eventualno negdje u prosvjeti (srednja škola i sl.).

Klokan: Pa svakako NE u uredu za nekim računalom i s 'teglama' na očima... Negdje na moru, s laptopom u krilu. Ma šta ja znam, biti će tamo gdje ima para! Na kraju krajeva, ostala sam na faksu jer kažu: „Bit će para!!!“ :)

Alatheiia: Na postdiplomskom.

Šugava: Najprije želim malo putovati. Zatim biti profesorica u srednjoj ili asistentica na fakusu koja sa strane ima svoju malu firmu za web design i marketing i radi masu projekata. Nakon što zaradim nešto, naravno, želim obitelj i psa :)

Cuteangellight: Pa, nadam se da će dobiti posao. Željela bih nešto u vezi računala, a super bi mi bilo da dobijem posao kreiranja stranica na netu za neke tvrtke.

10. Tvoja konačna ocjena FOI-a kao fakulteta sa stajališta jedne studentice? (1-5)

DobraVila: 4, dobio bi 5 da nema problema s organizacijom.

Alex: Čista 4!

Studentica1: 4, uvijek može bolje

Stidljiva: Kao fakulteta? 3.

Studentica2: 4.

Ace: Ma 5+!

Studentica3: 5.

Mimi: Dajem 4 samo zato što se neki profesori ne prate novosti iz svog područja, ne predaju gradivo na način na koji bi trebali i nemaju literaturu za svoj kolegij jer im se ne da napraviti, a uprava ne čini ništa kako bi ih natjerala da postanu kvalitetniji.

Elektra Natchios: 4.

Studentice: 3-4.

XXY: Uffff... Teška odluka! Ali neka bude 3!

Studentica4: Općenito, moja ocjena je 2, samo iz razloga što nisam bolonjka i što se patim i mučim sa slušanjem četvrte i polaganjem treće.

Studentica5: 4.

Studentica6: 4.

M.: 4.

Klokan: 3.

Alatheiia: Ekipa 5, faks kao sam faks 3.

Šugava: 5. Ljudi se samo bune, a faks je zapravo fenomenalan i skroz sam se tu našla. Bolonja će se srediti kad-tad, nije nitko svemoguć :)

Cuteangellight: 3, faks daje puno mogućnosti za budućnost.

Sami si možemo odrediti da li želimo u informacijske

ili poslovne vode, ali ta njihova neorganiziranost je nemoguća. Naziv faksa nikako ne odgovara njihovim radnim principima.

(Op.a. Dakle, prosjek nam je 3,76. Nije loše! :))

11. Šećer za kraj: FOI-evci?

DobraVila: Što s njima? Znaju biti ok, pomažu i tako to. A ako misliš na ono drugo, paaaa tu i tamo se zna naći FOI-evac koji ne izgleda kao geek. :) Ali malo ih je takvih!

Alex: Super dečki. Dečki, nemojte se samo umisliti nakon ovoga!

Studentica1: Hm... Pa tak-tak.

Stidljiva: Kratko i slatko, ima ih svakavih, ali ima jedan pravi šećer s višnjom na kraju.

Studentica2: Hehe, pa ima ih svakavih, dobrih, loših, šaljivih, napornih.... Ali nađe se!

Ace: Imamo najzgodnije dečke na svijetu. Sve 5 samo Reno 4. Mogu samo za frendove s kojima se družim reći da su super, pametni, kao što sam već negdje navela, duhoviti (uvijek me nasmiju do suza), kad trebam pomoći uvijek su tu, prema tome pravi su frendovi. A što se tiče ostalih FOI-evaca, generalno gledajući not bad (jer ima ih svakavih - ima i nas :)), i ima ih puno. Ne stigneš se sa svima upoznati.

Studentica3: Pa, naravno da ima zgodnih, jako zgodnih itd. Ali nisam baš zaluđena njima. Hahahaha.. Možda da navedem nekoga pa da bude ponosan? :) Ma ne... Meni se sviđa to što je dosta njih jako upoznato s nekim područjima informatike, to da su pametni i zainteresirani za područja kojima se bave. Super su frendovi. Ne znam kak' da ih više nahvalim. Dečki, super ste!

...a završili s ovim

Mimi: Super su mi dečki! Geekovi nek' se malo opuste, a normalni nek' ostanu kakvi su sada.

Elektra Natchios: Kao i na svakom drugom fakultetu ima stvarno zanimljivih, a isto tako i nezanimljivih.

Studentice: Ima ih svakavih, od normalnih do umišljenih "freakova" koji se ne znaju družiti s nikime osim sa svojim laptopom.

XXY: FOI-evci? Svaki na svoj način. Ali šta ćeš - ima nas svakavih, a najviše različitih.

Studentica4: Većina su freakovi, al' moram priznat da ima pokoja dobra i zgodna duša. Dalo bi se prebrat.

Studentica5: A joj, ima ih svakavih, varijacije od onih

najsramežljivijih koji nikad nisu progovorili do totalne suprotnosti. Al' samo jedno je bitno napomenut: izgled varo! Oh, da. Općenito su opićeni i simpatični.

Studentica6: Teško je dati generalan komentar. Sve u svemu, većina njih mi djeluje još uvijek prilično djetinjasto, nema previše zrelih osoba, ali situacija se popravlja s godinama. Ipak se veselim odlasku s fakulteta i upoznavanju novih komada. Nekako mi je bolje s onima koji ne idu na FOI, jer s FOI-evcima najčešće pričam o faksu i sl.

M.: Hm, bolji su neki asistenti nego studenti! Iskreno, nema baš nekih komada. Ili ja nisam primijetila?

Klokan: Treba im malo... nekima čak i malo puno, he, he... Al' toga ima diljem lijepo naše...

Alathea: Dobri u duši.

Šugava: Ja imam svojeg i on mi je najbolji. Tako da, nemam pojma kakvi su ostali FOI-evci, ne gledam ih na taj način :)

Cuteangellight: Nađe se pokoji zgodan FOI-evac ali to je jako velika manjina. Mislim da je veća mogućnost da dečka nađeš van FOI-a. Malo su previše sramežljivi ovi FOI-evci.

12. Dodatni komentari:

Alex: Svaka čast nećem ovakvom!

Studentica1: Dobra anketa.

Stidljiva: A kad ćemo čuti njihovu stranu?

Ace: Savjet za studente i studentice: radite što više i nemojte se žaliti na profesore/asistente, mogu se kladiti da su ovdje na FOI-u najbolji i puno možete naučiti od njih. Uključujte se u što više projekata, iskoristite sve svoje potencijale u potpunosti, radite i sa strane (odaberite područje koje vas najviše zanima i peglajte po tome, vjerovali ili ne tako se postaje stručnjak za određeno područje). I za kraj, uživajte i budite sretni što ste dio FOI obitelji.

Studentica3: FOI je zakon!

Studentice: Dобра идеја, наставите овако!

M.: Zanimljiva anketa!

Šugava: Definitivno želimo nešto ovakvo s dečkima u sljedećem broju!

Cuteangellight: Kolege su super, ponekad zafrkanti, ali ok. Tako i tako je tu većinom svatko za sebe. Ali faks je previše neorganiziran i to nikako ne mogu preboljeti. Ali svatko tko još nije na faksu i tko želi ići na ovaj faks mora imati jaaakooo čvrste živce.

Eto, s obzirom na veliku zainteresiranost, dečki neka uskoro očekuju nešto slično. Tko zna, možda i njih uspješno demistificiramo? Ili otkrijemo neku novu vrstu botova :)

Ivana „Fembot“ Blažotić

Tko zna, možda će tete u vrtiću jednog dana izgledati ovako?

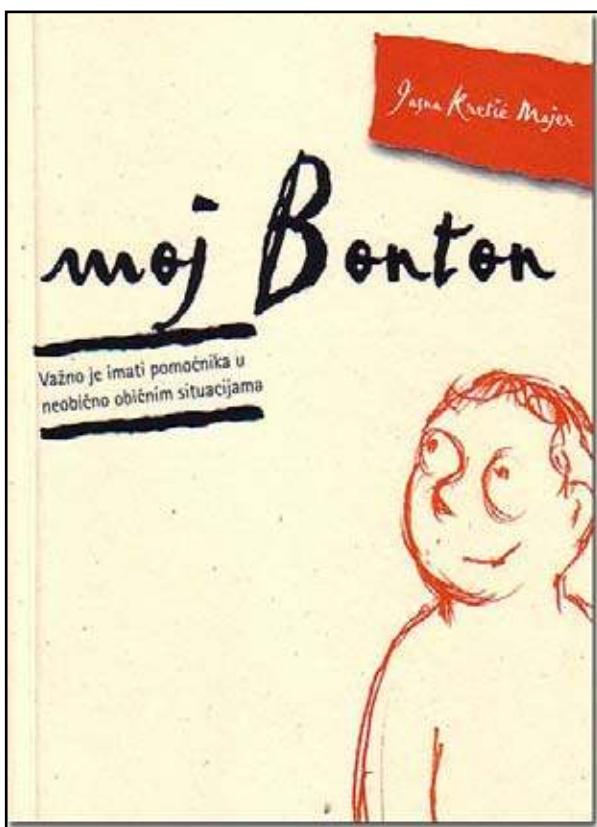
Bonton - pravila lijepog ponašanja

Prije otprilike 13 godina, za 8. rođendan, dobio sam Bonton u dva sveska Zvonimira Baloga. Na šaljiv način opisano ponašanje, primjereno toj dobi, očito, ali kako sam rastao, tako su mi i te knjige postale djetinjaste, bebaste. Zahvaljujući i dobrom odgoju (mama i tata - hvala vam, op.a.), mogu reći da se ponašam jako lijepo. Naravno, imam i ja ispada, ali tko ih nema ;)

Kasnije, tokom pubertetskih godina, dok su drugi bili kuleri i frajeri, ja sam bio onako, sa strane. Nisam se nikad volio previše isticati, ako me netko drugi pohvalio, nisam znao što reći, osim „hvala“, a i to sam nekako traljavo izgovorio. Dobio sam i par komentara kojima su me ljudi hvalili i tad sam shvatio - ja sam zapravo dijete za poželjeti! Fin i pristojan. No, dosta besramne hvale, my point is da sam tako shvatio da zapravo živim po pravilima bontona.

Dakle, što je to bonton? Wikipedia (<http://hr.wikipedia.org/wiki/Bonton>) kaže da je bonton (fr. Bon Ton što znači dobar ton) knjiga ili kodeks ponašanja kojeg bi se trebao pridržavati svaki pripadnik društva. Bontoni nas uče kako se treba ponašati, izražavati, izgledati, komunicirati, gestikulirati i dr. u gotovo svakoj situaciji. Bonton najstrože osuđuje vrijedanje, psovanje i fizičko obraćunavanje. Postoje i specijalizirani bontoni čiji je sadržaj usmjeren na pojedinu situaciju, npr. Bonton u restoranu ili Bonton u kazalištu. Međutim, pravila ponašanja nisu u svim regijama svijeta ista, stoga nisu svi bontoni isti.

Osobe koje ne poznaju bonton, ili ga se ne pridržavaju, nisu prihvaćene u svim društвima, a uvijek se smatraju nepristojnim i loše odgojenima.

U svakodnevnom životu, bontonu i lijepom ponašanju više se ne pridaje velika važnost, a osobe vrlo visokoga društvenoga statusa ponekad ne znaju njegova osnovna pravila.

Ovaj zadnji dio jedan je od razloga odabira baš ove teme za vaš omiljeni časopis; smatram da je sramotno da se, iako se vremena mijenjaju, neka osnovna pravila ponašanja zaboravljuju i ne prenose s koljena na koljeno. Jako je ružno vidjeti nekog poslovog čovjeka, izvana zbigecan, na prvi pogled bi se reklo da je ne znam kako dobro odgojen, a zapravo nema pojma o lijepom ponašanju.

No opet, dolazimo do jedne zanimljive situacije; naime, taj čovjek se možda ne zna ponašati na ulici, ali je pravi maher kad se radi o npr. poslovnim sastancima. I obrnuto, neki koji su pravi gentlemani na ulici ne znaju kako razgovarati s nekim poslovnjacima ili se ponašati na Internetu itd.

Dakle, u cilju popularizacije bontona, širenja lijepog ponašanja među mладим ljudima (kulturno je cool) i općenito upoznavanja naroda s tim pojmom, opisat ću bonton, koliko je to u mojoj moći :)

Bonton po kategorijama

Bonton je kao matematika - jako opširan i nema te knjige koja će sadržavati sva poglavlja bontona pa da si netko sjedne i pročita. Bonton se uči s godinama, u praksi. Jednom ćete se naći u nekoj specifičnoj situaciji, nešto ćete promašiti, malo će vam biti neugodno, možda ćete se i žešće osramotiti, ali i to je za ljudе. No, kako se na greškama najbolje uči, tako ćete i vi naučiti za drugi put i tada ćete pravilno postupiti/reagirati.

Baš zato što je bonton tako opširan, on postoji u nekoliko kategorija koje nisu fiksne, već se nadopunjaju redovito i ako je potrebno, stvaraju se nove, ovisno o tome zahtijeva li to vrijeme u kojem živimo. Primjera radi - prije 20-ak godina nije postojao netiquette (Internet bonton), jer (vidi, vidi) nije bilo potrebe za njim. Danas, ne samo da se bonton dijeli na dijelove, već je došlo do toga da se i netiquette dijeli. Primjera radi, uzimimo popularne social networking siteove MySpace i LinkedIn. Na MySpaceu ljudi uglavnom bacaju sve i svašta, video materijale, glazbu, slike, sami rade dizajn, pa je to sve skupa nepregledno i u pravilu izgleda kao da je poplava nanijela sve to. Slično je i sa Facebookom, ali tamo to malo ljepše izgleda :) No, na LinkedIn-u nikome ne pada na pamet (ok, niti sam LinkedIn nema tih opcija, ali...) da takvo što radi. Tamo je sve fino sterilno, posloženo i točno se zna što se tamo gleda i traži. Tamo nema poke-anja, tamo nećete naići na razne forwardirane poruke jer to tamo nitko ne radi. Ljudi znaju da to nije pravo mjesto za takvo što.

Pogledajmo koje su to zapravo kategorije u koje se bonton dijeli. Prvo ćemo obraditi real life bonton, a o internet bontonu možda neki drugi put.

Upoznavanje

Kad se idete upoznati s nekim, mora se znati da se prvo muškarac predstavlja ženi. Žene su povlašteniji spol i zbog toga je red na gospodi da

se predstave dami ili damama. Ukoliko se pak radi o mlađoj ženi, ona se prva predstavlja muškarcu. Naravno, nepristojno je pitati za godine pa zaključiti tko se kome treba predstaviti, ali ako se vidi da se radi o mlađoj ženi (ili djevojci), ona se predstavlja starijem gospodinu. U pravilu, mlađe osobe se predstavljaju starijima, jer eto, stariji imaju prednost u svemu (ali na mladima svijet ostaje, op.a ;)).

Ako ste pozvani u goste, tada je na domaćinu da međusobno upozna goste jedne s drugima. To je ono: „Mirko, ovo je Ante, Ante, ovo je Mirko“.

Ako je domaćin needuciran, ili jednostavno nije pročitao ovaj članak, snađite se i sami se predstavite drugima. Neka domaćin živi u neznanju :) Pri takvom upoznavanju gledajte drugu osobu u oči, malo se nasmiješite i jasno i glasno (ne vikati, ali nemojte ni mumljati sebi u bradu) izrecite svoje ime i prezime, a titule ostavite za neku drugu priliku. Pri upoznavanju nikoga ne zanima što vi radite niti koji ste stupanj obrazovanja dostigli. Zanima ih vaše ime i prezime, a kasnije možda i nešto drugo, ali to će vas vrlo vjerovatno sami pitati. Nakon što druga osoba napravi ovo isto gore, recite im da vam je drago što ste se upoznali.

Specifične su situacije dok sjedite za stolom i netko se želi upoznati s vama. Ako ste žensko, ostanite sjediti, no ako vam majka priroda nije bila naklonjena i rodili ste se kao muško, onda je red da ustanete i upoznate se s drugom osobom.

Nakon upoznavanja, vjerojatno ćete sjesti za stol s tim ljudima i, kako to ide, razgovarati s njima. Tokom tog društvenog čina, o sebi i svojim osobnim, obiteljskim i inim problemima nemojte govoriti. Nikoga zapravo ne zanima o tome kako vas je punica neku noć izvukla iz kreveta i istjerala na balkon, niti koga zanima kako su vam se opet javili hemeroidi, a baš ste ih se nedavno riješili... O sebi govorite što je moguće manje. Nemojte da se taj razgovor pretvorи u vaš vlastiti monolog u kojem vi prepičavate vaše avanture (ma kako se zanimljive one vama činile), u kojima ste VI bili tamo i napravili ono, gdje ste VI vidjeli onog, gdje ste i kad ste VI...bla, dosadno. Naporno je razgovarati s osobom koja stalno davi o sebi i koja razgovor počinje sa „Ja...“.

Ako s nekim razgovarate o nekome prisutnom, nemojte koristiti zamjenice, već o tim osobama pričajte tako da koristite njihova imena. Ako im ne znate imena, pitajte, nemojte pokazati prstom na tu osobu uz komentar „E, onaj tamo“ jer vrlo je vjerojatno da ta osoba neće znati/čuti o čemu pričate pa ćete time izazvati neugodu kod nje. Ako pokažete na nekog krivog, mogli bi dobiti šaku u oko, iako to bonton izričito zabranjuje. Kao što rekoh u početku, iznimke postoje, a one potvrđuju pravila :)

Kada se ne slažete s nečijim mišljenjem, OK je imati svoje, ali pokušajte ga iznijeti na umjeren način. Nemojte napadati, osuđivati druge, nego argumentirano i mirno iznesite svoje stavove. Deranje, psovanje i uzvikivanje tipa „Gdje's ti bijo devedes'prve, je*** ma***, a? Ne odgovoraj, je****, gdje's ti bijo !!!!“ nikako ne prolazi i, u najmanju ruku, smatra se primitivnim ponašanjem.

Pozeti

Iako se ovdje govorio o finom ponašanju, kakvog smo navikli gledati u starim filmovima, ono, bečka škola, ova pravila se isto tako odnose i na neke fešte koje pripremate ili na koje ćete biti pozvani pa proučimo kako se ponašati u slučaju da ste pozvani na neki tulum...

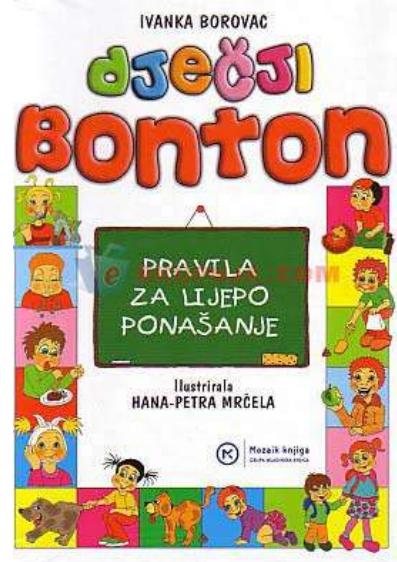
Prvo pravilo jest - ako ste pozvani na tulum, okej, ali ako niste - nemojte dolaziti! Najgore je kad se sami pozovete, ili se smatraste pozvanim, pa svojim dolaskom prouzročite razne neugodnosti. Slično je i s ljudima koje dovodite sa sobom - ukoliko želite dovesti curu/dečka, prijatelje, najavite to organizatoru tuluma kako bi se mogla pripremiti određena količina alkoh... krivi članak :)

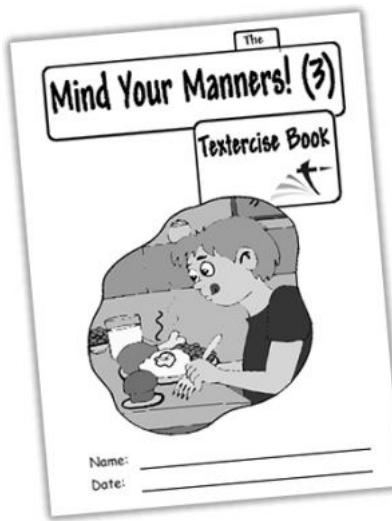
Ako se radi o nekom ozbiljnijem domjenku, nije loše domaćici darovati buket ruža. Naravno, treba se držati toga da se onda daje buket s neparnim brojem ruža, a ne parnim. Ne mora se nužno raditi o ružama, može i nekakvi šareni buket, sa raznovrsnim cvijećem, bitno je samo da se papir makne prije predaje.

Što se poklona tiče, to često zna biti zeznuto, jer onaj koji je kupio poklon želi čim prije vidjeti izraz lica onoga koji dobiva poklon. Najčešće ljudi i otvaraju poklon odmah po primitku, no, ako negdje nađete da se poklon ne otvara odmah,

to je sasvim u redu. Vaše je bilo da poklon kupite, zahvalu čete već dobiti. Ili vam se osoba više nikad neće javiti, ovisi kakav je bio poklon :)

Ukoliko pak vi organizirate druženje, pripremite se za to na vrijeme. Nemojte nešto važno raditi ako znate da vam dolaze gosti, a

fešta će trajati do kad gosti odluče, a ne vi! Zato je dobro družiti se s bonton-aware ljudima, koji će znati i do kada je kulturno ostati u gostima... ali ako eto zaglavite s okruglim partijanerima, nema vam pomoći :)

Nakon što se fešta privede kraju, još je samo ostalo ispratiti goste do izlaza, i naravno, vama najbolji dio - pospremiti sve.

Bonton u poslovanju

Nakon što ste se upoznali s ljudima, prvi se put zapili s njima, vrijeme je i da nekakav posao sklopite. Da bi se sklopio posao, potrebno je imati poslovni sastanak. Kako to cool zvuči; kad god imam priliku, koristim tu riječ :) Naravno, svaki sastanak počinje predstavljanjem. Tu se poštuje hijerarhija položaja, što će reći da se osobe nižeg položaja predstavljaju osobama na višim položajima. Svi znamo za onu staru „kupac je uvijek u pravu“. Mi smo

ako vas i prekinu u nečemu, pustite sveposlove i budite s gostima. Oni dobivaju prioritet. Vi kao domaćin, osim pripremanja druženja i svega za to, nemate neke posebne brige, osim da eventualno pričekate 10 - 15 minuta na goste koji kasne. Koga nema poslije toga, sram ga bilo. Vi počnite s feštom. Na vašu žalost,

tu radi kupca, on nam je izvor profita, pa moramo biti dobri prema njemu i predstaviti mu se prvi, bili mi radnik ili direktor. Nakon toga, vrlo vjerojatno će uslijediti predstavljanje ostalih zaposlenih, odnosno, prisutnih na sastanku. Njih treba predstaviti tako da se krene od osobe s najviše pozicije prema nižima.

Kad ljudi dogovaraju sastanke, onda to obično bude „vidimo se oko dva“. Ne ustručavajte se reći ili tražiti točno vrijeme. Nema „oko“, nego „u“. Tako ćete izbjegići prerane dolaske, koji su jako nepoželjni zbog toga što biste mogli smetati drugoj strani sastanka ili ih prekinuti u njihovom poslu. Vaše vrijeme nije došlo i dok ne dođe, nemojte dolaziti.

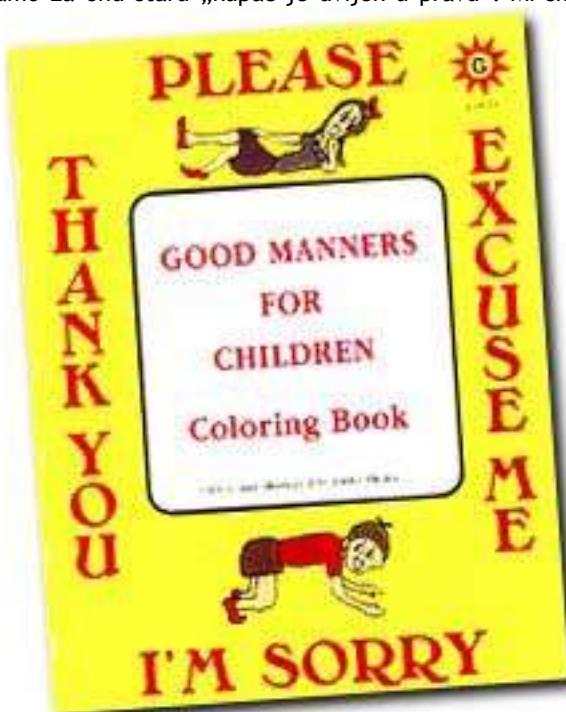
Kada dođe, imate 5 minuta da zakasnите, malo lufta. Ukoliko ste na putu na sastanak i vidite da ćete kasniti, bilo bi poželjno najaviti kašnjenje. Današnja tehnologija to omogućava stvarno svakome.

Ovih par savjeta nije ni djelić onoga što bonton zapravo čini. Kao što rekoh, bonton je jedno jako široko područje našeg društva i uči se postepeno. Nažalost, bonton se danas sve više i više zanemaruje, malo je ljudi koji drže do njega, a zapravo nema ljepšeg nego vidjeti „gospodina na djelu“. U Varaždinu živi jedan takav. Ako se tokom proljeća/ljeta budete špancirali po gradskom korzu, siguran sam da ćete ga uočiti i diviti se njemu i njegovim manirama.

Vjerujte, još je ljepše te manire vidjeti na mlađim ljudima, cure to vole :) a odrasli ljudi uvijek pohvale... Do čitanja!

Nikola Krajačić

P.S: <http://youtube.com/watch?v=b32b-TptupY>
Mali dodatak o ponašanju s curom u restoranu ;)

AIESEC - razmjena studenata

U prošlom broju ste imali priliku pročitati Ivin članak kako se spremi na odlazak u Japan, kako bi odradila stručnu praksu, a evo sad imate priliku pročitati njezino pismo iz Japana!

:) :) :) Uživajte:

Eh...treba početi nekako...Moram reći da mi je ovaj članak puno teže napisati od prvog, koji sam pisala prije nego sam otišla. Previše je dojmova i dogadaja i teško je izdvojiti najzanimljivije. Kako sam se našla u Japanu? Životna želja mi je bila posjetiti Japan. Mislila sam da se to neće nikada dogoditi. A evo me sad, "živim" i radim u Tokiju, zahvaljujući AIESEC-u. Zato ljudi, ako imate priliku, prihvativite je!

Dakle, malo o ovoj prekrasnoj zemlji...Japan je sve ono što mislite, sve ono što vidite na televiziji, sve ono o čemu čitate - samo sto puta bolje. Nemam riječi s kojima bih mogla opisati ovu zemlju, prekrasne ljude, običaje, prirodu, kulturu...

Torii – vrata na ulazu u shinto hram

Prvi dan bio je jako čudan. Na aerodromu su me dočekale moje Japanke, počele skakati od sreće kad su me vidjele (a i ja :)), a ja se niti potpisati nisam mogla koliko su mi se ruke tresle od uzbudjenja. Nisam bila svjesna gdje sam, toliko dugo dok nismo sjeli u vlak koji s Narite vozi u Tokio. Prvi dani su bili jako uzbudljivi (iako je ovdje svaki dan takav). sve mi je bilo novo, svemu sam se čudila. Ljudi koji hodaju lijevom stranom, poredani ljudi na stanicama

i pokretnim stepenicama (ovdje se nitko ne gura, osim starih gospoda), automati na svakom koraku (pročitala sam da u Tokiju ima jedan automat na 10 ljudi), hrpa boja, reklama, svjetla, i SVE na japanskom. Engleski ne zna nitko. Kako je samo lako izgubiti se! Tako sam se već dovela u situaciju da me poticajac prati kući. S malo naklona, i "arigato gozaimasu", sve je moguće.

Prvi odlazak na posao. To je bio najstrašniji dan od kada sam ovdje. Znate kako Japanci slove za ljudе s kojima je teško suradivati - treba paziti na puno raznih pravila ponašanja koja često niti oni sami ne razumiju.

Prvi šok doživjela sam kada su moji AIESEC-ovci došli po mene. Šef mi je preko email-a rekao da ne postoji dress code i da mogu na posao doći kako želim. Sva sreća da sam se ja, ipak, obukla primjereno za posao. Kad evo mojih Japanaca, svi redom u odijelima, bijelim košuljama i kravatama. Osjećala sam se k'o crna ovca. U Japanu svi, baš svi nose odijela, čak i ljudi koji dijele reklame na cesti, pa je tako prilično smiješno u petak navečer vidjeti pune klubove ljudi u odijelima kako plešu. Greška broj 2: Šef drži prezentaciju o poslu, a meni počne zvoniti mobitel - nisam isključila svih 83 opcija za zvuk (doslovno) na svojem novom užasno komplikiranom japanskom mobitelu preko kojeg ne možeš slati SMS, ali možeš slati 10 vrsta mail-ova. Greška broj 3: Šef mi je odlučio pokloniti knjigu koju je napisao - na japanskom, a ja sam, od straha, zaboravila da Japanci knjige čitaju od kraja prema početku - suprotno od nas.

A što radim ovdje? Radim svašta - prevodim, pišem blog (plaćaju me da pišem blog :D) i radim web stranicu. Neki dan je Šef došao sa isprintanom stranicom FOI-a i pitao me što još želim raditi da mi prilagodi praksi. Japanci su stvarno dobri ljudi, samo su jako zahtjevni.

Ovdje je posao sve. Za vrijeme studija, kad navršite 21. godinu, morate početi tražiti posao jer kasnije, ako se nadete u situaciji da imate završen fakultet, ali posao ne, ne piše vam se dobro. Radi se od jutra do sutra - doslovno. Mnoga djeca skoro nikad ne vidaju svoje očeve jer su oni ti koji moraju zaraditi za obitelj. (baš zbog tog razloga se mlade Japanke više ne žele udavati i imati djecu). Prekovremeni sati se ne plaćaju - tvoja obaveza je da dovršiš svaki započeti posao, i nitko ne pita koliko će ti vremena trebati. Radi se i subotom, i nedjeljom, a i u vrijeme državnih praznika. Većina Japanaca godišnje ima oko tri dana godišnjeg - sedam dana imaju samo sretnici.

No, dosta o poslu... Čime se bavim u slobodno vrijeme... Uglavnom se zabavljam, s cimerima, sa AIESEC-ovcima, izlazimo, idemo u razna razgledavanja. Uspjela sam vidjeti Yokohamu, Kamakuru, Kawasaki, i nešto od mojeg grada, Tokija. Ovdje stvarno ima za svakoga nešto. Fascinira me sklad novog i starog, ružnog i lijepog, azijskog i zapadnjačkog... Možeš vidjeti visoke nebodere, poslovne zgrade, a ulicu dalje nalazi se prekrasan hram ili četvrt s tradicionalnim kućama (u jednoj od njih i ja živim :)). Čeka me i tura po Nacionalnom muzeju Tokija, ceremonija čaja, kabuki i sumo. Uskoro će i hanami,

dani kojima se vesele svi Japanci bilo mladi ili stari – promatranje trešnjina cvijeta. Japan je stvarno zemlja koju treba doživjeti. Vodim Tokijo - intenzivne mirise iz restorana na povratku s posla, osmijeh u trgovinama, spavanje u vlaku prije posla, pogadanje prilikom kupnje jer baš ništa ne piše na engleskom, ljubaznost običnih ljudi, mučenje sa štapicima...

Pozdravljam vas iz fenomenalnog Tokija, i ponavljam, prihvati priliku koja vam se pruža! Nećete požaliti :)

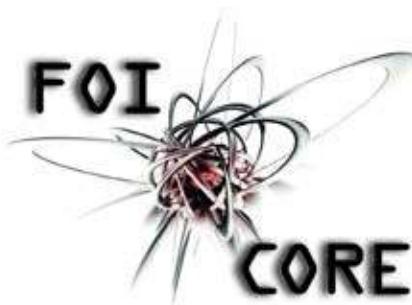
Iva Tkalec

Inace Iva nam se svakodnevno javlja i oduševljena je praksom i Japanom. Ukoliko i Vi želite prihvati ovaj izazov te proživjeti jedno super iskustvo (prije nego krenete u ozbiljnije vode) u jednoj od 103 zemlje svijeta samo nam se javite.... Više informacija o obavljanju stručne prakse možete naći na stranicama FOI-a pod AIESEC - <http://www.foi.hr/aiesec/index.html>. Ili se možete javiti na mail: ivana.lovrenovic@aiesec.net.

The international platform for young people to discover and develop their potential

FOI CORE (opet)

Postojalo je mračno razdoblje na Fakultetu organizacije i informatike, samo se učilo, polagalo ispite, padalo godine, nitko studente ništa nije pitao... A onda je stigao FOI CORE... i gle čuda... odjednom je ono što studenti rade postalo bitno, nekog je zanimalo što ONI misle o nečemu, na koji način bi ONI nešto napravili. I to je bilo super.

FOI CORE je projekt na kojem su absolutno svi na dobitku.

Slučajni prolaznici - pogledaju zanimljive prezentacije, ugrabe koji dar od sponzora, još se i najedu... Ma milina!

A profesori? Oni rade ono što uvijek rade, ocjenjuju. Plus što imaju priliku vidjeti da sve ono što predaju studentima nije samo prohujalo s vihorom (čitaj: s klimom u jedinicu), barem ne kod svih.

Ove godine će to izgledati ovako:

1.dan - sajam poslova, štandovi tvrtki po hodnicima, zanimljiva predavanja, domjenak na kraju.

2.dan - izložba studentskih radova: kao i uvijek, u nekoj od informatičkih učionica, plus što će ove godine biti još i projekcija kratkih filmova te izložba fotografija.

3.dan - Natjecanje u menadžmentu: ove godine svi se mogu prijaviti. Caseovi se rješavaju dvadeset dana, nema nikakvih ograničenja što se tiče smjera, godine studija, odslušanih ili neodslušanih kolegija.

Oni koji se natječu - jer imaju priliku pokazati svoje super-ultra-kreativne rade ili rješiti zanimljiv case onako kako bi oni to napravili, još i nagrade pokupe.

Oni koji organiziraju (ekipa iz AIESEC-a) - jer se ustvari uče event managementu u praksi, a vjerujte mi, nije to lako, zvati tvrtke, natjerati studente da se prijave, dogovoriti dvoranе, raditi u timu ljudi od kojih svatko ima neku svoju viziju kako stvari treba napraviti pa ponekad i pravi rat izbjije, opet zvati tvrtke, zvati i još malo zvati, i uz sve to studirati, jer bolonja zahtijeva fizičku prisutnost na nastavi (sva sreća pa većina kolegija ne zahtijeva aktivno sudjelovanje, dovoljno je samo vegetirati na svom mjestu i potpisati se kad vam dodaju papir) te usto održavati neke pokušaje društvenog života.

I da, bit će hrane sva tri dana, zanimljivih darova i predavanja...

I zato, ako se 17., 18., i 19. travnja nađete negdje na fakusu, nemojte pobjeći glavom bez obzira, nego pogledajte što se to tamo događa, znam da to želite.

Savjet za kraj: nemojte biti tipični FOI-evac kojem je moto „ništa me ne zanima“ misao vodilja kroz studiranje. Neće studentski život vječno trajati (ok, za neke hoće :P). I sljedeći put kad vam netko daje neki letak ili brošuru, nemojte okrenuti glavu i produžiti, nego uzmite i bar se pravite da vas zanima. Ako ništa, to je čista pristojnost.

Andrea Bradara

Problemi jedne bolonjke

dio drugi

Mjesto radnje: disco club, svira narodnjake... Hm, na žalost, NE. Scena iz nekog krivog filma. Da pokušam ponovno. Mjesto radnje: moj dom. Bio je to početak srednjoškolskih dana. Novi profesori, nova poznanstva, novi predmeti... Nakon što sam se konačno riješila nadimka 'Debela' i one 'tebi mama radi u školi pa zato imaš petice...' s osmijehom na licu ulazim u novo društvo koje ne zanima koliko ja kilograma imam, da li imam petice ili jedinice i sl. I onda kad ne može biti bolje u životu, dogodi se TO...

Odnosi u obitelji svakog su dana sve čudniji i napetiji, ali ne posvećujem tome pažnju, meni je sada bitna škola. Ali opet zabrinjava me iz dana u dan što tata ne dolazi doma s posla u 15 sati popodne kao inače, što se mama svakog jutra budi s crvenim očima i podočnjacima, što me tata uopće više ne ispituje kako mi je u školi, što je mama ljuta i viče na mene i sestru bez ikakvog posebnog razloga...

Jednog subotnjeg sunčanog jutra probudi me galama. Pogledam kroz prozor i nisam sigurna da li sanjam ili sam stvarno budna, scena iz filmova. Mama i tata vani na dvorištu, galame jedan na drugog, bilo je i suza i udaraca. Mislim da je mojih suza bilo ipak najviše. Još nisam sigurna što se to događa, tko su ti ljudi vani, da li su to zaista moji roditelji ili neka čudovišta iz ormara koja mi kvare san... Ali iz dana u dan scene su se nažalost ponavljale i shvatila sam, na moju veliku žalost, da ipak ne sanjam. Par dana kasnije, opet subota, večer... Tata želi s društvom van... Mama plače, ja pobegnem u sobu i sakrijem se na krevet pod deku, ne želim to slušati, pravim se da se to ne događa. No, otvaraju se vrata od sobe, mama i tata mi sjedaju na krevet i nastave se svađati. Zašto mi ulaze u sobu? Zašto ja moram slušati njihovu svađu? Mama me moli da uvjerim tatu da ako ode van da se nema kuda vraćati doma, da se pozdravim s njim, da ga sada upravo zadnji puta gledam. Tata me uvjerava da zamolim mamu da ga pusti. Nema tih riječi kojima bih mogla opisati kako sam se osjećala u tom trenutku. Boli me srce tako jako da se moram boriti za svaki udosaj zraka, plačem toliko puno kao nikad do sad, mozak ne radi, pred očima mi samo dva mutna obrisa mame i tate. Svađa je završila tako da je tata ipak otišao, a mama ostala u suzama. Gdje sam ja završila? Nepomično u krevetu satima... To nisu ljudi koje ja poznajem, s kojima živim, koji su se nekad toliko voljeli, bili sretni. Naravno, ova svađa je bila ništa prema ostalima. Mama je prisiljavala mene i sestru da pitamo

tatu gdje je, zašto ga nema po cijele dane doma. To je bilo toliko teško i nemoguće jer smo ga se mi tada toliko bojale to pitati. Kako su se svađe zaredale, moje ocjene u školi su se proporcionalno snižavale. Moji prijatelji su primjetili da nešto nije u redu, ali nikad nisu shvaćali koliko mi je zapravo teško, nitko ne shvaća tu bol tko nije slično proživio.

Saznala sam da tata ima novu ljubav. Kako je to moguće? Pa on je moj tata, on voli moju mamu, mene i sestru, on je dobar i to nije istina!! Ali ipak je istina. Toliko me zanima što tata vidi u njoj, što to ona ima toliko bolje od mame, sestre i mene zajedno. Zbog čega nas više ne voli? Zašto mu nije važno kako mi je u školi, da li sam zdrava ili ne, da li imam dečka, da li imam dovoljno novaca? Tako su prolazili moji srednjoškolski dani. Tata se odselio i iskorištavao svaku moguću priliku da ocrni moju mamu, mama je govorila ružne stvari o tati...

Prestala sam izlaziti iz kuće jer nije bilo dana kada po ulici nisam čula iza sebe glasove 'znaš nju, njezini doma su ti rastavljeni, stari joj ima novu žensku'. Nakon godinu-dvije svađa i tatine selidbe stvari su se počele vraćati u normalu. Tata se uopće ne javlja, ali kad se ipak sjeti nazvati mene i sestru jednom u tri mjeseca, očekuje da iste sekunde odemo s njim nekud, da ga beskrajno volimo i sl. Ali kako voljeti osobu koja ti je toliko uništila život, povrijedila mamu, koja je ponekad vrijeđala sestru i mene, koja se nije htjela javiti na mobitel kad smo ga trebale? Svi smo ga lagano počeli zaboravljati, ali vjerujem da je mami bilo najteže, da se ponekad pravila da je super, a zapravo je bila totalno slomljena.

Na kraju srednje škole upoznala sam mog (budućeg) dečka. Osoba koja je toliko draga, koja mi je pomogla u najtežim trenucima. Kada god sam trebala pomoći, on je bio tu. Kada sam bila sretna, on je bio tu, podijelili smo svaku sitnicu zajedno. Nakon završene srednje škole trebalo je odlučiti gdje krenuti na faks. Bez razmišljanja odlučila sam se za informatiku i Varaždin, prvenstveno zbog toga da se maknem iz te okoline, da malo zaboravim na loša vremena, da upoznam nove ljude, da izgradim novu savršenu i sretnu sliku o meni i mom životu. Zaista, ne žalim zbog mog izbora. Ljudi su ovdje jako dragi i stekla sam prijatelje do groba. Po prvi puta mogu reći da imam prave i vjerne prijatelje. Tek sada vidim koliko mi je to trebalo u životu. Ispočetka mi je bilo teško naviknuti se na studentski život, bez mamine kuhinje, bez mame, sestre, kućnih ljubimaca. Jedva sam čekala svaki vikend da putujem doma. S vremenom se situacija promjenila.

Prekinula sam s dečkom nakon tri godine veze jer sam shvatila da nas ipak dijele prevelike razlike. To mi je bila najteža stvar u životu koju sam morala učiniti. Tješim se da je to za moje i njegovo dobro. Hvala Bogu, imala sam prijatelje koji su bili uz mene i nevjerljivo mi puno pomogli da zaboravim na bol i da jednostavno naučim živjeti novim životom. To je bila zaista ogromna promjena. Ali ubrzo je ušla nova osoba u moj život...

Upoznaš sam ga na faksu. Sve je počelo lijepo, ali ubrzo se pokazalo da toj osobi baš i nije stalo do mene. Najgore od svega je kad vam tako draga osoba izjaví da nemate ništa zajedničkog i da ima previše obaveza da bi bio uz vas. Onda se zapitam zbog čega uopće pokušati biti s nekim ako vidiš da ti se ne sviđa ta osoba i ako nemaš vremena za nju? Zašto ju ne upoznati da shvatiš kakva je zapravo? To je trajalo samo dva mjeseca. Od prekida je prošlo isto toliko. Danas kada prolazim kraj njega na ulici nisam sigurna kako se ponašati jer djeluje tako hladno, ponekad se nasmije, ponekad me 'ne vidi'.

Urazdoblju mog studiranja konačno sam shvatila da tata više ne postoji za mene, da je mama osoba koja je toliko učinila za mene i bez koje bih ja danas bila ništa, da ju volim najviše na svijetu, da prava ljubav možda ne

postoji ili postoji 'tamo negdje daleko', da se stvarno prejako bojam novih veza, kako slomljenog srca učiti i spremati kolovlje, da su prijatelji ono NAJBITNIJE i najvažnije što svakom treba u životu, jedna malena draga osoba je umrla, jedna se rodila, dvije su se udale...

Iz dana u dan sve je više prijatelja oko mene, ponekad me strah dopustiti im da previše uđu u moj život da ne otkriju koliko sam zapravo tužna osoba. Ali naravno pravi prijatelji to dobro znaju i stvarno mi pomažu u mom oporavku. Moja slika o savršenom životu je previše uništena. Sada će biti potrebno opet neko vrijeme da jednostavno zaboravim na sve, da se malo posvetim sebi, faksu i mojim prijateljima. Inače, u međuvremenu, tata i dalje živi sa svojom novom ljubavlju (izjavio je nedavno želju da nas želi upoznati - ne, hvala, ne želim upoznavati ikog tko mi je uništio obitelj jer mislim sve najgore o toj osobi), sestra je završila faks i zaposlila se, mama je veselija i sretna, ja sam okružena prijateljima, uskoro završavam preddiplomski studij i što je najbitnije... ŽELIM OPET DOBITI PRILIKU, ŽELIM BITI SRETNA!!

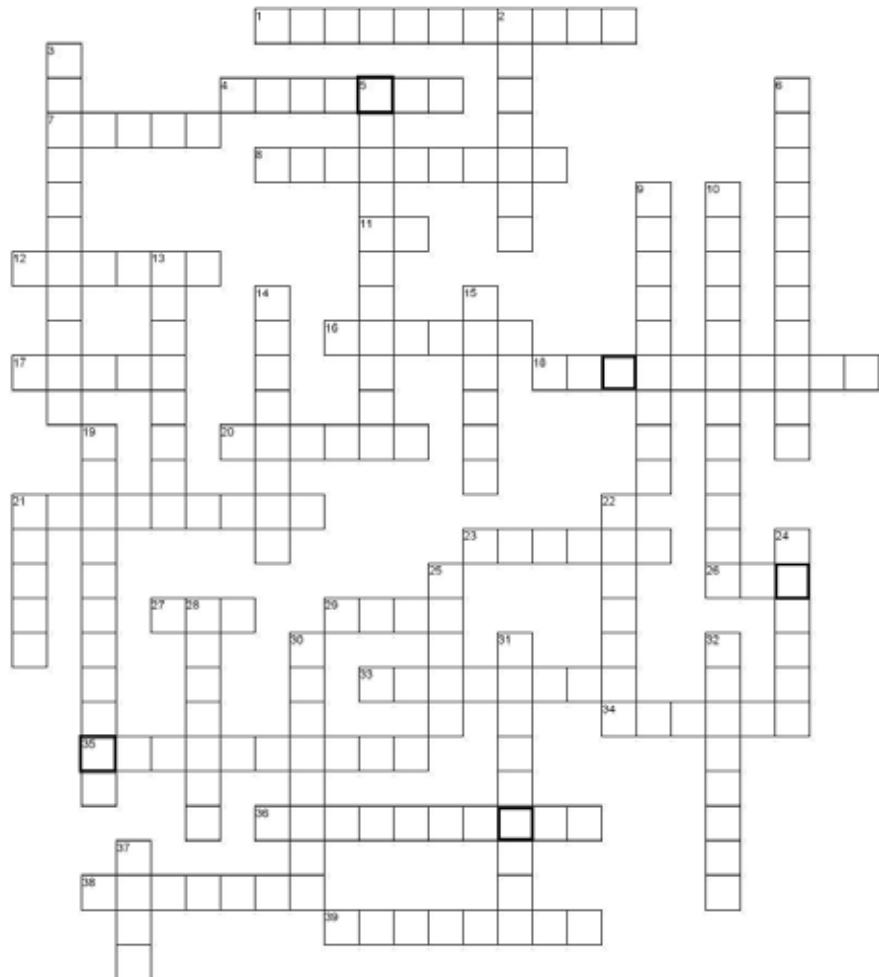
Hvala vam prijatelji moji JEDINI što ste uz mene cijelo vrijeme.

P.S.

Da, hvala Vam na pitanju, stambeni problem je uskoro riješen. Vlasnica prodaje stan, ali je ipak bila toliko dobra da nam je dopustila da ostanemo do kraja semestra.

Marina Ivčin

Vodoravno

- 1 - Englesko ime filma koji je proslavio Quentin Tarantina
- 4 - Prezime redatelja Gospodara prstenova
- 7 - Sexy ubojica vampira
- 8 - 007
- 11 - "... phone home!"
- 12 - Mjesto radnje zadnje "Policjske Akademije"
- 16 - Matična planeta vanzemaljca Alf-a
- 17 - Ime filma, ime lika i sinonim za snagatora koji s ili bez oružja samostalno može baciti grad u kaos
- 18 - Što je Crveni Oktobar?
- 20 - Ime Gouvernora (guverner Kalifornije, glumac)
- 21 - Pravo ime najpoznatije plavuše svih vremena
- 23 - Glumačka braća Owen, Luke, Andrew
- 26 - "... Ventura - pet detective"
- 27 - Ime glumice koja je na filmu katanom napravila krvavi masakr u japanskom restoranu kako bi došla do bivše suradnice
- 29 - Najpoznatiji hipijevski muzikl
- 33 - Romantičan film u kojem Catherine Zeta-Jones glumi stjuardesu
- 34 - Hoda po nebu, a sin mu se zove Luke
- 35 - Ime glumca koji glumi gotovo cijelu porodicu Klump
- 36 - Ime low-budget serije iz 90-ih, danas kultnog statusa
- 38 Furian koji je nožem pobijedio Necromongere (Vin Diesel)
- 39 - Glumac koji je uprizorio Forrest Gumpa

Okomito

- 2 - Najgledaniji film svih vremena
- 3 - Najpoznatiji spaghetti-western
- 5 - Glumac, poznat po repicu i činjenici da može namlatiti tucet ljudi bez da mu se odijelo izgužva
- 6 - Magična dadilja s kišobranom
- 9 - Princ Bel-Aira, Agent J...
- 10 - Bijela oprava, disco i subotnja večer
- 13 - "Plese s ..." (Kevin Costner)
- 14 - Najveća uloga Christophera Reevea
- 15 - Prezime najvećeg boksača filmske industrije (Italian Stallion)
- 19 - Ultrapopularan, sveprisutan mladi čarobnjak
- 21 - Marka mobitela kojeg Neo koristi u Matrix-u
- 22 - Pravo prezime Nicholas Cagea
- 24 - Poznati komički dvojac : Matthau i ...
- 25 - Lutalica, kralj ribara (Robin Williams)
- 28 - Margaret Mary Emily Anne Hyra
- 30 - Najveća filmska franšiza s najviše fanova
- 31 - Prezime glumca koji se na filmu pretvorio u vuka (Jack ...)
- 32 - Prezime jednog od najpoznatijih britanskih komičara
- 37 - Ime glave obitelji Corleone

Bonus:

Ako slova u kućicama pročitate od dolje prema gore, dobit ćete mjesto na kojem je snimljen prvi film. Trajao je oko 2 sekunde i sastojao se od 20ak slika.

"Roundhay Garden Scene" - Louis Le Prince

Dejan "Stonehead" Franković

JANJA PETRIČUŠIĆ
GLAVNA UREĐNICA

IVA MIHALJC
UREĐNICA (FAKULTET, SPORT)

DRAŽEN PAVETIĆ
UREĐNIK (OFFTOPIC, GAZBA, FAKULTET, KNIGA)

DOMAGOJ PERNAR
UREĐNIK (INFORMATIKA)

BOJAN VUKŠIĆ
LEKTOR, UREĐNIK (ZANOST & ART.)

DINKO GALETIĆ
LEKTOR

GORAN GAUŠEC
DTP

NIKOLO KRAJČIĆ
DTP

JOSIP POŽEGA
DTP

STAX
STUDIO
DTP

VEDRAN JANDA
DTP

IVANA BLAŽOTIĆ
DIZAJN NASLOVNE (I OVE) STR.

FOI (VELIKO)

TIVA

cOpY cEnJaR mAnUeLa
Varaždin, Franjevački trg 1, Tel: 042/300-177